

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (2224) 1992 SPALIS-OCTOBER 6

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

Kokia bus Lietuva?

Nors tautos esmė ir jos aptarimai šiandien kai kurių svarstytojų bandomi aiškinti žmogaus-individo santykio reliatyvumu su žmonių grupe-tauta, keliant privalumo ir pirmumo klausimus, — pastaruoju penkmečiu nacionalinės pažūros plačiu frontu prasiveržę vieningais veiksmis ir iškilo kaip vienintelė aiški jėga, griauianti Lenino sukurtą ir atkakliai laikytą komunistinę sistemą.

PAVERTOMS ir žiauriai smaugiamoms tautoms, jų tarpe ir mūsų tautai, komunizmo nusikratymas reiškė laisvę. Mums komunistinė sistema ir okupacija per penkis dešimtmečius tapo sinonimu. Užtat nepriklausomybė ir komunizmas miglotai tegalėjo būti įsivaizduojami kaip suderinami dalykai, nors kovo 11 dieną komunistai su kitaminčiais balsavo už nepriklausomybę. Lietuvos kompartijos skilimas, jos didžiosios dalies nusigręžimas nuo Maskvos ir naujojo pavadinimo (LDDP) priėmimas daugelio suprantamas kaip atviras pragmatizmas, ieškojimas išeities iš akligatvio. Normalioje politinio gyvenimo slinkyje toks ar panašus pragmatinis blaškymasis nėra naujiena. Mūsų kompartijos staigus tapimas kažkuo kitu aiškintinas atskirai. Sakykime — tai buvusių Kremliaus pavaldinių sukilimas, arba oficialus ir viešas darytų klaidų pripažinimas, gal net stebuklingas atsivertimas? Kaip ten bebūtų, viskas dar labai atsi-
duoda gyvulių vagonų ir tardymo kambarių kvapu, kurį iš tikrųjų tik laikas pajėgs prasklaidyti. O šiandien dar tik galima spėlioti, kiek Lietuvos demokratinėje darbo partijoje yra likę ateistinio marksizmo, kiek užslėptos neapykantos „buržuaziniams nacionalistams“, kiek pastangų ir planų kitaip žiūrėti į savąją tautą ir į jos dvasinį atgimimą. Prieš seimo rinkimus paskelbtame programos projekte skaitome šuki: „Darbas, darna, dora“. Atrandame, kad „mes atviri visiems pažangiems judėjimams“, kad „vertiname blaivų mąstymą, valstietišką išmintį“, kad dešiniųjų klaida esanti orientavimasis „į aklą praeities restauravimą“.

NĖRA abejonės, kad priešrinkiminių bendrybių, tokių ar kitokių, teks prisiklausyti, išgirsti aštrių kritikų ir viliojančių pažadų. Agitatoriai iš nieko moka priplėšyti smulkmenų ir abstraktų, kad visa sudėtyti ir įvertinti paskubomis vargu ar kas rimtai pajęgs. Todėl sunku įsivaizduoti, kad žodžių driekiniai, skambūs šūkiai ir pranašystės apie sotesnį gyvenimą po spalio 25-tosios galėtų ką nors paveikti. Aplinkui pinasi negeresni ekonominiai sunkumai. Ūkinis ir finansinis persitvarkymas kasdien sukelia naujų problemų, kurios nėra vietinio pobūdžio. Pagaliau kone visas pasaulis skęsta infliacijos ir kreditų rūpesčiuose, ieško bendrų išečių. Visiems tai matoma ir suprantama. Todėl bent šiuo sunkmečiu kai kurių priešrinkiminių programų detalizavimas ekonominei pertvarkai vykdyti atrodo kaip staliuose gulintis rezoliucijos. Balsuotojai turbūt nesismulkins. Galima laukti daug platesnio žvilgsnio, kuris dar regis tąsą senosios kovos. Ir fronte vis tie patys: komunistai ir nekomunistai, laisvamaniai ir tikintieji, pragmatikai ir idealistai. Išeivijos pozicija aiški — balsuotojai, atrodo, pasiruošę remti santarą „Už demokratinę Lietuvą“. Nedidelis išeivijos balsų skaičius nedaug ką nulems, bet bus ženklas tautai, kokią Lietuvą išeivija nori matyti, kokią remti vangiant baisesa sankirčio su pagrindiniais idealistinės linkmės principais. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

Vietnamo karo veteranai

Vietnamo kovose dalyvavę kanadiečiai vis dar neturi oficialiai pripažintų karo veteranų teisių. Tikslus skaičius nėra žinomas, bet spėjama, kad jų galėjo būti apie 35.000. Paminklinėje lentoje Vašingtone yra įrašytos 58.183 žuvusių JAV karių pavardės. Tame sąraše jau yra rasti ir 86 kanadiečiai. Karo dalyviams betgi atrodo, kad Vietname žuvusių kanadiečių turėtų būti gerokai daugiau — apie keturis tikstančius. Dauguma kanadiečių ir JAV karinius dalinius įsijungė savanoriais, tikėdamiesi gauti JAV pilietybę. Tokie savo gimtavieta dažniausiai nurodė JAV pasienio miestą, kuriame buvo priimti savanoriais ir kariuomenės daliniais. Jeigu jie žuvo, prie pavardžių gimtavietėmis yra pridėti Buffalo ir Niagara Falls miestai.

Kanadiečiai Vietnamo karo veteranai Hamiltone šią vasarą iš Vašingtone buvo atgabėję Paminklinės žuvusiųjų lentos pusiau sumažintą kilnojimą versiją. Jos atidengimo iškilmėse septynios kanadiečių šeimos rado savo žuvusiųjų giminių pavardes. Paminklinės lentos kopija bus perkelta ir į kitus Kanados miestus. Tokiu būdu tikimasi surasti daugiau Vietnamo karo žuvusiųjų kanadiečių. Pasigirsta vis daugiau balsų, kad Vietname žuvusiems kanadiečiams rei-

(Nukelta į 11-tą psl.)

Darban sugrįžusių parlamento narių laukė sušvelninta naujojo įstatymo versija. Mat buvo susilaukta aštraus darbdavių organizacijų, eko-

Kaišiadorių vyskupijos katedroje 1992 m. rugpjūčio 30 d. paminėta Lietuvos Kankinio arkivyskupo TEOFILIAUS MATULIONIO 30 metų mirties sukaktis. Nuotraukoje — prie Velionies karsto katedros kritoje skaito beatifikacijos maldą Kaišiadorių vyskupas JUOZAS MATULAITIS, dalyvaujant Magdeburgo (Vokietijoje) vyskupui NOVAK ir kitiems dvasiškams. Apačioje: Kaišiadorių mieste 1992 m. rugpjūčio 30 d. iškilmingai paminėta dviguba sukaktis — 60 metų nuo katedros pašventinimo ir 30 metų arkivyskupo TEOFILIAUS MATULIONIO mirties. Nuotraukoje — jaunimas ir kiti iškilmės dalyviai prie katedros pasitinka Magdeburgo vyskupą NOVAK (kairėje), Kaišiadorių vyskupą JUOZĄ MATULAITĮ ir kitus dvasiškis.

SUSITIKIMAI LIETUVOJE

Dabarties veidai ir darbai

PRANAS GAIDA

Nuolat rūpėjo aplankyti Lietuvą, bet sovietinė okupacija buvo didžioji kliūtis. Net ir tada, kai truputį prasivėrė geležinė uždanga, kai ir kai kurie kunigai buvo įsileidžiami, man vis kliudė redaktorystė...

Pagaliau, atskirkus nepriklausomai Lietuvai, buvo išlaisvinti ir keliai į ją. Prisidėjo ir Kaišiadorių vyskupo Juozo Matulaičio kvietimas. Ir taip 1992 m. rugpjūčio 26 — rugsėjo 9 dienos bėgte prabėgo Lietuvoje, kurios neteko matyti iš-tisus 52 metus. Ten daug ką teko matyti, bet čia bus palies-ti tik tiktai būdingiausieji susi-tikimai su kai kuriais Lietuvos žmonėmis, per kuriuos atsi-spindi dabartiniai Tėvynės rū-pėsčiai.

Prie dvasinio švyturio

Vyskupo J. Matulaičio dėka pirmoji savaitė prabėgo Kaišiadoryse. Pirmieji žingsniai vedė į katedros kriptą, kur, šalia pirmojo Kaišiadorių vysku-po J. Kuktos, palaidotas ir šven-tumu dvikantis arkivyskupas Teofilus Matulionis. Drauge su vyskupijos kancleriu prel. J. Joniu vingiuotais laiptais nusileidome į kriptą. Kukli vieta, kaip ir pats Velionis Teo-filius. Prie jo karsto padėtos gėlės, išreikšiančios tikinčių-jų pagarbą herojinio dvasingu-mo žmogui, šviečiančiam sa-vo asmenybe.

Velionis Teofilus yra ne tik-tai Kaišiadorių vyskupijos, bet ir visos Lietuvos dvasinis švy-turys, kurio spinduliai jau skleidžiasi ir už Lietuvos ribų. Apie jį yra išleista knyga „Ne-marus mirtingasis“ Romoje. Ja pasinaudodami Velionies Teo-filiaus gerbėjai paruošė atski-rai laidas: vokiečių kalba —

kun. Konstantinas Gulbinas, kapucinas, ispanų kalba — dr. V. Dambrava su talkininkais Venezueloje, portugalų kal-ba — kun. Pr. Gavenas, sale-zietis, su talkininkais Brazi-lijoje. Yra paruošta ir angliš-ka laida, bet dar neišleista.

Tuo būdu arkiv. Teofilus skinas kelią į pasaulį. Prie platesnio jo sušvito prisidės beatifikacijos byla, kuri jau pradėta Kaišiadorių vysku-pijoje. Jau apklausta gana daug liudininkų, sutelkta ne-mažai medžiagos apie heroji-nes Velionies dorybes. Jau reikėtų tą medžiagą perkelti į Romą, kad kiek galima grei-čiau Velionis būtų paskelbtas palaimintuoju ir tuo būdu tap-tų ne tik tai Lietuvos, bet ir vi-so pasaulio krikščionijos švy-turiu.

Jaunimo diena

Rugpjūčio 30, Kaišiadoryse buvo švenčiama 30 metų suka-ktis nuo arkiv. Teofilus mirties ir 60 metų nuo katedros pašventinimo. Veiklus, jaunas vyskupas J. Matulaitis suren-gė plataus masto iškilmės. Iš-vakarėse, t.y. šeštadienį, įvy-ko jaunimo šventė. Suvažiuo- iš artimesniųjų parapijų bū-riai, daugiausia mokyklinio, jaunimo su savo vadovais. Pats vyskupas atnašavo Mišias, ta-rė sveikinimo žodį, o pamok-lą pasakė Pivašiūnų klebonas A. G. Tamošiūnas. Per pamal-das jaunimas giedojo, priėmė Komuniją.

Mokyklos salėje jaunimas turėjo užkandžius, vaidybę programą ir vieną teologinio turinio kun. Česlovo Kavaliaus-ko paskaitą. Pastarajam nebu-vo lengva nusileisti iki dabar-tinio jaunimo lygio. Jis (69 m. amžiaus) yra pasižymėjęs mokslingumu — rašo straips-

nus teologinėmis temomis, yra išvertęs ir lietuvių kalba Naująjį Testamentą, seka moksline literatūra svetimo kalbom. Jo straipsniai sovieti-niais laikais buvo spausdina-mi Maskvos žurnaluose rusų kalba. O ir dabar seka jis teo-loginę lietuvių spaudą ir atsi-liepia, kai pastebi klaidingus tvirtinimus. Šiuo metu jis yra Kietaviškių par. altarista, sa-vo kambaryje sutelkęs moksli-nę medžiagą straipsniams bei paskaitoms.

Iš minėtos šventės dalyvių buvo matyti, kad parapijos yra gražaus jaunimo, besidomin-čio religija. Mokyklose kate-chetai-tikybės mokytojai regu-liariai dėsto tikybą bei paruo-šia jaunimą religiniam gyveni-mui. Dabarties problema — ti-kybos mokytojų (pasauliečių) paruošimas pagreitintu tempu. Tuo reikalau Lietuvos daug kas daroma. Jau yra nemažas skaičius paruoštų tikybės mo-kytojų. Birštone pvz. jiems bu-vo surengtos rekolekcijos, ku-rioms vadovavo kun. Pr. Ra-čiūnas, marjonų provincijo-las. Dalyvavo gana gausus mo-kytojų (moterų) būrys, kurį už-baigo pasveikino vysk. J. Matulaitis.

Sekmadienio iškilmės

Sekmadienį, rugpjūčio 30, Kaišiadorių katedrą, sulau-kusią 60 metų, gausiai rinkosi maldininkai. Pagrindines Mi-šias atnašavo du vyskupai — pats šeimininkas J. Matulai-tis ir svečias Magdeburgo vys-kupas Novak iš R. Vokietijos, koncelebravo du vokiečiai ku-nigai (svečiai), prel. A. Bunga, kun. K. Senkus iš Vokietijos, prel. Pr. Gaida iš Kanados.

Vietinis vyskupas tarė ilges-nį sveikinimo žodį, o pamokslą

(Nukelta į 2-rą psl.)

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Estijos rinkimai

Rugsėjo 20 d. Estijoje vyko prezidento ir parlamento — Valstybės susirinkimo rinkimai. Iš prezidentinių kandi-datų nė vienas negavo reikiamos daugumos. Spalio 5 d. bu-vo paskirti prezidento rinkimai parlamente. Kandidatai — A. Ruutelis ir L. Meri, dau-giausia gavę balsų tiesioginiuose krašto rinkimuose.

Parlamente (iš 101 vietos) 30 vietų laimėjo Tėvynės (Isa-maa blokas, kurį sudaro liau-dies konservatoriai, krikščio-nys demokratai, liberalų ir jungtinės respublikonų parti-jos, krikščionių demokratų sąjunga; 22 vietas gavo gru-pė „Patikimi namai“, rėmė A. Ruuteli, 19 — Liaudies fron-tas, 11 — nacionalinė nepri-klausomybės partija, 9 — so-cialdemokratai ir kolūkių pir-mininkai. Likusias vietas pa-siskirstė kitos partijos bei grupės.

Pažadėjo išvesti kariuomenę

Kaip skelbia Reuterio agen-tūra, Rusija pažadėjusi išvesti savo kariuomenę iš Latvijos 1994 metais, nežiūrint rusų konservatorių spaudimo, kad nebūtų pasirašytas susitari-mas, panašus į Lietuvos-Rusi-jos susitarimą.

Tai esanti Lietuvai Rusijos vyriausybės nuolaida, nors pastaroji nesanti patenkin-ta rusų mažumos teisėmis. Esą rusai, sudarantys treč-dalį Latvijos gyventojų, yra diskriminuojami, ypač tie, kurie čia apsigyveno, užėmus kraštą Sov. Sąjungai.

Gerėja santykiai

ELTOS pranešimu, rugsėjo 28 d. Lietuvos premjeras A. Abišala viešėjo Lenkijoje. Jis su Lenkijos premjere H. Su-chocka pasirašė dėl investi-cijų skatinimo sutartį, o at-skirų žinybų vadovai pasirašė susitarimus dėl kontrolės ir bendradarbiavimo, tikrinant per Lietuvos-Lenkijos sieną vykstančius asmenis, o taip pat prekes ir susisiekimo prie-mones.

A. Abišala pareiškė: Lietuva ir Lenkija turi daug bendrų interesų, kurių sprendimą iki šiol trukdė kai kurie nesusi-pratimai. Jis džiaugėsi, kad, svarstant mažumos klausimus, buvo galima išsikalbėti atvira-i ir nustatyti priemones pa-šalinti nesusipratimus.

Lenkijos premjerė pažymė-jo, kad vizitas labai svarbus. Pokalbiai buvę įdomūs, žadan-tys „gerus ir net labai gerus santykius“. Ji taipogi Lietu-vos premjerui surengė iškil-mingas pusrūšius.

A. Abišala susitiko su pre-zidentu L. Valensa, užsienio

reikalų ministru, seimo ir senato maršalais.

Niekad nepriklausė

AT užsienio reikalų komi-sijos pirm. V. Povilionis AT posėdyje rugsėjo 28 d. pareiškė, kad Lietuvos-Lenkijos tarpvalstybinės sutarties pa-sirašymas dar nėra pribren-dęs. Jį nustebinęs premjero A. Abišalos pareiškimas Len-kijos spaudai, jog Lietuva su-tartyje nereikalaujanti Že-ligovskio veiksmų pasmerki-mo. Mes neprašome Lenkijos atsiprašyti, sakė V. Povilio-nis, mes tik prašome įvertinti 1920 m. Lenkijos valstybės agresiją prieš Lietuvą ir pa-dėti užskleisti šį istorijos pus-lapį.

Jis taipogi atsiliepė į Lenki-jos ambasadoriaus Lietuvoje J. Vidackio pareiškimą, jog Povilionis neskaitęs istorijos vadovėlių ir nežinąs, jog da-lis Lietuvos priklausanti Len-kijai. „Aš noriu labai atsako-mingai pareikšti: nė viena Lie-tuvos dalis Lenkijai niekad ne-priklausė. Kol mes dėl šito su Lenkija nesusitarsime, jokių sutarčių neturėtų būti.“ — pažymėjo užsienio reikalų komi-sijos pirmininkas.

Vietoj rublių — talonai

Reuterio agentūros prane-simu, Lietuva padariusi ryžtin-gą sprendimą apsaugoti savo ekonominę nepriklausomybę, atsisakydama „pavargusio“ rublio ir priartėdama prie li-to ivedimo.

Nuo spalio 1 d. Lietuvos vy-riausybė įvedė rublio pakaita-lą — talonus. „Tai vienintelis kelias pradėti stabilizuoti eko-nomiką ir atstatyti tvarką.“ — pareiškė premjeras A. Abiša-la. „Pakeičiant rublius talo-nais, susidaro galimybė su-kaupiti rublius, kuriais bus mokama už Rusijos prekes.“ — pažymėjo ekonomikos profe-sorius K. Glaveckas.

Kiti ekonomistai reiškė skepticizmą, pavadindami naujus rublio pakaitalus „bi-lietais ir zoologijos sodą“. Mat talonai pažymėti gyvulių pie-šiniais.

Skundžia Jungtinėms Tautoms

Spaudai platinama žinia, kad Lietuvos vyriausybė nusikaista žmogaus teises, pa-žeisdama homoseksualų tei-ses. Esą pastarųjų intyminiai veiksmai laikomi kriminali-niais nusikaltimais ir baudžia-ma kalėjimu. Vyriausybė taip pat kaltinama, kad nesutruk-dė praeitais metais dviejų ho-moseksualų nužudymo kalė-jime.

Š. m. rugsėjo 18 d. William Courson, Niujorko miesto žmo-gaus teisių veikėjas, o taip

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Kokia bus Lietuva?

Dar vyksta senosios kovos tąsa

Dabarties veidai ir darbai

Susitikimai Lietuvoje

Lietuvos dabartis vyskupo žodyje

Vysk. Sigito Tamkevičiaus pamokslas Šiluvoje

O vis dėl to teisybė prasiveržia

Pragiedruliai lietuvių-lenkų santykiuose

Vilniaus gydytojai lemtingomis dienomis

Išpūdziai gydytojų, gelbėjusių sužeistuosius prie televizijos bokšto

Priekaištai „Caritas“ organizacijai

Patirtis kanadietės lietuvaitės, dirbusios šioje organizacijoje

Gausiausia tautinių šokių šventė

„TŽ“ bendradarbio pranešimas iš Čikagos

Lietuva ir jos išeivija

Turinga Lietuvos ir išeivijos lietuvių konferencija Birštone

Apie Lietuvą mažai nežinoma

Lietuvos ambasados rūpesčiai Švedijoje

Stiprinant kultūrinius ryšius su Lietuva

Dviem Kanados lietuvių veikėjom grįžus iš darbingos kelionės

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Naujoje Ūtoje (Prienu raj.) naujai pastatyta parapijos šventovė 1992 m. rugpjūčio 2 d. pašventino Vilkaviškio vyskupas J. Žemaitis, MIC. Mišias koncelebravo Aleksoto dekanas mons. A. Gustaitis ir Vatikano radijo laidų lietuvių kalba rengėjas kun. K. Ambrasas, SJ. Iškilmių proga Sutvirtinimo sakramentą priėmė daugiau kaip 200 vaikų bei jaunuolių. Karo metu šventovė buvo sudeginta, vėliau parapija likviduota. Atsteigta 1989 m., K. Bendrijai atgavus savarankiškumą.

Vilniaus arkivyskupijoje nuo 1992 m. liepos 20 d. veikė trumpieji katechetiniai kursai, sutraukę apie 80 lankytojų. 34 dalyviai pareiškė norą tęsti studijas keturmečiuose kursuose. Vadovauja kun. J. Boruta. Dėstoma vaiko psichologija, pedagogika, Šv. Rašto ir K. Bendrijos istorijos apžvalgos.

Kaišiadorių katedroje 1992 m. rugpjūčio 2 d. buvo švenčiami Kristaus Atsimainymo atleidai. Dalyvavo Šv. Tėvo nuncijus arkivyskupas J. M. Garcia, koncelebravo Mišias, ėjo procesiją ir suteikė apaštalinį palaiminimą. Pivašūnuose įvyko visą savaitę trukę Švč. Mergeles Marijos Dangaus Ėmimo atleidai. Pagrindinę dieną, rugpjūčio 9, dalyvavo kard. V. Sladkevičius.

Kaišiadorių vyskupijos katalikiškasis jaunimas rugpjūčio 10 d. pradėjo maldingą kelionę su šūkiu "Mes – parapijos ateities". Keliauo 150 jaunuolių iš įvairių parapijų.

Lietuvos ateitininkų federacija šią vasarą buvo surengusi kelias stovyklas. Berčiunuose trimis pamainomis po 150 stovyklavo 10-14 m. moksleiviai. Programoje: krikščioniškosios Lietuvos istorija, papročiai, Šv. Raštas. Be to, veikė liaudies papročių, istorijos, amatų, dainavimo, grojimo, rankdarbių, sporto, religinių pasnėkesių, dailės ir kt. būreliai.

Vyresnio amžiaus ateitininkai buvo išsiskirstę po savas vyskupijas ir dalyvavo keliaujančiose stovyklose. Šių stovyklų programoje ryškėjo bendravimas su vietiniais gyventojais bei jaunimu, pagalba lauko darbuose, pažintis su apylinkių istorija. Kaišiadorių vyskupijos jaunimas savo kelionę užbaigė Pivašūnuose atleidų metu. Kauno arkivyskupijos ateitininkai kelionės pabaigoje sėkrydį surengė Jonavoje. Telšiu, Panevėžio ir Vilkaviškio keliautojus aplankė vokiečių jaunimo grupė iš Miunsterio, pakviesta "Caritas" organizacijos.

"Gyvybės stebuklas" – tai tėvams ir mokytojams skirta knyga, pasirodžiusi 1992 m. rugpjūčio mėnesį 50.000 egz. tiražu. Iš anglų kalbos išvertė B. ir V. Gerulaičiai. Knygoje aiškinama, kaip krikščioniškuoju mąstymu atsakyti į painius vaikų klausimus, liečiančius lytinę nezinias. Taipgi 50.000 egz.

tiražu išleistas tikybės vadovėlis I-jai klasei "Dievas mane myli". Parengė B. Briiliūtė, EJK, talkino dail. L. Mačiulaitytė.

Kun. Robertas Grigas, kard. V. Sladkevičiaus potvarkiu, paskirtas visų Lietuvos katalikiškų organizacijų dvasios vadu nuo 1992 m. rugpjūčio 26 d. Ligi to laiko jis buvo Kauno Tarpdiecezinės kunigų seminarijos dvasios tėvu.

Kauno kunigų seminarijoje ši rudens studijas pradėjo 40 jaunuolių. Gimnazijos dvasios tėvu paskirtas kun. L. Zaremba, SJ, iš JAV. VDU teologijos-filosofijos fakultete dogminės teologijos paskaitas skaito kun. K. Trimakas, filosofiją dėsto kun. dr. J. Juraitis iš Šveicarijos.

Vienas įstatymas ir viena pareiga – mylėti. Tai fokoliarių (židiniečių) siekis. Jų tarptautinė stovykla "Marijapolis-92" įvyko liepos 29 – rugpjūčio 2 d.d. Valkininkuose. Ją aplankė Šv. Tėvo nuncijus Lietuvai arkivyskupas J. M. Garcia, aukėjo Mišias ir pasakė pamokslą apie laisvę. Ilgiau su stovyklautojais pabuvo fokoliarių sąjūdžio Lietuvoje dvasios tėvas Vilniaus arkivyskupas A. Bačkis.

Popiežius Jonas-Paulius II lietuvių arkivyskupą Joną Bulaitį paskyrė apaštalinium nuncijum Mongolijoje. Šv. Sostas su Mongolija diplomatinis santykius užmezgė 1992 m. balandžio 4 d. Ten vyraujanti religija yra budizmas; tarp dviejų milijonų krašto gyventojų katalikų beveik nėra. Po 70 komunistų valdymo metų pirmieji katalikų misijonieriai į Mongoliją nuvyko tik pernai.

Naujasis nuncijus yra gimęs lietuvių šeimoje Londone prieš 59 metus; kunigų išventintas 1958 m. Romoje. Laterano universitete studijavo kanonų teisę ir lankė diplomatijos akademiją. Apgynęs kanonų teisės disertaciją, 1967 m. įsijungė į Vatikano diplomatinę tarnybą; dirbo Šv. Sosto pasiuntinybėse Korėjoje, Čilėje, Panamoje, Kenijoje, Sudane. 1981 m. popiežiaus Jono-Pauliaus II pakeltas titulinio Naronos arkivyskupu ir paskirtas apaštalinio pranoncijum Centrinės Afrikos ir Kongo respublikose bei apaštalinio delegatu Cade. Vėliau arkiv. J. Bulaitis atstovavo Šv. Sostui Irane, o 1991 m. lapkričio 30 d. buvo paskirtas nuncijum Korėjoje. Dabar arkiv. Bulaitis Šv. Sostui atstovauja ir Korėjoje, ir Mongolijoje.

"L'Osservatore Romano" 1992 m. 37 nr. paskelbė, kad Šv. Tėvas Jonas-Paulius II paskyrė visą eilę naujų patarėjų į Šventųjų paskelbimo byloms nagrinėti kongregaciją Vatikane. Jų tarpe yra ir vienas lietuvis – kun. prof. Paulius Rabikauskas, SJ.

(Žinios – iš žiniaraščio "Lietuvos K. Bažnyčia Lietuvoje" 1992 m. 8 nr. ir Vatikano radijo bei spaudos).

SU ATGIMSTANČIA LIETUVA atgimsta ir religiniai papročiai. Nuotraukoje – tradicinė Devintinių – Dievo Kūno procesija, einanti Vilniaus gatvėmis 1992 m. birželio 21 d.

Dabarties veidai ir darbai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vokiškai pasakė vysk. Novak. Vertėjo pareigas atliko prel. A. Bunga. Pamokslininkas kėlė vienijantį krikščionybės vaidmenį, išvedantį tautą į visuotinę pasaulio areną, linkėjo Lietuvai, atlaikiusiai spaudos laikus, atgimti dvasiškai ir įsijungti su savo dvasiniais lobiais į visuotinę pasaulio tikinčiųjų Bendriją.

Pamaldos baigtos iškilminga procesija aplink katedrą, giedant katedros chorui. Prieš išeidami iš katedros, visi atnašavusieji Mišias vyskupai bei kunigai nuėjo į kriptą ir pasimeldė už a.a. arkiv. Teofilą Vilniaus pripažinimą palaimintuoju bei šventuoju.

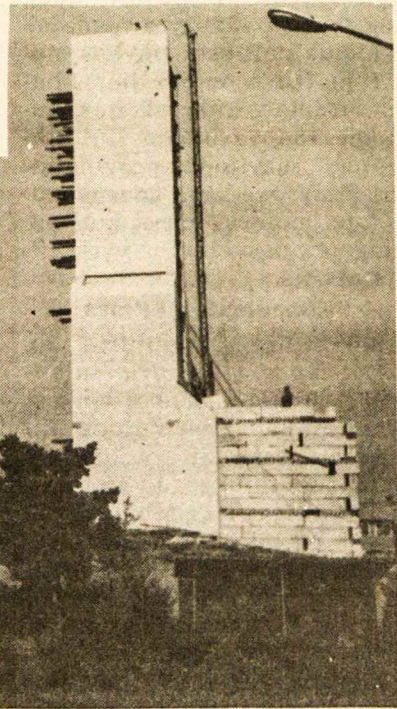
Popietinė programa įvyko vyskupijos rūmuose. Dalyvavo gausus būrys kunigų, klierikų bei pasauliečių. Prie vaisių stalo svečiai pasakė sveikinimo kalbas, pabrėždami arkiv. Teofilus dvasinį spindėjimą bei reikalingą paspartinti jo beatifikaciją. Vysk. J. Matulaitis apdovanojo svečius specialiai išaustomis juostomis. Kaišiadorių miesto choras, vadovaujamas muz. A. Bagdono, atliko koncertinę programą. Vysk. Novak pakvietė šį chorą į savo vyskupijos šventę Magdeburge.

Iškilmės aktyviai reiškėsi ir vysk. J. Matulaičio kurijos štabas: kancleris prel. Jonas Jonys, oficialias kan. Jonas Mintaučkis, katedros klebonas kun. Kazimieras Sudavičius, prel. Stasys Kiškis, 92 m. amžiaus. Pastarasis, atkėntėjęs 15 metų Sibire, tebėra guvus, daug skaito bei rašo. Yra parašęs net keliolika knygų, kurios tebėra rankraščiuose.

A. Jakšto spautuvė

Atgimstančios Lietuvos vyskupai, matydami dvasinį tautos alkį, ryžosi paruošti bei paskleisti atitinkamas krikščioniškos literatūros. Tam buvo reikalingas spaudos centras su sava spautuve. Kai paaiškėjo, kad neįmanoma atgauti kadaise turėtos Šv. Kazimiero draugijos spautuvės, nei kurios kitos, buvo nutarta steigti modernią savo spautuvę.

Neradus tinkamos vietos nei pastato Kaune, buvo nuspręsta ją steigti Kaišiadoryse, kur gautas ir sklypas. Kaišiadorys – prie Kaunas-Vilnius geležinkelio ir autostrados. Nuo Kauno – 35 km, nuo Vilniaus –

Varenėje statoma nauja šventovė. Projektas – architektų B. BAKAIČIO ir G. BARAVYKO

70. Taigi centrinė vieta, galinti aptarnauti visą Lietuvą. Pastaruoju metu paaiškėjo, kad ši spautuvė galės aptarnauti net ir kaimyninių kraštų tikinčiuosius. Tokią nuomonę išreiškė Šv. Tėvo nuncijus Garcia.

Su vyskupu J. Matulaičiu nuvykstante apžiūrėti spautuvės statybos. Jai paskirtas gana didelis plotas. Jame jau vyksta statybiniai darbai – iškasti pamatai, išraustos kolonų duobės, paruošti kiti architektūriniai darbai. Statybą gerokai lėtina medžiagų stoka, pasunkėjęs jų gavimas ir labai pašokusios kainos. Vis dėlto tikimasi, kad iki žiemos pastatas bus jau po stogu. Spautuvės mašinos laukia Vokietijoje. Jas parūpinti ir finansuoti žadėjo organizacija "Kirche in Not". Ir kai tik bus užbaigtas pastatas, prasidės mašinų kelionė iš Vokietijos į Kaišiadoris. Jau numatytas ir spautuvės vedėjas. Darbininkams statomas atskiras namas.

Visa tai reikalauja stambių išlaidų. Dalis jų yra gauta iš Lietuvos vyriausybės. Nemažos paramos tikimasi iš JAV ir Kanados vyskupų. Vien Kanados lietuviai iki šiol yra suaukoję 65.000 dol. Iš JAV vyskupų gauta 200.000 dol. parama, iš Kanados vyskupų – 5.000 dol. O reikia 500.000 dol. Tai didelė suma, kuri gali pakilti iki vieno milijono dolerių.

Vysk. J. Matulaitis, šio projekto vykdytojas, yra optimistas – tikisi tą našta pakelti ir pradėtą darbą sėkmingai užbaigti. Jis yra baigęs technikumą Kaune, turi nemažą patirtį statybų organizavime. Jo vyskupijoje šiuo metu statomos trys šventovės – Ryliškiuose, Varenėje ir Elektrėnuose. Planuojama naują šventovę Kiaukliuose vietoje sovietų kariuomenės sudegintosios. Jau atremontuoti vyskupijos rūmai, aptvertas mūrinėmis kolonėlėmis katedros šventorius, ruošiamasi remontuoti neseniai atgautą vyskupijos sanatoriją Birštone.

Pas kardinolą

Iš anksto gavę audienciją pas Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių, šveicarų labdaros draugijos dovanotą Kaišiadorių vyskupijai autovežimiu vykstante į Kauną – vysk. J. Matulaitis, vokiečių vysk. Novak ir jo palydovai. Kurijos pastate mus pasitinka vysk. S. Tamkevičius. Jisai sveikina mus, sakydams: "Svečias į namus, Dievas į namus". Sakau: "Šią vasarą turėjote daug tokių dievų (JAV lietuvių kunigų grupę)..."

Kiek pasidėję laukiamajame, išgirstame kardinolo sekretoriaus pranešimą, kad jau galime eiti. Pakylame laiptais į II aukštą. Erdviame kambaryje mus pasitinka šypsdamasis kardinolas. Vokiečiai teiraujasi apie Kat. Bendrijos būklę Lietuvoje. Kardinolas vokiečių kalba aiškina, kad šiuo metu sunki yra politinė, ekonominė Lietuvos būklė, nesudaro išimties ir religinė sritis. Dvasiniame gyvenime paliktos žaizdos tebėra neužgyjusios, į atsiradusią tuštumą veržiasi sektos. Trūksta kunigų, pasiruošusių tikybės mokytojų... Bet Lietuva atgims ir gyvena ateities viltimi.

Tokios maždaug mintys buvo pareikštos šiame susitikime.

Išeinant mūsų grupei iš pasimatymo, paklausiau kardinolą, ar galiu pasilikti porai minučių vienas. Man rūpėjo išgirsti kardinolo žodį apie arkiv. T. Matulionį, kurio įpėdiniu jis tapo. Kardinolas mielai papasakojo savo nueitą kelią, išventinimą vyskupu Birštone be sovietinės valdžios leidimo. Kai vysk. T. Matulionis pristatė naują vyskupą religinių reikalų įgaliotiniui Ruginiui, šis pareiškė: "Tokių mes nepripažįstam. Aš tokius sutvarkysiu". Tai buvo dramatiškas momentas, kuris naująmaną vyskupui reiškė 23 metų tremtį.

Išklauskęs kardinolo pasakojimą, paprašiau pokalbio "Tėviškės žiburiams". Mielai sutiko. Sutarėm: aš paruošiu klausimus ir įteiksiu jam Kaišiadoryse, kur jis dažnai atvažiuoja pailėsti ir savo namelių netoli katedros. Ten jis kurį laiką gyveno prieš persikeldamas į Kauną bei valdydamas Kaišiadorių vyskupiją sovietmečiu, nes vyskupijos rūmuose buvo įsikūrusi sovietinė įstaiga. Būdamas pas vysk. J. Matulaitį, paruošiau klausimus ir po kelių dienų gavau kardinolo atsakymus Kaišiadoryse. Šis pokalbis buvo išspausdintas "TŽ" 1992 m. 39 nr.

Pas prof. Kubilių

Vilnius – tai Aušros Vartai, arkikatedra, Gedimino kalnas, universitetas. Juos teko aplankyti pirmoje eilėje, nes tai tautos simboliais tapę istoriniai objektai. Apie juos rašo beveik visi Vilniaus lankytojai. Man rūpėjo ypač pasimatymai su dabarties visuomeninio gyvenimo asmenimis.

Buvęs Vilniaus un-to rektorius prof. Jonas Kubilius kadaise lankėsi Kanadoje, neaplenkdamas nė "Tėviškės žiburio" redakcijos. Po daugelio metų, lydimas brolečio Algio, spaudžiu profesoriaus namo skambutį. Atidaro duris pats šeimininkas, linksmai nusiteikęs.

Prie puoduko arbatos mezgasi pokalbis. Profesorius, žymus matematikas, dėsto savo pažiūras labai atvirai. Esą paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, žmonės manė, kad ir toliau pasitvirtinčiai gyvensime. Įvyko betgi kitaip – atėjo ir politinė, ir ekonominė krizė, prie kurios prisidėjo ir kai kurios klaidos iš valdžios pusės. Profesoriaus nuomone, Aukščiausioji taryba, paskelbusi Lietuvos nepriklausomybę, turėjo išsiskirstyti ir organizuoti stegiamąjo seimo rinkimus, seimo, kuris būtų pradėjęs kurti valstybingumą naujais pagrindais. Vėliau rengtas prezidentinis referendumas nebuvo reikalingas. Dabar išrinktas seimas gal daug ko ir nepakeis, bet išsivys kraštą į geresnę ateitį.

Pokalbyje iškilo ir kolaborantų klausimas. Profesorius aiškino, kad sovietmečiu Lietuvoje visi buvo kolaborantai tik nevienodai laipsnio; net ir tie, kurie kolchozuose augino duoną, nes ją valgė ir okupantai. Buvo tautiečių, kurie gelbėdami tautos institucijas, rašėsi į kompartiją ne dėl ideologijos. Pasiekę vadovaujančias vietas, jie galėjo per par-

Politiniai dabarties vingiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pat tarptautinės homoseksualų žmogaus teisių komisijos narys pasiuntė peticiją Jungtinėms Tautoms, kaltindamas Lietuvos vyriausybę žmogaus teisių pažeidimu. Peticiją pasiuntęs savo asmenine iniciatyva.

Susitarta

Rugsėjo 30 d. Maskvoje Lietuvos-Rusijos vyriausybės vicepremierai B. Lubyis ir A. Šočinai pasirašė tarpusavio atsiškaitymų dokumentus. Abi šalys susitarė iki lapkričio 1 d. atsiskaityti už visas prekes ir žaliavas. Rusijos įmonės Lietuvai skolingos apie 12 milijardų rublių, o Lietuvos įmonės Rusijai – apie 4,5 milijardų rublių. Susitarta, kad Rusija neneigs nei Lietuvos laikinųjų pinigų – talonų, nei vėliau įvesto lito. Pasirašyti dokumentai, kaip skelbiama, turėtų padėti išspręsti pastaruoju metu kilusius nesutarimus tarp Lietuvos ir St. Peterburgo dujų įmonių vadovų.

Švedijos mugėje

Švedijoje, prekybos mugėje, Lietuvai atstovavo 14 įmonių ir organizacijų. Jos siekė Švedijoje pasirašyti sutartis bendrai gamybai, parduoti savo prekes, įsigyti modernios technikos. Artimiausiu laiku į Švediją bus eksportuojamas Alytaus bendrovės "Alyta" šampanas.

Mugėje labiau buvo perkami lininiai gaminiai, nenudailinto gintaro papuošalai, Kauno įmonės "Audimas" neperšlapami sportiniai drabužiai, Lentvario įmonės kilimai.

Kitos žinios

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

– Lietuvoje netrukus bus išleista knyga apie tautžudystę (genocidą) pirmaisiais sovietinės okupacijos metais. Surinkti duomenys apie lageriuose žuvusius žmones 1940-41 metais.

Knygą paruošė Represijų Lietuvoje tyrimo centras, kuriam vadovauja kompozitorius Julius Juzeliūnas.

– Šį rudens bus grąžinta žemė 30,000 buvusiems savininkams. Metų pabaigoje jų bus daugiau kaip 50,000 ir valdys beveik pusę mil. hektarų dirbamos žemės; 400,000 hektarų bus išdalinta neturintiems nuosavybių, 500,000 hektarų paliekama dideliems gyvulininkystės vienetais. Suskaičiavus norinčius gauti žemės, rasta, kad trūksta 350,000 hektarų žemės.

– Ryšium su sutarties pasirašymu su Rusija dėl kariuomenės išvedimo pastarosios konservatoriai teigia, kad pasirašytieji susitarimai "pažeidžia Rusijos politinius ir turinius interesus, ypač žmogaus teises".

– Apie tai atsiliepė V. Landsbergis, pažymėdamas, kad taip elgiasi imperinio mąstymo atstovai, suinteresuoti ne taika ir bendradarbiavimu, o tik įtampos didinimu ir ekspansija. Kas svarsto Rusijai pagalbos programas, turės tai pastebėti – pareiškė Lietuvos vadovas.

– Rugsėjo 25 d. prasidėjo rinkimų į Seimą vėjus. Įregistruoti 1192 kandidatai (reikia išrinkti 141). Trečdalis jų dalyvauja vienmandatinėse apygardose, kiti – daugiamaandatinėse pagal partijų, visuomeninių bei politinių judėjimų ir organizacijų sąrašus.

– Vilniaus žydų kapinėse atidengtas paminklas mokytojams – geto kaliniams atminti. Tai V. Nalivaikos iš granito kūriny, vaizduojantis atverstą knygą. Užrašas lietuvių ir jidiš kalbomis: "Žydų mokytojams, žuvusiems Vilniaus gete 1941-1944 metais". Paminklas pastatytas Vlniaus žydų tautinės mokyklos rūpesčiu.

– Spalio 2 d. buvo švenčiama atgaivinta Policijos diena. Nepriklausomoje Lietuvoje ji buvo švenčiama nuo 1925 metų.

Vilniaus arkikatedroje buvo laikomos Mišios, prie vidaus reikalų ministerijos kultūros ir sporto rūmų žuvusiems policijos pareigūnams atminti pasodintas ažuoliukas, prie saiką davę nauji policijos darbuotojai. Šventės iškilmėse dalyvavo AT pirmininkas V. Landsbergis ir premjeras A. Abišala. Dalyvavo svečiai iš keliolikos šalių policijos tarnybų.

– Lietuvos vyriausybė paskelbė naujokų šaukimą į krašto apsaugos tarnybą. Karinę tarnybą atliks jaunuoliai, kuriems suėjo 19 metų. Per spalio-lapkričio mėnesius planuojama pašaukti iki 5,000 naujokų. Tarnyba kariuomenėje trunka 12 mėnesių. Šaukimo komisija nusiskundžia, kad daug jaunuolių dėl sveikatos netinka tarnybai. J.A.

Gorbačiovas, Jelcinas ir kiti jo draugai, iškilę dabar valdančiųjų grupėje, visi yra seni kompartijos aparatuokai su autokratiniiais polinkiais savo kauluose. (Lubor J. Zink)

A+ VYTAUTUI MAČIKŪNUI

mirus,

žmonai IRENAI, dukroms – SILVIJAI, RIMAI, sūnui MARIUI, broliui LAIMIUI ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą –

A. Aperavičienė
Edis ir Louise Paška

Vida ir Vyta Paška
Andrius Paškus

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Lietuvos dabartis vyskupo žodyje

Vyskupo SIGITO TAMKEVIČIAUS pamokslas Šiluvoje 1992 m. rugsėjo 13 d., baigiant tradicinius atlaidus, kuriuose dalyvavo tūkstančiai maldininkų ir Lietuvos valdžios pareigūnai

Pernai mes, kupini dėkin-gumo Dievui ir Švč. M. Marijai už atgautą laisvę, už komunis-tinės imperijos sugriuvimą Ru-sijoje, čia, Šiluvos šventovė-jė, paaugojome Lietuvą ir pa-tys save Nekalčiausios Dievo Motinos globai. Šiomet vėl su-sirinko visa tauta, atstovau-jama Bažnyčios, parlamento ir vyriausybės vadovų, atnaujin-ti savo pasiaukojimo, o kartu ir permąstyti nueitą kelią, pa-tikrinti, ko vertas buvo mūsų pasiaukojimas, ką padarėme ir kur klydome.

Daugeliui apkarto laisvė ir kai kas į laisvę jau žvelgia ne kaip į Dievo dovaną, o kaip į našta. Iš tikrųjų laisvė yra labai sunkus žmogaus išbandy-mas, kurio metu yra galimybė pasireikšti tiek gražiausiomis, tiek žemiausiomis žmogiškos prigimties savybėmis.

Mišių Evangelija pasakoja apie vieno jaunuolio elgesį: vienu metu jis savo laisvę pa-naudojo, pabėgdamas iš tėvų namų, darydamas save ir ki-tus, o kitą kartą apsisprendė atgailai, t. y. grįžti į tėvo na-mus, atsiprašyti ir bent kaip tarnas darbuotis tėvo namuose (plg. Lk 15,11).

Per metus laiko vis sunkėjo ekonominė padėtis, ir šian-dien horizonte dar nesimato šviesos — laukiame labai sun-kaus žiemos išbandymo. Mies-tuose atsiranda vis daugiau bedarbių, o kaimas apvogtas, žmonės palikti tuščiomis ran-komis ir dar iš jų tyčiojama-si: „Paprasykite Landsbergi, — sakoma, — kad jis apartų jūsų nuosavą žemę“. Žmonės apimti didelio nusivylimo; kai kam atrodo, kad Lietu-voje jau nėra sąžiningų žmo-nių, visi vagys ir sukčiai. Labai gaila, bet šitokių turi-me. Turime žmonių, kurie džiaugiasi esamais sunkumais ir juos didina, kad šalyje bū-tų daugiau suirutės, kad pasi-iltume, kaip žydai vergijoje, turėtos mėsos ir svogūnų. Tu-rime žmonių, kurie naudoja-si proga savo tamsiems darbams. Šiems žmonėms norime pri-minti psalmisto žodžius, pa-sakytus apie nedorą žmogų: „Jis rausia, iškasa duobę, bet pats įgarmės į tą skylę. Jam ant galvos sugrįš jo rengiamas blogis, jo smurtas kris jam ant pakaušio“ (ps. 7,16).

Į mūsų kraują, genus įaugo nepasitikejimas žmogumi, to-dėl šiandien labai greitai mes kitame žmoguje matome prie-šą, kuris gali pakenkti mums ar mūsų tėvynei. Šis nepasiti-kėjimas, sujungtas su mūsų puikybe, ambicijomis ir sava-naudiškumu, Lietuvą užpildė daugybe politinių partijų, są-jungų ir judėjimų.

Kristus prieš savo mirtį mel-dėsi už mūsų vienybę: „Tegu visi bus vieni! Kaip tu, Tėve,

manyje ir aš tavyje, tegu ir jie bus viena mumyse... (Jn 17, 21). Šitos vienybės pasigen-dame parlamente, mieste ir kaime, net Bažnyčioje. Labai aiškiai pasisakydami už vieny-bę, kartu norime pabrėžti, kad ne viską galima suvienyti ir ne apie bet ką galima vieny-tis. Ten, kur yra nuodėmė, ne-apykanta, tautos ar Bažnyčios reikalų išdavystė, neįmanoma vienybė su dorybe, meile ir ištikimybe. Prieš tai reika-linga atgaila, todėl Lietuvos vyskupai savo ganytojiname laiške primena, kad reikia „ne slapukauti slogioje tyloje, bet drąsiai ir viešai pasmerkti visus nusikaltimus ir atitai-syti skriaudas nukentėju-siems“.

Šiuo metu nemažai priekaiš-tų susilaukia ir Bažnyčia. Ji kaltinama, kad labai sunkiu Lietuvos momentu nusišalina nuo visuomeninio gyvenimo.

Bažnyčia žino savo vietą vi-suomenėje ir kokių būdu ge-riausiai ji gali padėti Dievo ir tautos vaikams. Bažnyčia savo veikloje vadovaujasi ne tik žmogiška išmintimi, kuri dažnai klysta, bet ir dievišką-

ja, kurią randame Šv. Rašte ir Bažnyčios tradicijoje. Bažnyčia turi likti ištikima Kristui ir veikti jo nurodytu būdu. Bažnyčios pirmaeilis ir svarbiausias uždavinys — liu-dyti Kristų savo laiko žmo-nėms ir visiems priminti, kad yra Dievas, o mes — jo vaikai, kad gyvenimą reikia statyti paisant Dievo valios — Dievo įsakymų.

Labai klysta, kurie mano, kad Bažnyčiai nesvarbu, kas vyksta tautoje ir kokios jė-gos gali ateiti prie valdžios vairo. Bažnyčia remis visus tuos žmones, kurie laikosi krikščioniškų principų, ku-rie išpažįsta Kristų ir kasdieniniame gyvenime vadovauja-si Dievo bei žmonių meile. Te-gu neklysta tie, kurie mano, kad galima prie savo sąjūdžio prilipdyti žodį „krikščioniš-kas“ ir dėl to susilaukti Baž-nyčios paramos. Bažnyčia nie-kada nerems veidmainių, ku-riuos Kristus dar prieš du tūk-santčius metų pavadino pabal-tintais antkapiais, kurių vidu-jie puvesiai. Bažnyčia niekada nerems tų, kurie skaldo ir skal-dosi, kurie skleidžia neapy-kantą.

Bažnyčios pozicija yra labai aiški: ji ragina atsaky-ti ambicijų, savanaudiškumo ir visiems, kuriems yra brangi Lietuva, siekti vienybės, susisiekti, nes priešingu atveju mums gresia Babelio bokšto statytojų tragedija: žmonės nesusikalbėjo ir jų statomas bokštas pavirto griu-vėsių krūva. Vyskupai ragina tinkinčiuosius aktyviai dalyvau-ti rinkimuose; ragina žmones rinkimuose patikėti tautos vairą turintiems labai aiškiai krikščionišką nuostatą apie žmogų, nuosavybę.

Bažnyčia labai susirūpinu-siai seka naujų įstatymų pri-ėmimą, nes ne visi jie tarnau-ją geriui. Pvz. mums sunku su-prasti norą kuo greičiau refe-rendumui pateikti naują kons-tituciją, kai sveika išmintis pataria palikti ją naujam sei-mui.

Bažnyčiai kelia didelį neri-mą dabartinis žmonių klaidi-nimas visose gyvenimo srity-se. Religinėje: Vakarų kraš-tų sektantai buvusiose socia-listinėse valstybėse mato pa-lankią dirvą skleisti savo idė-joms, nes marksizmas žmonių širdyse ir protuose paliko tuštumą, kurią lengva užpil-dyti naujomis idėjomis.

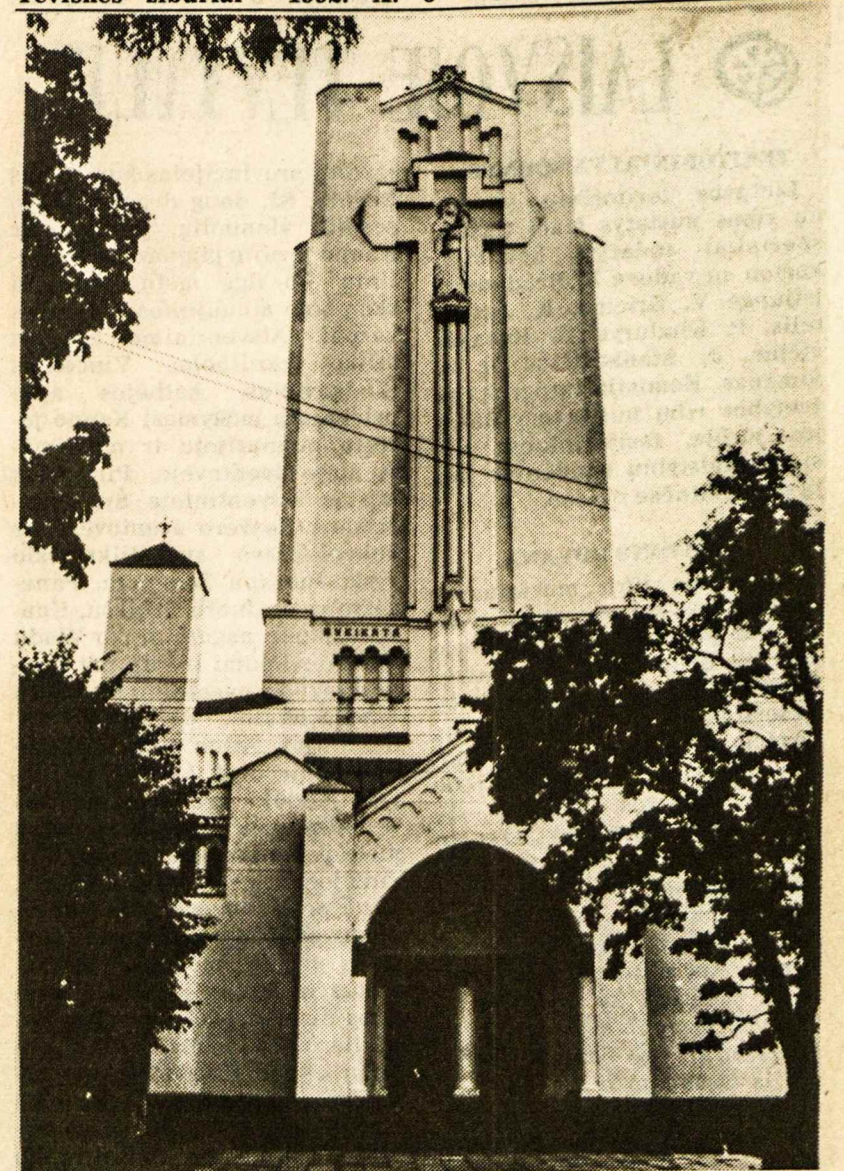
Žmonės yra klaidinami po-litinėje srityje. Vadinama „nepriklausoma“ spauda sten-giasi įpiršti mintį, kad visi

— krikšč. demokratai, sąjūdi-ninkai, komunistai, kagebis-tai yra vienodi. Žmogus, pri-ėmęs šitokią mintį, pasibjau-ri politika, tampa pasyvus, ir šiuo atveju laimėjimas užtik-rintas. Todėl Bažnyčia šian-dien kaip niekad aiškiai tu-ri skelbti: saugokitės netik-rų pranašų, kurie ateina avies kailyje, o iš tikrųjų yra plėš-rūs vilkai, kurie skleidžia bai-mę, netikrumą, pasyvumą.

Šiandien mes dėkojame Die-vui už tautos vaikų ištikimybę, už sudėtas aukas, už žmo-nes, kurie vedė Lietuvą į lais-vę. Dėkojame Dievui už tuos tautiečius, kurie pasiauko-jančiai dirbo parlamente, vy-riausybėje, kurie darė viską, kad būtume laisvi, kad turė-tume gerus įstatymus, kad sun-kumai, kurie neišvengiamai laukia tautos pokomunistinia-me laikotarpyje, kiek įmano-ma, būtų pakeliami mūsų pe-čiams. Dėkojame Dievo Moti-nai už naują stebuklą: juk rug-sėjo 8-ąją per Švč. M. Marijos gimtadienį, buvo pasirašytas susitarimas dėl Rusijos ka-riuomenės išvedimo iš Lie-tuvos.

Dievo Motinos globa tejkve-pia mums visiems krikščioniš-ko optimizmo — nenuleisti rankų, kovoti su kliūtimis ir kurti visuomenę, kurios pamatuose būtų Dešimt Dievo įsakymų, o ypač didysis Die-vo ir žmonių meilės įsakymas.

Tėviškės žiburiai • 1992. X. 6 - Nr. 41 (2224) • psl. 3

Marijos apsirėškimo koplyčia Šiluvoje

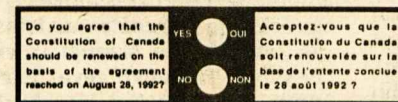
REFERENDUM '92

Jūsų nuomonė turi reikšmę.

1992 M. SPALIO 26 D.

ĮVYKS FEDERALINIS REFERENDUMAS APIE KANADOS KONSTITUCIJĄ.

Elections Canada yra nepartinė parlamento agentūra, atsakinga už šio federalinio referendumo eigą.

Balsavimo biuletenis. Išreikškite savo nuomonę pažymėdami „taip“ arba „ne“.

Kas turi teisę balsuoti šiame referendume?

Visi Kanados piliečiai, 18 metų amžiaus arba vyresni, kurių pavardės yra užregistruotos Balsuotojų Saraše (Voters' List), gali balsuoti šiame referendume.

Šis referendumas vyks tuo pačiu keliu kaip rinkimai. Jūs tikriausiai žinote referendumo eigą, jeigu esate balsavę rinkimuose.

1. Jūsų pavardė turi būti užregistruota Balsuotojų Saraše.

Balsuotojų Sarašo Vadovai ateis pas jus į namus ir užregistruos jūsų pavardę Balsuotojų Saraše. Jeigu jūs nebus namuose, jūs galėsite užregistruoti Patikrinimo Laikotarpį (Revision Period).

2. Balsavimas.

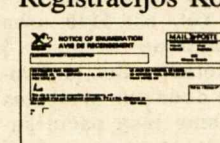
Po užregistravimo, jums atsiųs Registracijos Kortelę (Enumeration Card), kurioje bus nurodyta kada ir kur jūs galite balsuoti. Jeigu jūs negalėsite balsuoti referendumo dieną Spalio 26, jūs turėsite galimybę balsuoti anksčiau Išankstinio Balsavimo Punktuose (Advance Polls).

Sekanti stadija yra Balsuotojų Surašymo Laikotarpis (Enumeration Period), nuo Spalio 2 d. iki Spalio 7 d. Balsuotojų Surašymo Vadovai, kurie ateis pas jus į namus, turės geltoną kortelę. Prašome juos iletsti, nes jie užregistruos visus šeimos narius, kurie turi teisę balsuoti.

Užregistruotos pavardės bus įrašytos į Balsuotojų Sarašą, kuris užtikrins jūsų teisę balsavimą. Kai kuriose kaimo balsavimo apygardose, Balsuotojų Sarašo Vadovai neateis pas jus į namus. Tokiu atveju Balsuotojų Sarašas bus išskabintas viešose vietose ir balsuotojai galės patikrinti, ar jų pavardės yra saraše. Jeigu jūsų pavardė nėra įtraukta į sarašą, susisiekite nedelsdami su Balsuotojų Sarašo Vadovu.

Registracijos Kortelė užtikrina, kad jūsų pavardė yra užregistruota.

Po Balsuotojų Sarašo Vadovų apsilankymo jūs gausite Registracijos Kortelę paštu. Tai užtikrins, kad jūsų

pavardė yra įtraukta į Balsuotojų Sarašą. Neišmeskite šios kortelės.

Joje yra daug svarbios informacijos: referendumo data, jūsų balsavimo

apygardos pavadinimas, balsavimo punkto adresas ir jūsų apygardos Elections Canada istaigos telefono numeris. Jeigu jūs negausite šios kortelės arba jeigu jūsų pavardė yra neteisingai užregistruota, jūs galite ta pakeisti Patikrinimo Laikotarpiu.

Svarbios datos.

Balsuotojų Surašymas (Enumeration): Spalio 2 - 7 d. Paskutinė diena, norint užregistruoti, išbraukti arba pataisyti pavardę Balsuotojų Saraše: Spalio 19 d. Išankstinio Balsavimo Punktai: Spalio 22 ir 23 d. Referendumo data: Spalio 26 d.

Beveik visi Kanados Balsavimo Punktai (Polling Stations), su tam tikromis išimtimis, yra prieinami su ligonio kėde.

PASTABA VISIEMS, KURIE TURI TELEVIZIJS KABELI: ELECTIONS CANADA KIEKVIENĄ DIENĄ TRANSLIUOJA ŽINIAS BALSUOTOJAMS ANGLŲ IR PRANCŪZŲ KALBOMIS PARLAMENTO KANALU.

NORĖDAMI DAUGIAU SUŽINOTI, KREIPKITES Į SAVO APYGARDOS ELECTIONS CANADA ISTAIGĄ ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI:

1 800 387-2323
1 800 361-8935

JEIGU JŪS TURITE PAŽISTAMŲ, KURIE SUNKIAI SKAITO, PASAKYKITE JIEMS APIE ŠI PRANEŠIMĄ ARBA DUOKITE AUKŠČIAU NURODYTUS TELEFONO NUMERIUS.

Jean-Pierre Kingsley

Jean-Pierre Kingsley,
Chief Electoral Officer of Canada

Referendumo data: 1992 m. Spalio 26 d.

Nepartinė agentūra atsakinga už federalinio referendumo eigą

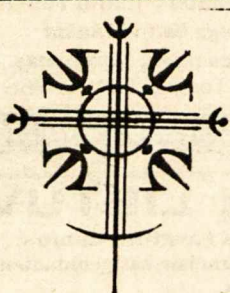
“LEDAS” REFRIGERATION

(vedu visų rūšių

- * Namų ir automobilių vėsinimo (air conditioning) sistemos
- * Taisau šaldytuvus
- * Skalimo mašinas
- * Vėsintuvus

Skambinti

RAIMONDUI JARECKUI
tel. 767-8711, Toronto.

“Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda”

The
Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

“Žmonės, kurie atjaucia kitus”

Sudbury, Ontario

LAISVOJE TĖVYNĖJE

TERITORINIAI VANDENYS

Lietuvos teritorinių vandeny ribas nustatys šiam tikslui specialiai sudaryta komisija, kurioje vadovauja B. Bradauskas, kurioje V. Gričius, K. Jaskutėlis, P. Kindurys, A. Rusakevičius, J. Stankevičius ir J. Šimėnas. Komisija taipgi spės žvejybos ribų nustatymą Baltijos jūroje, teritoriniuose užsienio valstybių vandenyse bei jų ekonominėse zonos.

KAPITONO DOVANA

Klaipėdos jūrų muziejus ir akvariumas šią vasarą gavo istorinių požiūriu brangią dovaną iš Britanijos motorlaivio "British Beech" kapitono J. M. Petersono. Tas laivas, 1989 m. vasario mėnesį atplaukęs Klaipėdos uostan, ant savo stiebo išlėkė Lietuvos trispalvę. Ją iš turimos medžiagos skiaučiu pasiuvo igulos nariai, jos iškelimui pirmieji pripažinę Lietuvos nepriklausomybę. Tai suerzino sovietinio režimo pareigūnus, kurie žurnalistams neleido susitikti su motorlaivio "British Beech" kapitonu J. M. Petersonu. Šią istorinę vėliavą jis išsaugojo ir atidavė Lietuvos ambasados Londone darbuotojams. Klaipėdos jūrų muziejus ir akvariumo direktoriui Aloyzui Kazdailiui ją parvežė Londone viešėjęs Lietuvos aukščiausiosios tarybos narys Juozas Karvelis.

ATGIMUSI ŠVENTOVĖ

Kauno jėzuitams ir jų gimnazijai grįžo atnaujinta ir rugpjūčio 30 d. atšventinta Šv. Pranciškaus Ksaverio šventovė, pastatyta ir pašventinta 1722 m. Sovietinėje okupacijoje ši sena šventovė buvo paversta sporto sale, vandalams išdraskius jos geriausius vargonus Kaune. Atnaujinimo darbai buvo pradėti 1991 m. pavasarį. Dabartinės "Kauno dienos" korespondentė Birutė Garbaravičienė, matydama vandališkai suniokotas sienas, altorius, girdėdama optimistiškus rektorius kun. Algio Baniulio, SJ, žodžius, tada "Kauno tiesoje" rašė: "Liko dar nepaprastų žmonių — jėzuitų — pasekėjų, jų vėl laukia sunkus ir daug jėgų bei kantrybės pareikalausiantis darbas. Per kelis amžius po maro, gaisrų, karų tarsi feniksas iš pelenų jų šventovė pakildavo. Ir dabar ji kelsi iš numirusių jų..." Su įvykusi Šv. Pranciškaus Ksaverio šventovės prisikėlimu ir jos atšventinimu "Kauno dienos" skaitytojus dabar supažindina rugsėjo 1 d. laidoje paskelbtas B. Garbaravičienės rašinys "Šventovė beldžiasi į mūsų širdis", iliustruotas Algirdo Kairio nuotraukomis.

ATŠVENTINIMO IŠKILMĖS

Atšventinimas rugpjūčio 30, sekmadienį, buvo nukeltas popietėn dėl Kauno arkikatedroje bazilikoje teikiamo Sutvirtinimo sakramento. Jis pradėtas procesija nuo zakristijos per gimnazijos kiemą Daukanto gatvės, pasibaigusią įėjimu šventovėn pro pagrindines duris Rotušės aikštėje. Iškilmingoje procesijoje dalyvavo Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius, keturi vyskupai,

jėzuitų provincijolas kun. Jonas Boruta, SJ, daug dvasininkijos, seselių vienuolių, jaunimo ir Kauno jėzuitų gimnazijos auklėtinii. Po ilgų metų tylos vėl skambėjo atnaujintos šventovės varpai. Atšventinimo apeigas atliko kardinolas Vincentas Sladkevičius, kalbėjęs apie prisimintą mokymąsi Kauno jėzuitų gimnazijoje ir meldimąsi šioje šventovėje. Pirmąsias Mišias atšventintoje Šv. Pranciškaus Ksaverio šventovėje jis koncelebravo su Vilkaviškio vysk. Juozapu Žemaičiu, Panevėžio vysk. Juozu Preikšu, Kauno vyskupu pagalbininku Vladu Michelevičiumi ir taip pat Kauno vyskupu pagalbininku Sigitu Tamkevičiumi, SJ. Elektroniniais JAV Allen firmos vargonais grojo prof. Leopoldas Digrys, giedojo šventovės choras ir moksleivių ansamblis. Mišių metu pamokslą sakė jėzuitų provincijolas kun. Jonas Boruta, SJ, o po Mišių padėkos žodį visiems prisidėjusiems prie šventovės prisikėlimo tarė jos rektorius ir Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius kun. Algis Baniulis, SJ. Gausių šventės dalyvių eilėse Kauno miestui atstovavo jo burmistras Arimantas Račkauskas ir tarybos pirm. Vyngintas Grinis. Po atšventinimo pamaldų buvo surengta vakarinė jėzuitų atgausė vienuolyno pirmojo aukšto patalpose.

KITOKS VIDAUS VAIZDAS

Šventovės atnaujinimo darbai dar nėra užbaigti. Daugiau informaciją apie jos pasikeitusį vidaus vaizdą pateikia Kauno kunigų seminarijos prof. kun. Pranas Tamulevičius, Kauno jėzuitų gimnazijos auklėtinis, rugsėjo 15 d. rašytame laiške sakojantis: "Didžiamajam altoriui yra laikinas kryžius, bet jis bus pakeistas nauju, kurį piešia vienas menininkas. Kolonos prie buvusio didžiojo altoriaus labai gražiai atrodo, jų viršus paauskuotas. Senąjį altorių dabar yra pakeitęs naujas altorius, pastatytas arčiau žmonių, beveik ten, kur anksčiau buvo dabar jau panaikintas Dievo stališ. Virš didžiojo altoriaus buvęs šviesus langas yra ir dabar, tik be šv. Stanislovo paveikslu, kuris, atrodo, nebus įdėtas. Zakristija tebėra senojoje vietoje. Šventovės grindys jau nebe medinės, o akmeninės, gražiai nulygintos. Jos turi grotelės, pro kurias eis šiluma iš radiatorių po grindimis. Suolų dar nėra, tik kėdės. Jau stovi keturios klausyklos, padirbtos pagal buvusiųjų pavyzdį. Kairėje pusėje gražiai atrodo atkurtas Šv. M. Marijos altorius su išaugota statula. Dešinėje pusėje, kur buvo šv. Juozapo altorius, dabar ant postamento pastatytas tabernakulis su jame laikomu Šv. Sakramentu. Sakykla dar neatkurta, bet jos niša tebėra. Labai gražiai atkurtos prie piliorių gembės pavidalo gipsatūros. Anksčiau nuo jų kabodavo elektros lempos, dabar įtaisytos gipsatūrų viduje. Lempų nesimato, o jų šviesa kyla į viršų iš gipsatūrų. Šventovėje kabo gražūs sietynai. Kalbėti nuo altoriaus padeda mikrofonai — garsiakalbiai visiems leidžia gerai girdėti pamokslus..." V. Kst.

Hamiltono lietuvių tautinių šokių ansamblis "Gyvataras", pasirošęs naujai metų veikeliais

ALINA ŽILVYTIENĖ, atnaujinti Kanados pilietybė
Nuotr. iš Hamiltono dienraščio "The Spectator" 1992.IX.23

Hamilton, Ontario

"LAIMĖS RATA" rengia sporto klubas "Kovas" spalio 16 d. Jaunimo centre. Pradžią 8 val. vak. Sportininkai kviečia gausiai dalyvauti ir paremti sportuojantį jaunimą. Treniruotės yra nuomosamos salės, todėl susidaro daug išlaidų. Krepšinio treniruotės šiais metais prasidės spalio 17 d. "Benetton Recreation Centre" salėje (450 Hughson St.N.) šia tvarka: 2-3 v.p.p. vyrams, 3-4 v.p.p. jauniems — berniukams ir mergaitėms. Kviečiami nauji nariai. A.G.

JAUNIMO ANSAMBLIO "GYVATARAS" tautinių šokių grupės jau pradeda repetitijas ir priima naujus šokėjus. Prašome registruotis. Vaikų mokytoja — Silvija Otto, tel. 526-9897. Repetitijos kas antrą šeštadienį 1-2.30 v.p.p. parapijos salėje. Studentų mokytoja — Elytė Tarvydienė, tel. 385-3676. Repetitijos sekmadieniais 5-7 v.p.p. parapijos salėje.

"Gyvataro" šokėjai ir mokytojai dėkoja visiems už paramą praėjusiais metais. Dėkojame visuomenei už finansinę paramą ir visiems, kurie paaukojo daug laiko, dirbdami renginiuose. Visokeriopa parama padeda ir teikia entuziazmo toliau gyvuoti. Kono-

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančioms Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

certas šokiai rengiami lapkričio 7, šeštadienį. Kviečiame visus dalyvauti ir toliau remti "Gyvatarą". E.T.

ATŠVENTĖ KANADOS GIMTADIENI. "The Spectator", Hamiltone leidžiamas dienraštis, rugsėjo 23 d. laidoje rašo, kad Hamiltono Zonta klubo narės rugsėjo 22 d. atnaujino Kanados pilietybę ir tuo pačiu atšventė Kanados 125-įjį gimtadienį. Apeigos vadovavo teisėjas Jean Gerrie, iškilmėse dalyvavo ir pirmoji moteris Kanados ministerių kabinete Ellen Fairclough.

Iškilmėse priesaiką atnaujino minėto klubo narė Alina Žilvytienė (Alina Žilvytis), vieno Hamiltono banko vedėja (manager), atvykusi iš Lietuvos ir saugiai įsikūrusi Kanadoje. Ji prieš 37-rius metus panašios iškilmėse stovėjusi prieš teisėją, buvusi tada susirūpinusi, nes buvo blogesnė anglika bei reikėjo atsakyti į teisėjo duotus klausimus. Dabar tik malonumas. Dar pažymėjo — garbė būti kanadiete, kartu išreikšdama stiprų norą, kad Kanada liktų vieninga. Kor.

ARTIMO TARNYBOJE. Hamiltono lietuvių bendruomenėje viešia labdaros grupė "Pagalba Lietuvas vaikams". Ji renka aukas, drabužius, avalynę ir siunčia vargstantiems į Lietuvą.

A. Juškievičienė iš Naujosios Akmenės rašo: "Esu antros grupės invalidė. Globoju tris anūkus. Dukrė mirė nuo vyro traumos. Vaikų tėvas nuteistas. Vaikai liko našlaičiais... Tad prašau malonės padėti man, nes materialinė padėtis labai sunki".

Kaišiadorių grupės "SOS vaikai" atstovė I. Grigaliūnienė informuoja: "Daug daugiavaikių šeimų kreipėsi į mus dėl avalynės, drabužių vaikams. Padėjom, kuo galėjom; davėm, kas tiko. Vair-

mai labai patenkinti. Ačiū Jums mielieji už siuntinį. Jo dėka mes turime ką pasiūlyti, kuo pagelbėti žmonėms. Jūsų siuntinį mes gavome neįpakuoatą, tokį kaip Jūs išsiuntėte (22 dėžės...). Už vitaminus labai dėkoja mūsų mažieji. Norėtume padėkoti visiems, kurie aukuoja, kurie supranta kito žmogaus vargą. Te Dievas saugo juos".

D. O. Kancienė: "Nuosirdžiai dėkoju savo šeimos vardu. Mes auginame 5 sūnus ir 1 dukrę. Jūsų dovanos atsiųstos į Kaišiadorių pasiekė mano šeimą, už tai esame labai dėkingi, mieli brangūs tautiečiai, kad Jūs negailite savo laiko, aukojate savo sveikatą... Mes didžiujame savo tautiečiais. Jūsų tokia didelė parama labai reikalinga mums tokiu sunkiu laiku...".

Rašo laiškus ir vaikai. I. Grigaliūnaitė, 10 metų iš Kaišiadorių gražiai padėjo: "Aš ir mano broliukai puosiamės Jūsų atsiųstais drabužiais ir batukais. Jie gražūs, šilti ir patogūs. Labai dėkoju".

R. Kaunietis, iš Bijautonių kaimo, gyvenantis su tėvais, senėle ir dviem broliais: "Sudegė mūsų namai. Sudegė viskas... Mes norime padėkoti agentūrai "SOS vaikai", kuri mus aprenė, apavė, kad galėtume eiti į mokyklą. Davė patalynės ir maisto. Ir dabar iš "SOS vaikai" Kaišiadorių grupės gauname drabužių ir avalynės. Už tai jums esame dėkingi". Kor.

Calgary, Alberta

A.A. JONO STANKEVIČIAUS, mirusio Kalgarije š.m. rugsėjo 16 d. atminimui, jo pusseserė Marija Leparskienė ir šeima Kanados lietuvių fondui aukėjo \$100. Vėlonis buvo vysk. A. Baranauskos sesers vaikaitis. Liko dukrė Elvyra ir žentas A. Krausai. Dukrė Veronika Krausaitė studijuoja McGill universitete Montrealyje ir šiais metais išrinkta į PJ sąjungos valdybą. J.p.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS gegužinė, rengta Lietuvių medžio-tyto klubo narių ir jų talkininkų, įvyko rugpjūčio 30 d. Vysniausko sodyboje. Po sniego ir lietaus audrų oras atšilo ir į ją subūrė 90 tautiečių. Muzika ir žaidimai kėlė nuotaiką. Ypatingas dėmesys buvo medžiootyto paruoštas maistas, kuris savo skoniu skyrėsi ir viliojo dalyvius. Tai buvo gerai paruošti elnių, briedžių bei kitų laukinių žvėrių kepsniai. Kalgario lietuvių medžiootyto būrelis, daug prisideda prie bendruomenės renginių. Šį kartą nustebo retais patiekalais. Pasivažiinę visi įsijungė į žuvų gaudymo varžybas Vysniausko ežerėlyje bei įvairius žaidimus. Vaikai džiaugėsi "paprasto žiedo ieškojimu", nes visi tapo laimėtojais. K. Dubauskas

Nuoširdžiausia padėka

visiems mane lankusiems ligoninėje, atsiuntusiems gražių gėlių, įteikusių dovanas arba kitu būdu mane prisiminusiems. Jūsų nuoširdumo niekada neužmiršiu.

Apgailestauju, kad nėra įmanoma visus pavardėmis išvardyti, nes lankytojų buvo gana daug. Dar kartą Jums didelis ačiū.

Jūsų — E. Danilūnas

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...3%
santaukas 3%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 2.25%
90 dienų indėlius 4.25%
1 m. term. indėlius 6%
1 m. term.ind.mėn.pal. 5.5%
3 m. term.indėlius 6.25%
RRSP ir RRRF (pensijos)...2.75%
RRSP ir RRRF 1 m. 6%
RRSP ind. 3 m. 6.25%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 12.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 6.5%
nekiln.turto pask. 3 m. 8.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Seikite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Septyniadešimt devintasis Lietuvos vyčių seimas liepos 16-19 d.d. įvyko Pensilvanijos Allentowne. Jam buvo pasirinktas šūkis "Lietuva per amžius". Seime dalyvavo beveik 400 atstovų ir svečių, darbo posėdžiuose — apie 250. Seimas buvo pradėtas Lietuvos vyčių apsilankymu Allentowno rotušėje, kur jo dalyvius pasveikino burmistras Joseph Dodona. Mišias Šv. Kotrynos Sienietės katedroje su keliais Lietuvos vyčių dvasios vadais koncelebravo ir pamokslą sakė vysk. Paulius Baltakis, OFM. Seimo dalyvius pasveikino Allentowno vysk. T. Welsh. Jam buvo įteikta iš Lietuvos atvežta medinė Rūpintojėlio skulptūra. Atidaromajame darbo posėdyje susilaukta daug sveikinimų. Centro valdybos pirm. Pranė Petkuvienė padarė išsamų pranešimą, apimantį pačios centro valdybos, komitetų ir penkių apygardų veiklą. Mišiose buvo prisimintas centro valdybos išd. Pranas Petersonas, atvykęs seiman ir staiga miręs jo metu. Posėdį užbaigė daugiausia buvo skirti pagalbos Lietuvai reikalams. Lietuvos vyčiai surinko apie \$80,000 apmokėti medicininį prietaisų ir vaistų nusisuntimui. Lietuvos vyčių pastangų dėka Lietuva nukeliavo septynios tokios siuntos. Bendra tų surinktų prietaisų ir vaistų vertė — septyni milijonai dolerių. Seimn iš Kauno atvykęs gydytojas Romas Mačiulaitis padarė pranešimą apie medicininį reikmenų trūkumus Lietuvoje. Panašias siuntas teks organizuoti ir ateityje. Išrinkta nauja centro valdyba, kuriai ir vėl vadovaus ligšiolinė pirm. P. Petkuvienė.

Nauja JAV LB Michianos apylinkė Indianoje buvo įsteigta liepos 19 d. V. ir A. Karaičių vasarvietėje Union Pier sausukame iniciatorių susirinkime. Pirmąją valdybą, pareigoms pasiskirsčiusią rugpjūčio 4 d., sudarė: pirm. A. Karnius, vicepirm. A. Karaitis, sekr. J. Moeikaitis, išd. K. Micevičius, narė visuomeniniam bei kultūriniam reikalams A. Karnienė, švietimo reikalams — L. Kronas, ypatingiems reikalams — N. Vaznelienė. Kontrolės komisijon pirmininku įsijungė E. Vengianskas, sekretore — R. Vaitkienė, nare — N. Vengrienė. Tikimasi, kad naujojo LB Michianos apylinkės įsirašys daugiau lietuvių iš kitų artimesnių vietovių, neturinčių JAV LB vietinio skyriaus. Jie raginami kreiptis į LB Michianos apylinkės valdybos pirm. A. Karnių tel. (219) 872-4654.

Argentina

"Nemuno" draugijos nauja valdybą Rosario mieste sudarė: pirmininkė Ester Butkus-Dulkė, išd. Leonė Juana de Valuntas, sekr. Alfonsas Markus, nariai Juan Carlos Nicolach, Alfredas Dulkė, Jose Surila ir Leonas Ivoskevich. Revizijos komisijon įsijungė Orellano Zacarias. Hector Kavalūnas, Anatolia de Baubin.

Vokietija

Vasario 16 gimnazija mokslo metus pradėjo rugpjūčio 31 d. pasikeitusia tvarka. Dėl blogo oro teko atsisakyti Lietuvos trispalvės iškilimo. Ekumeninės pamaldos buvo perkeltos Romuvos pilies salėn. Mat mažoji Hiutenfeldo katalikų šventovė jau nugriauta ir statoma

nauja. Evangelikams skirtas maldas sukalbėjo jų kun. F. Skėrys. Katalikams Mišias atnašavo po vienerių metų pertraukos kapeliono pareigoms sugrįžęs kun. Edis Putrimas. Moksleiviai giedojo katalikų ir evangelikų giesmes. Prie altoriaus buvo atneštos ir uždegotos devynios žvakutės, primenančios, kad pamaldose dalyvauja iš devynių pasaulio valstybių Vasario 16 gimnazijon Hiutenfelde atvykę moksleiviai. Po pamaldų dalyviai susirinko berniukų bendrabučio salėje. Juos pasveikino direktorius Andrius Šmitas, pabrėždamas, kad gimnazija keturiasdešimt trečiuosius mokslo metus pradeda su 111 moksleivių iš dešimties valstybių keturiuose pasaulio žemynuose. Iš Vokietijos yra 62 moksleiviai, iš Lietuvos — 25, iš JAV — 8, iš Brazilijos — 6, iš Urugvajaus — 3, iš Argentinos ir Kanados — po du, iš Australijos, Rusijos ir Malio — po vieną. Moksleivių susipažinimo vakarą su improvizuota programa suorganizavo katalikų kapelionas kun. E. Putrimas.

Lenkija

Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos Suvalkų ratelio trisdešimtmetis buvo paminėtas gegužės 17 d. Ši organizacija dabar jau yra pavadinta Lenkijos ir lietuvių draugija. Tad iš tikrųjų minėjimas buvo skirtas jos skyriui Suvalkuose. Lietuviškias Mišias Suvalkų gimnazijos šventovėje atnašavo kun. Jonas Jurgis Macėkas, dirbantis Filipovo parapijoje. Mišiomis prisiminta LLD Suvalkų skyriaus 30 metų sukaktis, pokaryje žuvusieji Lietuvos partizanai Vytautas Prabulis ir Jurgis Kriksčiūnas. Jų pasiaukojimą Lietuvos laisvei savo paskle pabrėžė kun. J. Macėkas, po lietuviškų pamaldų pašventinę jiems pastatytą paminklą Suvalkų kapinėse. Prie paminklo buvo uždegotos žvakutės, iškelta Lietuvos vėliava, stovėjo garbės sargyba. Pranešimą apie partizanų žuvimo aplinkybes ir kitus šiose kapinėse palaidotus lietuvių skaitė Kazimieras Baranauskas. Žinoma, kad jose buvo palaidotas su žmonos pastatyto lenkiškų užrašų paminklu lietuvių mokytojas ir etnografas Juozas Matas Radziukynas (1844-1925). Deja, jo kapas lig šiol nėra surastas.

Oficialioji LLD Suvalkų skyriaus suaktyvė minėjimo dalis įvyko Mokytojų namuose. Pagrindinį trisdešimtmečio veiklos pranešimą padarė K. Baranauskas. Lenkijos lietuvių draugijos valdybos pirm. A. Petruskevičius įteikė garbės raštus buvusiems Suvalkų skyriaus pirmininkams Juozui Kajackui, Sigitui Vailionui, Vitaliui Tumeliui, Kazimieriui Baranauskui, Česloviui Vaicekauskui, Albertui Zardeckui, Gintautui Marcinkevičiui ir dabartinei pirm. Teresei Uzdilaitei. Nebuvo užmiršti ir žymieji Suvalkų skyriaus veikėjai. Minėjimo programą sudarė vyrų chorolio padainuotos keturios lietuvių dainos, mokinių Monikos Degutytės, Petruko Leončiko, Onutės ir Alytės Agurkyčių, Artūro Nevulio, Imutės Valincienės padėklamoti Bernardo Brazdžionio ir kitų Lietuvos poetų eilėraščiai. Baigminį žodį tarė Algis Uzdila, dėkodamas drašiams lietuviams, prieš 30 metų labai nepalankiose sąlygose Suvalkuose įsteigusiems anuometinės LVKD ratelį.

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303

195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai
ir koplyčia

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Baranauskaitė-Bates

Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė

tel.: verslo 769-3300 namų 769-1835

. Patarnauja lietuvių kalba

. Nemokamas namų įvertinimas.

2254 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1N6

Pirkite namus geresnei savo atečiai

PATARNAVIMAI Į LIETUVĄ

- Pristatom jūsų sudarytus siuntinius gavėjui į namus.
- \$2.80 kas laivų, \$5.90 kas lėktuvu (išsiunčiam kas penktadienį).
- Hamiltono rajone paime iš namų.
- Mažiausia siunta — \$15, maksimumo nėra.
- Pristatome automobilius, šaldytuvus, šaldykla, viryklas ir televizorius tiesiai gavėjui į namus.
- Automobilis LADA VAZ 21063 \$4,000.00 JAV dol.
- Virykla 4 skylių, elektrinė arba dujinė \$200.00 JAV dol.
- Šaldytuvas "Snaige" \$250.00 JAV dol.
- Skambinkite dėl kitų prekių bei automobilių kainų.
- Pristatom pinigų ir rankas.
- Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Road
Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel: (416) 643-3334
Fax: (416) 664-6097

Skambinti: 9 v.r. — 8 v.v.;
pristatyti: 10 v.r. — 5 v.p.p.;
šeštadieniais: 10 v.r. — 3 v.p.p.
Susitarus priimsime visada.

O vis dėlto teisybė prasiveržia

ANTANAS SURAUČIUS,

Lenkija

Jau ir labai įkyrėjo nepaliamajam užsipaolimui dėl lenkų padėties Vilniaus krašte. Nei pačiam ramiau pasijusti Lenkijos visuomenėje, nei ką nors tinkančio parašyti apie lenkų lietuvių santykius. Su kaimynais rytuose tyla, tik su Lietuva nebaigiama bylinėtis. Nieko nepadeda lietuvių argumentai, paremti neginčytiniais ir įtikinamais faktais. Lenkų pusė nenori kalbėti apie lietuvių mažumos Lenkijoje lygybę su lenkų mažumos teisėmis ir būkle Lietuvoje. Kur lygybė dviejų suverenių valstybių santykiuose? Atrodo, kad toks neteisingas šio Lietuvos bendrininko nusistatymas yra jo prigimties specialis ir labai sunkiai pašalinama savybė.

Grįžo pasikeitę

Lietuviškas Seinų-Punsko kraštas pergyvena spaudimą. Taikomos naujos priemonės praskiesti ir suskaldyti lietuvių jų sutelktame gyvenamame plote. Tai jaučiama pačiose jautriausiose srityse: švietime, valstybinėje ir bažnytinėje administracijoje. Pertvarkomos vyksupijų ir parapijų struktūros.

Pasikalbėjimuose su sveikais galvojančiais lenkais tenka išgirsti, kad taip yra ir todėl, kad, nesurandant kitų temų, pasirenkama pakaitalu lietuviška tema, kuri tinka gaivalingai

STASYS ŠIMOLIŪNAS

Detroit, Michigan

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMA surengė rugsėjo 13 d. Lietuvių žurnalistų sąjungos Detroito skyrius, talkinant Lietuvių bendruomenei ir ramovėnams. Pradėtas Šv. Antano šventovėje ir tęstas salėje, sutraukė arti pusantro šimto žmonių. Iškilmėse dalyvavo Vilniaus chorvedystės profesorius ir kompozitorius Lionginas Abarius, kuris atliko savo kūrinis, jautriai įsiterpdamas į vietinio choro ir okteto repertuarą. Dėka muz. Stasio Slizio pastangų dainininkai yra peržengę mėgėjišką pobūdį. L. Abarius atliko savo graudžią ir kartu didingą giesmę žuvusiems sausio 13 dieną. Pirmą sykį su broliu Mykolu atliko savo ilgesingą kompoziciją pagal B. Brazdžiono žodžius "Mylėsi Lietuvą iš tolo". Moterų oktetas pasigėrėtinai atliko L. Abariaus, J. Gaidelio, A. Raudonikio ir S. Slizio kūrinius. Minėjimo metu buvo pagerbti du nusipelnę detroitiečiai, sulaukę 90 metų: savanoris-kūrėjas ir Klaipėdos krašto vaduotojas, Šiaulių apygardos teismo teisėjas Stasys Šimoliūnas ir Klaipėdos krašto vaduotojas, buvęs Lietuvos šaulių sąjungos pirm. Vincas Tamošiūnas, kuris dėl ligos minėjime negalėjo dalyvauti. Kalbas pasakė Stefa Kaunelienė, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje pirm. Mykolas Abarius, prof. Lionginas Abarius ir Stasys Šimoliūnas. Sekė vaisės.

S. Šimoliūnas

Edmonton, Alberta

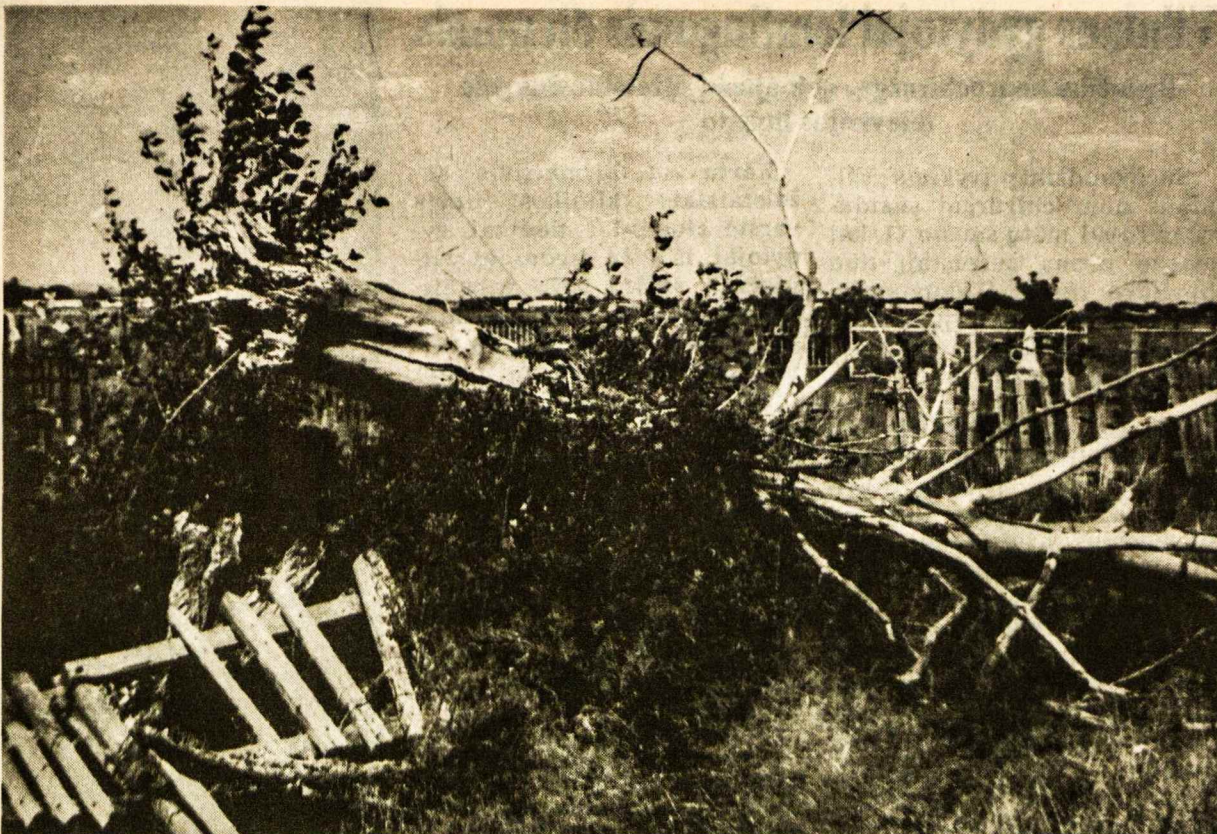
TRADICINĖ GEGUŽINĖ, Edvardo ir Marianos Melikauskų sodyboje įvyko rugpjūčio 9, sekmadienio popietę. Į šį pobūvį atvyko nemažas skaičius Edmontono ir apylinkės lietuvių. Gamtoje smagiai praleistas laikas ir pasidalinta išpūdziais su tais, kurie grįžo apilankę Lietuvą.

LIETUVIŲ NAMŲ KOPLYČIOJE pirmos pamaldos po vasaros atostogų įvyko Darbo šventės savaitgalį, rugsėjo 6, sekmadienį. Kun. L. Bouchard pasigėrėjo gražiai atremontuotais Lietuvių namais ir koplyčia, sveikino ir pamaldų metu pašventino pertvarkytą altorių. Pamaldose taip pat buvo prisimintas Lietuvių namų valdybos narys a.a. Bronius Žilinskas.

Dobilas

"SAMOGITIA"
meniška ir išra
knygas bei žurnalus.

A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

Politikinių kapinaitės Sibiro Aktailake, 180 km nuo Karagandos 1991 metais

Nuotr. H. Paulausko

mui. Malonūs tokie pareiškimai, nors mano pašnekovai nusiskundžia, kad ne visi jų paliudijimais tiki, o yra ir tokių, kurie pasipiktina.

Nuoširdus aiškinimas

Kitas atvejis. Liepos 3 d., grįžtant iš Lietuvos, paprasčiau vairuotoją leisti išklausti Vilniaus radijo lenkų laidą. Kalbėjo lenkė mokytoja, šiais metais paruošusi abitūrai paskutinę savo klasę, nes išeina pensijon. Ji užsiminė apie tariamas lietuvių skriaudas lenkams. Priminė, nuo kada veikė lenkiškos mokyklos Lietuvoje, kai kitur negalėjo greitai būti net užuominų. Objektiviai kal-

bėjo, kokios buvo lenkų švietimo sąlygos Vilniuje ir Vilniaus krašte, kaip jos keitėsi, kokie buvo sunkumai. 1956 m. ji pradėjo mokytojauti, kai lenkiškos mokyklos ir lenkiškos klasės pradėjo mažėti dėl pakartotos repatriacijos į Lenkiją. Mokytoja teisingai pabrėžė — lenkiškos mokyklos mažėjo dar ir todėl, kad tėvai pradėjo savo vaikus atsiimti iš lenkiškų mokyklų bei klasių ir siųsti į rusiškas. Sunku buvo sustabdyti žalingą procesą — rusai skatino tėvų persiorientavimą.

Vilnijos lenkai, ypač prastuomenė, lenkais vadinosi, bet silpnai tokiais jautėsi. Kam

vaikus apsunkinti dar viena kalba, kurios šiek tiek ir šiaip išmokstama. Su rusų kalba vaikui geriau į gyvenimą prisiimušti, taip galvojo žmonės. Kalbėjusi mokytoja nesmerkė tų savo tautiečių, tik aiškino, kad jie darė savo vaikams skriaudą. Ji išvardino eilę savo buvusių mokinių, kurie Lietuvos aukštoje mokyklose įsigijo aukštas specialybes, dabar yra gerai įsidarbinę, aukštai ir pagarbiai vertinami Lietuvos respublikos visuomenėje.

Kai lietuviai tą patį aiškina, lenkai piktinasi, jiems suversdami kaltes. Per radiją išgirstas lenkės mokytojos pasisaky-

Tėviškos žiburiai • 1992. X. 6 — Nr. 41 (2224) • psl. 5

mas paneigia daugelio jos tautiečių Lenkijoje melą, kad lietuviai buvo nusistatę prieš lenkiškas mokyklas, trukdė švietimą lenkų kalba, nepriėmė lenkiškų mokyklų abiturientų į aukštąsias mokyklas, išsimokslinusius lenkus inteligentus skriaudė įdarbinant. Be reikalo lenkai piktinasi, kad "tuteišių" terminas yra lietuvių išgalvotas lenkams skaldyti. Baigdama ji pastebėjo, kad po staigaus lenkiškų mokyklų, darželių padidėjimo nepriklausomoje Lietuvoje vyksta mokinių mažėjimas — tėvai pradeda atsiimti vaikus iš lenkiškų mokyklų ir leisti į lietuviškas. Toks pat vėl praktiškas elgesys. Žinoma, mokytoja vėl pabrėžė, kad be reikalo toks jau tėvų apsigalvojimas, nes didesnės mokymosi pastangos ir didesnis mokyklinio darbo krūvis, gerai išmokstant dar vieną kalbą, tik padeda asmeniškam ir pilietiškam išprusimui.

Pragiedruliai lietuvių-lenkų santykiuose

Pastebima vilniškės lenkų spaudos nuosąikesnė kryptis. Mažiau išgalvotų, nepagrįstų nusiskundimų, daugiau objektyvios medžiagos, pasirodo neblogų straipsnių apie lenkų ir lietuvių kultūrinius ryšius. Vilniaus dvisavaitraštyje "Znad Wilii" š.m. 13-me numeryje pa-

skelbtas straipsnis apie Stefanią Jablonską — pirmą lietuvių grožinės literatūros vertėją į lenkų kalbą. S. Jablonska (1862-1935) buvo smulki dvirinkė nuo Utenos. Save laikė lenke, bet mylėjo ir Lietuvą. Pasidarbavo atgimstančios Lietuvos naudai ne tik literatūroje, bet ir politinėje veikloje. Buvo vilniškių kraštiečių orientacijos. Šių eilučių autorius atsitiktinai aptiko jos laiškus, rašytus (1905-1935 m.) seseriai Lenkijoje. Trisdešimt laiškų buvo dingstimi parašyti monografinį rašinį apie St. Jablonską dviem kalbom — lietuvių ir lenkų. Laiškai nušviečia pirmos lietuvių literatūros vertėjos asmenybę, išreiškia teisingą jos pažiūrą į lenkų lietuvių santykius. Joje nemažai kritikos Lenkijos politikai. Rašinys jau prieš dvejus metus buvo duotas lenkų laikraščių redakcijoms Vilniuje, su maža viltimi, kad bus išspausdintas. Ir štai dvisavaitiniame laikraštyje "Znad Wilii" pasirodė straipsnis, nešališkai sudarytas iš ano monografinio rašinio. Tai geras reiškinys.

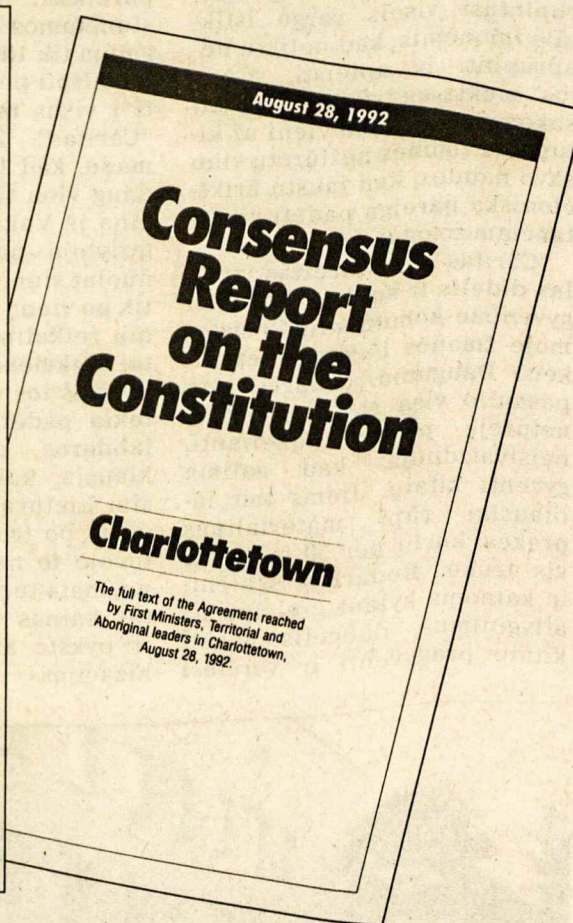
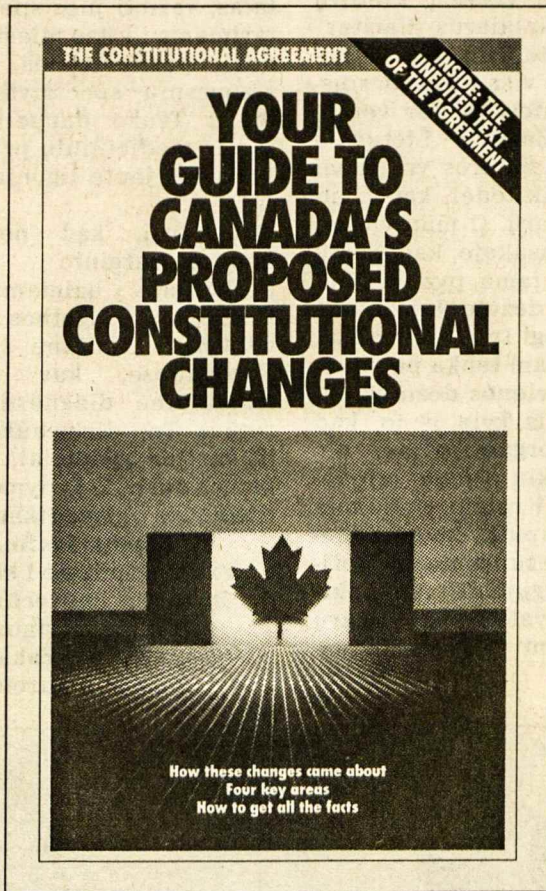
Teisybė, nežiūrint kaip ji tiktų vienai ar kitai pusei, yra naudingesnė negu išsigalvojimai, užsipaolimai arba tiesiog melas ir šmeižtas. Galima tikėtis, kad tokie pragiedruliai pranašauja giedrėjimą lenkų lietuvių padangėje.

Je i norite pastatyti gražų GRANITO PAMINKLĄ LIETUVOJE,

preinama kaina padarys **Vytautas Seilius,**
Klaipėda, Vyturio 4-33, Lithuania.
Tel. 0-11-7-01-261-20564.

OCTOBER 26: THE CONSTITUTIONAL REFERENDUM

COMING TO YOUR MAILBOX SOON

Get all the facts!

Many Canadians say they want more information before answering the referendum question on October 26. Between October 9 - 12, households throughout the country will receive an 8-page summary pamphlet that contains another publication - the entire unedited Constitutional Agreement, reached in Charlottetown, August 28. Please look for this information in your mail and take the time to read it so that you can make a truly informed decision on the upcoming referendum.

If you haven't received this publication by October 13, call the toll-free number below and a copy will be sent to your home.

1-800-561-1188

Deaf or hearing impaired:
1-800-465-7735 (TTY/TDD)

Canada

Paminklas prie Merkinės žuvusiems laisvės kovotojams ir mirusiems lageriuose bei kalėjimuose Nuotr. V. Gutausko

Priekaištai "Caritas" organizacijai

Rašau apie ją, nes dirbau joje kaip vertėja šių metų vasarą tris mėnesius

LINA MOCKUTĖ

Šią vasarą man teko 3 mėnesius praleisti Lietuvoje. Tai buvo nuostabi ir tikrai ne paskutinė mano kelionė į šį beatsitatančią pasaulio kampelį, kuriam dabar labai reikia pagalbos. Nors aš važiuoju, norėdama duoti, gavau daug daugiau, negu daviau.

Iš pradžių dirbau Kauno "Caritas" organizacijoje vertėja. Tai buvo labai reikalingas darbas, nes į "Caritas" pastoviai kreipiasi svečiai iš užsienio, ypač iš Amerikos, Prancūzijos ir Vokietijos. Jie atvažiuoja ir siūlo bendradarbiavimą bei labdarą, prašo pagalbos bei nurodymų, nes nežino kur kitur kreiptis.

Lietuvos "Caritas" — tai katalikiškas sambūris, nuo 1991 m. gegužės 23 d. priklausančias "Caritas Internationalis". Jis veikė ir nepriklausomos Lietuvos laikais. Jo veikla buvo komunistų nutraukta 1940 m. Nuo 1988 m. jis atsinaujino ir pradėjo iš naujo veikti.

Jo veikla yra pasidalinusi į 4 sekcijas: šeimos, auklėjimo, tautos bendrijos atkūrimo ir vargo mažinimo. Kiekvienos sekcijos darbas artimai siejasi su visomis kitomis sekcijomis.

Pagrindinis "Caritas" tikslas per šias 4 sekcijas, pagal generalinę sekretorę ses. Albina Pajarskaitę, yra atstatyti Lietuvos bendruomeninį gyvenimą, ypač šeimoje, kuris buvo komunistų sistemos sugriautas. Ši sistema suardė Lietuvos kaimų matriarchalinę šeimos struktūrą, nes joje abu tėvai būtinai turi dirbti, kad išlaikytų šeimą ir todėl negali tinkamai atlikti savo pareigų šeimos auklėjime.

Nesąžiningumas darbe, vagystės, nepasitikėjimas vienas kitu, išdavystės suardė žmonių tarpusavio santykius ir skatino per gėrimą pamiršti savo vargus. Visi tie, kurie nemokėjo savęs apginti ar už save kalbėti skaudžiausiai nukentėjo: našlaičiai, vieniši seneliai, invalidai, kaliniai.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės (Angele Salvaityte, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovė. Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640 namų tel. (705) 429-6428

Vilniaus gydytojai lemtingomis dienomis

Išpūdziai neurochirurgų, gelbėjusių sužeistuosius prie televizijos bokšto

Su skaudžiais įvykiais Vilniaus neurochirurgai susidūrė jau 1991 metų sausio 11, kai atvežė pirmą sužeistąjį nuo Spaudos rūmų. Džiaugiamės, kad po kelių operacijų V. Lukšys pasveiko ir toliau tarnauja Lietuvai.

Kaip ir visi tautiečiai, jautėme kylančią įtampą. Sausio 13-osios naktį, atvežus į Vilniaus I klinikinę ligoninę pirmuosius sužeistuosius, dauguma neurochirurgų, ypač arčiau gyvenantys, jau buvo pasiruošę suteikti pagalbą. Per kelias valandas apžiūrėti 49 sužeistieji. 33 iš jų susiūtus minkštųjų galvos audinių žaizdos, 8 dėl akustinių traumų nusiūti otorinolaringologų konsultacijoms, 9 paguldyti į neurochirurginį skyrių, vienas iš jų dėl išpaustinio kaukolės kaulų lūžimo skubiai operuotas, kitiems nustatytos įvairaus sunkumo galvos smegenų traumas kartu su daugybiniais kūno sumušimais.

Sunku ką nors iš mūsų išskirti, visi darė, ką galėjo, tačiau parų paras palatose praleisdavo šie mūsų kolegos: Robertas Kvascevičius, Žydrūnas Račauskas, Saulius Čepkus, Antanas Gagilas, Ričardas Breiva, Artūras Šatkauskas, Vladas Kieda ir kt.

Kartu su pirmaisiais sužeistaisiais klinikos duris varstė studentai medikai, gydytojai iš kitų ligoninių vilniečiai, nešini savo vaistais, tvarsliava arba norintys slaugyti nukentėjusius. Visus vieno bendras skausmas, meilė Lietuvai, neapykanta sovietiniams okupantams. Netrukus pasirodė Kauno neurochirurgų brigada, vadovaujama prof. L. Klumbio.

Išaušo rytas, tačiau įtampa neslūgo. Pasklidus žinia apie galimą sovietų armijos specialiųjų dalinių kareivių pasirodymą ligoninėse, puolėme slėpti sužeistuosius. Laimei, tai buvo tik gandas.

Jau pirmosiomis dienomis gavome labdaros siuntas iš Vokietijos, Danijos, Lenkijos, Latvijos, Maskvos ir kt., užplūdo mūsų ir užsienio spaudos, radijo ir televizijos korespondentai. Supratome jų darbo svarbą, nors ne visada tai padėjo gydymui, nes sužeistieji buvo ištikti psichoemocinės įtampos.

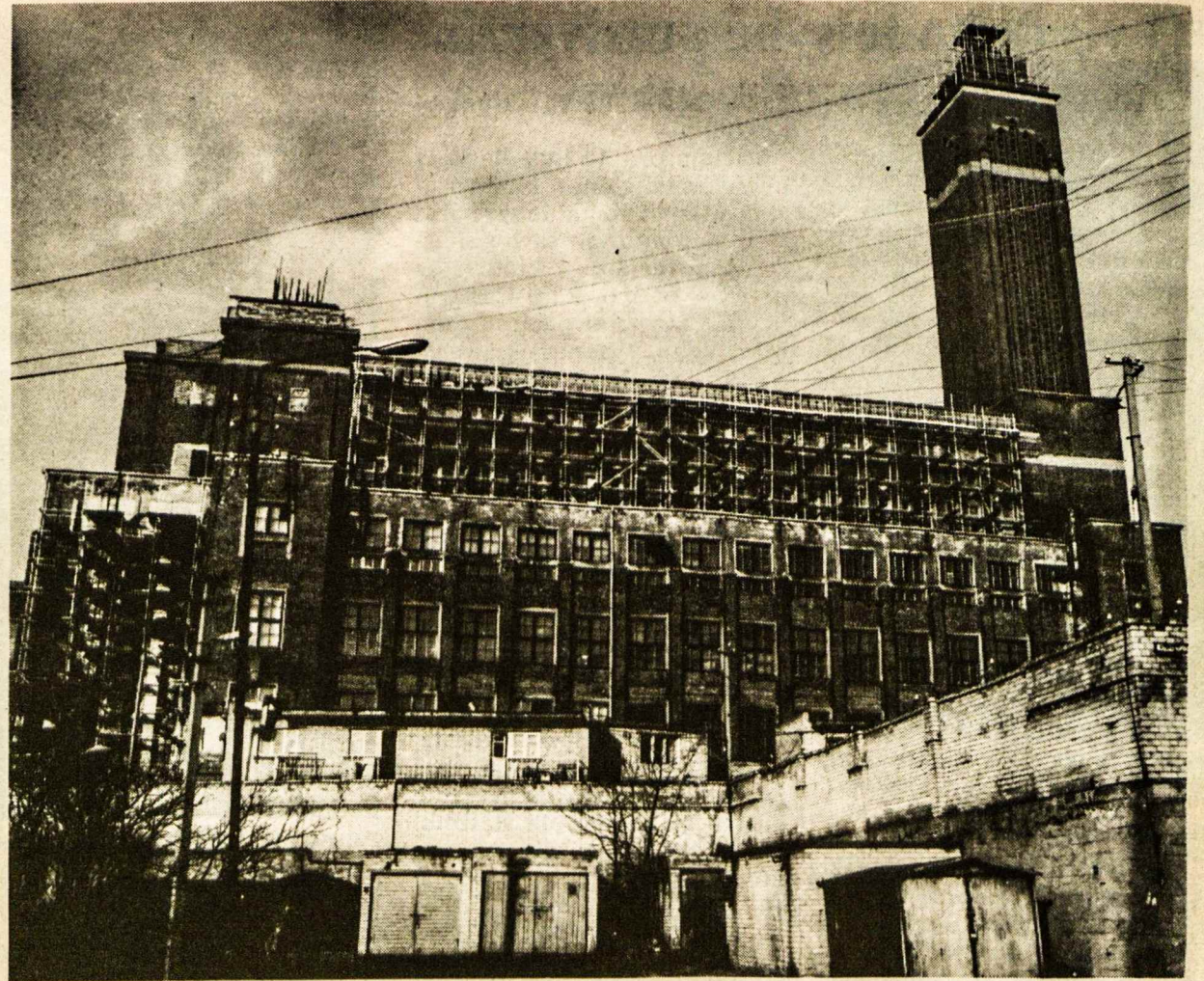
Lietuva atsilaike, nepalūžo jos žmonės. Atėjus 1991 m. pavasariui, sovietų okupantai vėl ėmėsi represijų. Lietuvos jaunuoliai nėjo tarnauti į okupacinę armiją. Sovietų patuliai ėmė juos gaudyti namuose, gatvėse, ypač naktį. Sulaikydavo, po keletą dienų tardydavo, mušdavo, tyčiodavosi. Tokių į Vilniaus neurochirurgus kreipėsi 24.

Po susidūrimų su sovietų armijos kareiviais, OMONo išdavikais, į neurochirurginį skyrių patekdavo ir buvo gydomi Krašto apsaugos bei Muitinės departamentų pareigūnai — žiauriai sumušti, su galvos ir kūno sužalojimais, ištėrę patyčias, niekinimą.

Visus mus, kaip ir kitus Lietuvos žmones, kaip ir suvažiusius į Pasaulio lietuvių sporto žaidynes, sukrėtė žiauriosios Medininkų žudynės. Anksti rytą į Vilniaus I ligoninės priėmimo skyrių buvo atvežti likę dar gyvi du Medininkų poste budėję pareigūnai. Abu buvo skubiai operuoti, o išgelbėti pavyko tik tai vieną — Tomą Šerną. Deja, ir tokius ligonius guldyti teko į dideles, šiuolaikinių reikalavimų neatitinkančias, perpildytas palatas, vežioti juos specialiais tyrimams į kitas miesto ligonines, pasitarimams kvieštis siauresnių specialybių gydytojus. Trūko daugelio būtinybių ir medicininių priemonių. Tai ypač jautė ligoniniai, jų artimieji.

Norėtųsi, kad neužtruktų neurochirurginio skyriaus perkėlimas į baigiamą įrengti Greitosios pagalbos universitetinę klinikinę ligoninę Lazdynuose, kur telkiama šiuolaikinė diagnostinė aparataūra. Ten dirbs aukštos kvalifikacijos gydytojai, bus tinkamos darbo ir gydymo sąlygos ligoniams bei medikams.

Romualdas Šumauskas, Vilniaus miesto I klinikinės ligoninės neurochirurginio skyriaus vedėjas Žilvinas Zakarevičius, neurochirurgas

Kristaus prisikėlimo šventovė Kaune, grąžinta tikintiesiems. Šiuo metu vyksta atstatymo darbai

Atstatoma Prisikėlimo šventovė Kaune

Su atgimstančia Lietuva atgimsta ir Lietuvos nepriklausomybės simbolis, kentėjęs drauge su visa tauta

Idėja pastatyti šventovę kaip Lietuvos nepriklausomybės simbolį gimė 1922 m. "Pastatysime didžiulę bažnyčią, tautos įžadų bažnyčią, ant aukšto kalno, matomą iš visur" — rašė "Laisvės" žurnale vyskupas P. Būčys.

1926 m. Kauno rotušės salėje susirinkę žymiausi to laiko lietuviai nutarė pastatyti Kristaus Prisikėlimo šventovę. 1928 m. Kauno miesto savivaldybė padovanojo žemės sklypą, ir kunigas F. Kapočius pradėjo aukų rinkimo vaju.

Archit. K. Reisonas paruošė projektą. 1934 m. Lietuvos respublikos prezidentas pritarė statybos darbams. Nuo 1934 iki 1939 m. vyko statyba už suaukotas lėšas Lietuvoje ir Amerikoje. Statyba nebaigta. 1940 m. — okupacija. 1941 m. — kita okupacija. 1944 m. vėl keičiasi okupantai. 1952 m. Stalinas padarė sprendimą iš šventovės padaryti fabriką. Šventovė buvo perstatoma, niekinama ir griunama.

1989 m. su Lietuvos atgimimu atgimė ir Prisikėlimo šventovė. Ji grąžinta tiems, kurie jai aukojo ir ją statė. Atsikūręs šventovės statybos komitetas organizuoja jos atstatymą ir tikisi, o gal tiksliau garantuoja, kad mūsų kartai pavyks įvykdyti tai, ką tėvai pradėjo.

Daugelis Jūsų atsimenate knygele, pilną priklijuotą įvairiaspalvių ženkliukų su paminklinės Prisikėlimo šventovės vaizdu. Tie ženkliukai — tai plytos, iš kurių buvo

sumūryta viena brangiausių visiemis lietuviams šventovių — Nepriklausomybės paminklas, Prisikėlimo simbolis.

Jai, kaip ir Jums, teko išskentėti patyčias, pažeminimą, nokojimą. Jos likimas — tai mūsų tautos likimas. Ir prisikėlimas toks pat: palengva, susikaupus, be didelės reklamos.

Šventovės atstatymui telkiamos visos pajėgos. Vėl aukoja visa Lietuva ir visi lietuviai pasaulyje. Daug ką galime padaryti patys — tą ir darome. Tačiau kai ko negalime įsigyti, nes pas mus to nėra. Vien gerų norų neužtenka, todėl ir kreipiamės į Jus su neeiliniu prašymu — pagelbėkite dar kartą mūsų Prisikėlimo šventovei! Gal pridedamame sąrašė Jūs rasite darbą ar kelis darbus, kuriuos galėtumėte finansuoti. Gal padėsite rasti vykdytojus.

Jei padėsite mums įsigyti keltuvus, tai aplanke atstatytą šventovę galėsite pasikelti į 70 metrų aukštį ir iš paukščio skrydžio pažiūrėti į Kauno miestą. Patikėkite, tai nuostabu. Mums labai svarbus yra langų klausimas. Čekų firma "Kerametal", pagal mūsų pateiktą projektą, pagaminę visus langus šventovei su stiklais, tačiau tam reikia 100,000 dolerių.

Lietuva neužmirš ir didžiai pagerbs visus ikikarinius ir pokarinius aukotojus, visus vaikus, kurie, atsisakydami skanesnio kąsnelio, saldumyno, pirkto plytas; vyrus, moteris, senelius, visus lietuvius.

Jų vardai bus įrašyti Aukso knygon, paženklinėti aukotojų sienoje.

Labai laukiame Jūsų atsiliepimo ir gerų žinių. Tepadeda Jums Dievas!

Prisikėlimo šventovės atstatymui reikia 300,000 dolerių, šiems būtinieji įrenginiai.

1. Langai. Iš aliuminijaus su stiklo paketais. Gamina čekų firma "Kerametal". Projektas jau pateiktas. Jei bus lėšų, 1992 m. liepos mėnesį ji mums viską pagamins. Kaina — 100,000 dol.

2. Keltuvai. Du keltuvai — vienas iki šventovės stogo, vienas — nuo stogo iki bokšto viršaus. Gamina firma "Otis".

3. Liturginiai baldai, indai, drabužiai ir kiti reikmenys.

4. Garso aparatura — kolonėlės, mikrofonai, stiprintuvai.

5. Šventovės patalpų įrengimas ir interjerai.

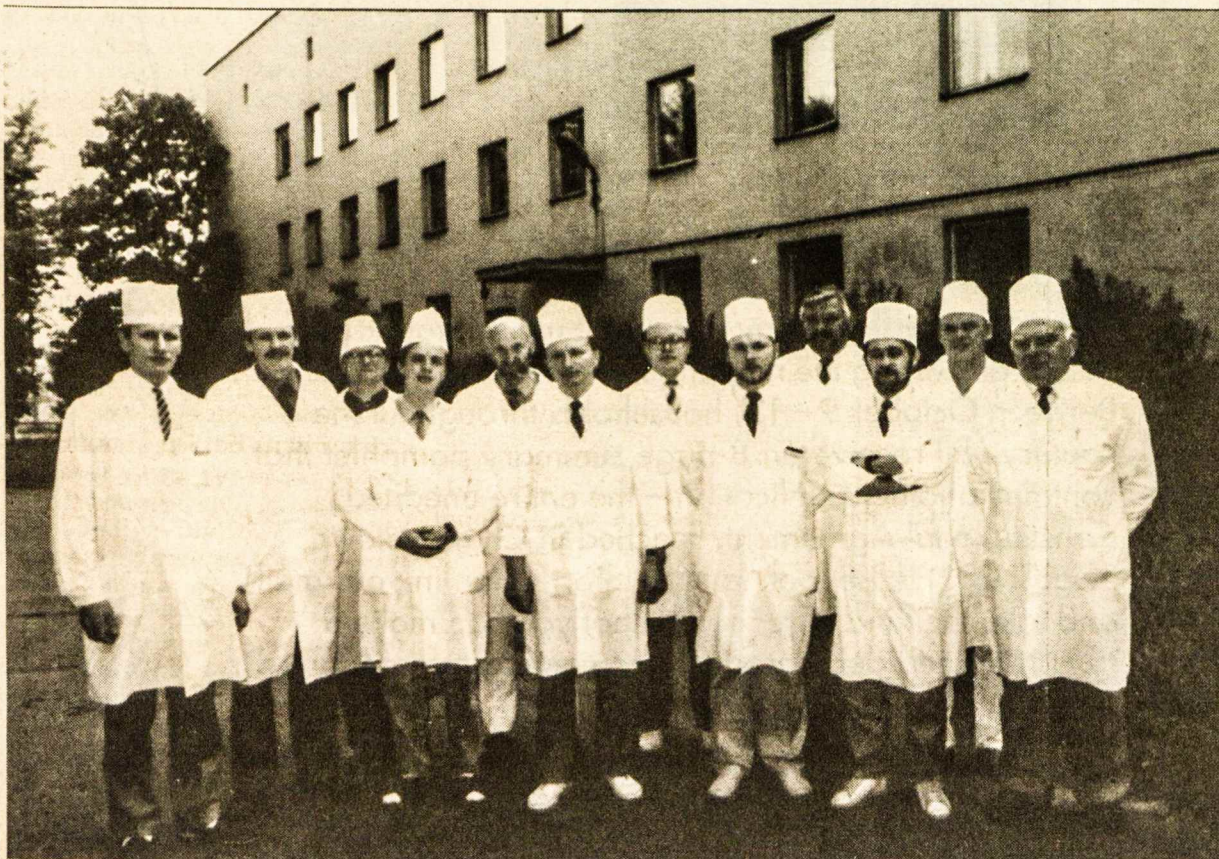
6. Šildymo sistema. Numatamas grindinis patalpų šildymas. Kaina — 40,000 dol. Gamina suomių firma.

7. Varpai jau gauti. Reikia apmokėti — 11,000 dol. "Carlion" firmai.

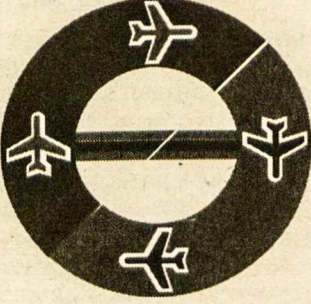
8. Norime, kad padėtumėte savo gyvenamajame krašte organizuoti Prisikėlimo šventovės atstatymo komitetą, rinkti aukas, atidaryti banke sąskaitą.

Atstatymo komiteto pirmininkas kun. E. Bartulis ir nariai: prof. A. Smailys, archit. H. Žukauskas

• Auka bei talka lietuviškai! spaudai — parama savajai tautai.

Šv. Jokūbo vardo katalikų ligoninės neurochirurginio skyriaus gydytojai, teikę skubią pagalbą 1991 m. sausio 11-13 d.d. nukentėjusiems nuo sovietų agresijos. Iš kairės į deš.: Z. Pačauskas, V. Kieda, V. Diškevičius, A. Šatkauskas, A. Vasiliauskas, skyriaus vedėjas R. Šumauskas, Ž. Zakarevičius, S. Čepkus, A. Kagilas, R. Kvascevičius, R. Breiva, V. Čekuolis

ODRA

INSURANCE & TRAVEL

• Kelionės į LIETUVĄ:

Sterling - Austrian - Swissair - Lufthansa - LOT oro linijomis

- Siunčiame siuntinius ir pinigus į Lietuvą ir į Punsą
- Visų rūšių drauda
- Aptarnaujame *lietuviškai*

Spalio 29 d.

tik už \$799 + mokesčiai Sterling oro linija

Kreiptis pas **ELONĄ PUNKRIENĘ**

Mūsų adresas:

1582 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-0202 **FAX: (416) 532-2180**

Leidimo nr. 03247911

Gausiausia tautinių šokių šventė

Pabaigtuvių posėdyje paaiškėjo, kad IX tautinių šokių šventėje dalyvavo rekordinis šokėjų ir žiūrovų skaičius. Rekordinės pajamos ir išlaidos

Baigiamasis IX tautinių šokių šventės rengimo komiteto, meno vadovų ir komisijų pirmininkų bei narių posėdis su kukliomis vaisėmis įvyko rugsėjo 19 d. Seklyčioje, kuri besilaiko seniau gausiai lietuvių apgyvendintame, bet dabar dėl rasinės kaitos jau smarkiai prarėtėjusiame Marquette Parke. Prie stalų susėdus apie 30 žmonių, jų tarpe šventės meno vadovai D. Dzikienei, atvykusiai iš Hartfordo, PLB pirmininkui Br. Nainiui, JAV LB krašto v-bos vicepirm. adv. R. Narušienei ir kitiems, posėdį pradėjo rengimo komiteto pirm. dr. P. Kisielius. Pirmiausia jis pristatė atvykusį į Čikagos apylinkės studijuoti jauniausią Lietuvos krepšinio rinktinės, olimpinės žaidynės Barcelonoje laimėjusios bronzos medalį, dalyvį Alvydą Pazdrazdį, žemaitį nuo Kretingos, kurį gausiais plojimais visi pasveikino su rinktinės laimėjimais Barcelonoje. Po to pakeltos šampano taurės už puikiai pavykusią šventę.

Pavalgius pietus, pirmoji pranešimą padarė šventės meno vadovė D. Dzikiene, šalia kitko nusiskųsdama, kad filmuotojų iš Lietuvos padaryta ir jau platinama vaizdajuostė nėra oficiali ir greit bus išleista komiteto įgaliojimų šventės filmuotojų Plenio ir Kučo paruošta vaizdajuostė, kuri bus išsiuntinėta ir visoms šventėje dalyvavusioms grupėms.

Šventės muzikinio vadovo D. Polikailio pranešimą, jam pačiam negalint posėdyje dalyvauti, perskaitė komiteto sekretorė J. Jasaitytė-Budrienė.

Po to – bene 14-kos įvairių komisijų vadovų pranešimai. Iš jų paaiškėjo, kaip koordinuoti ir puikiai riedėjo visi darbai, ypač šventės išvakarėse ir liepos 5 d., kai vyko pati šventė. Kiek darbo ir pastangų buvo įdėta pasitinkant, apnakvojant ar apgyvendinant ir į vietas pristatant netoli 2,000 iš kitur atvykusių šokėjų, paskui juos nuvežant į "Rosemont Horizon" areną, kur generalinės repetacijos metu reikėjo daugiau kaip 2,000 pavalgydinti. Po to reikėjo juos nuvežti į Jaunimo centrą, kur šventės išvakarėse vyko jaunimui skirtas pasiūkimas, apie vidurnaktį juos vėl išvežti į nakvynę, šventės rytą pristatyti į Mišias, ir galop, į pačią šventę. O per visą laiką jaunimo nebuvo išmuštas nė vienas langas, ir policija negavo jokių skundų.

Pagrindinė viso to darbo koordinavimą naštą krito ant komiteto vicepirm. B. Jasaitienės, padedant visai eilei gabių tautininkų, nes anot dr. P. Kisieliiaus, "mes turėjome visuomeninio darbo specialistus, o pasisekimo laidas buvo darbas, pinigai ir solidarumas..." Kaip per baigiamąjį posėdį paaiškėjo, tik vienam komiteto nariui už patarimus ir medžiagą jau sumokėta 8,000 dol. O visi kiti komiteto ir komisijų nariai dirbo nemokamai.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Kadangi ši šventė žiūrovų ir šokėjų atžvilgiu buvo gausiausia iš visų buvusių, tad su nekantrumu laukėm išdininko K. Dočkaus pranešimo. Šis, pagarbiai įvertinęs savo talkininkus, ypač Viktoriją ir Antaną Valavičius su pagalbininkais, per penkis kartus išsiuntinėjusius po 12-13,000 laiškų prašant aukų šventei, iš kurių atsiliepė tik 12-13%, – pranešė, kad iki šios dienos sukaupė 322,402 dol., išlaidų turėta 278,072 dol. Šiuo metu išde yra 44,330 dol., tačiau dar yra ir neapmokėtų sąskaitų.

Žinoma, šis išdininko pranešimas buvo palydėtas ovacijomis, bet kartu ir nusiskūda, kad brangiai kainavusio šventės leidinio platinimas nebuvo gerai suorganizuotas, jo mažai išpirta. Tad nutarta likusi leidinio tiražą konteineriu pasiųsti į Lietuvą, kad ten jis nemokamai būtų išdalintas suinteresuotiems.

Šventės rengimo komiteto pirm. dr. P. Kisielius perskaitė Pasaulio lietuvių seimui rengti komiteto pirmininko prašymą, kad iš šokių šventės pelno būtų paskirta 18,000 dol. prieš šventę vykusio Pasaulio lietuvių seimo skolos padengti, nes tam tikslui aukos iš anksto atskirai nebuvo renkamos. Kai kuriems komiteto nariams priminus, jog buvo susitarta, kad PLS skolas padengs įvairių kraštų Lietuvių bendruomenės iš savųjų išdų, ilgesnį žodį tarė Br. Nainys. Jis pastebėjo, jog tarėmės bendrai telkti lėšas, bet šokių šventės komitetas nusprendė, kad jas reikia telkti atskirai. "Toks yra sprendimas, sakė PLB pirmininkas, – aš to sprendimo nekritikuojau, tik noriu pranešti, kad iki šiol nė iš vienos LB krašto valdybos seimui jokio dolerio nesam gavę..."

Niekam prieš nepasakius, čia pat vietoje buvo padarytas komiteto nuosprendis (nesu tikras, ar galutinis? – V.R.). Pelnas bus padalintas oficialiems šventės rengėjams: JAV ir Kanados lietuvių bendruomenėms, Tautinių šokių institutui. O šios turės savo dalį skirti Pasaulio lietuvių bendruomenei, kad ši turėtų lėšų padengti Pasaulio lietuvių seimo skolas.

Tardamas baigiamąjį žodį, kuriame suminėjo daugelio šventės rengėjų talkininkų pavardes, dr. P. Kisielius pabrėžė, kad ši šventė buvo istorinė, nes prieš tai niekad neturėta šokėjų iš Lietuvos, niekad neturėta tiek šokėjų iš užjūrio, niekad neturėta tiek pajamų. Žinoma, nei išlaidų tiek. Neturėta tiek ir pelno. "Tai tikrai šitokiam būry dirbti buvo vienas malonumas" – su pasidžiavimu pareiškė šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Čia rašantis šiame entuziazmu atstautame baigiamajame posėdyje pasigedo vieno: nei šventės rengimo komiteto, nei informacijos komisijos pirmininkai, dėkodami gal ir ne tiek reikšmingiems asmenims, nė karto nepaminėjo Jurgio Janušaičio pavardės. O Jurgis buvo tas informacijos komisijos narys, kuris daugiausia apie šventę spaudoje rašė. V.L.R.

Atvykusius JAV Lietuvių bendruomenės atstovus – valdybos pirm. VYTAUTĄ MACIŪNĄ ir vicepirm. INGRIDĄ BUBLIENĘ į konferenciją "Lietuva ir išeivija" Vilniaus orauostyje pasitiko ministeris STASYS KROPAS

Nuotr. A. Sutkaus

Lietuva ir jos išeivija

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Turininga konferencija Birštone, apsvačiusi pagrindines Lietuvos ir išeivijos bei už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių problemas • Dalyvavo 87 atstovai iš 14 kraštų ir keliolika Lietuvos pareigūnų

Buvau nepaprastai nustebinta, kai "Swissair" lėktuvui nusileidus Vilniaus aerouoste, mane pasitiko televizijos kameros ir fotografa, o uniformotas jaunuolis, paprašęs mano paso, sutvarkė formalumus ir kažkas pasirūpino, kad mano lagaminai būtų patalpinti automobilyje. Su gėlių puokšėmis mane sutiko Prekybos rūmų direktorius Aloyzas Tarvydas, Lietuvos respublikos muziejaus direktorius Henrikas Paulauskas, iš Kauno atvykę prof. Petras Stirbys, dr. Angelė Stirbienė ir mano kaimynė klivlandietė Ingrida Bublienė, kurios įkalbėta pasiryžau vykti į Birštono konferenciją "Lietuva-išeivija".

Pirmoji naktis

Jau sutemus pasiekėme Birštoną. Miesto merijoje užsiregistravus, bičiulių ir pažįstamų lydimas, buvau nuvežta nakvyni į "Vermės" sanatoriją, matyt išlikusią dar iš buvusio režimo dienų. Penkių aukštų pastatas iš lauko atrodė labai gerai, tačiau prie durų nėra skambučių. Kažkas mūsų laukė ir įleido. Keltuvais dar su rusiškais instrukcijomis, bet veikia gerai. Penktame aukšte, atrakinusi aštunto kambario duris, nerandau lovos! Vietinių palydovų sumanumo dėka atsirado lova – reikėjo išardyti siaurą sofutę ir susieškoti patalynę.

Miegojau gerai, bet ne kartą kilo mintis: kas būtų, jei čia nakvojantis asmuo susirgtų ar ištiktų kuri kita nelaimė, gaisras? Nei skambučių, nei telefono, tik atviras balkonas... Šokti žemyn, šaukiantis pagalbos? Pagalvojus, jog čia kadaise gyveno ligoniai, darėsi neįtikėtina ir graudu... Kaip nesvarbus kadaise buvo žmogus...

Dalyviai – susipažįstam

Rugpjūčio 17 d. rytą nužygėlavau į jaukią, nors nedidelę Birštono šventovę, kurioje Mišias atnaušavo kun. Robertas Rumšas. Po pamaldų gražiomis Birštono gatvėmis ėjau pusryčių į "Druskupio" restoraną. Restoranas tikrai puikus, švarus, su gražiu vaizdu į kiemą, patarnavimas geras, mandagus, net su šypsena, maistas patiekiamas skoningai.

Papusrūčiavę, susipažinę su iš įvairių pasaulio kraštų atvykusiais atstovais, pasukome į Birštono Kultūros centro rūmus. Tai visais atžvilgiais puikus pastatas su erdviu vestibuliu, drabužinėmis, erdvia sale su didoka scena, geru apšvietimu ir mikrofonais. Vestibulio sienos dekoruotos Galdiko ir kitų žymių dailininkų originaliais. Gražus kiemas su skulptūromis, gėlynu ir suoleliais, platūs laiptai su vaizdu į kitus, imponantiškai atrodančius pastatus, daro elegantišką ir orų įspūdį. Personalas paslaugus ir draugiškas.

11 v. Birštono Kultūros centro auditorijoje prasidėjo konferencija, kurios tema buvo: "Lietuva ir išeivija – ryšiai ir neišnaudotos galimybės". Šalia vietinių konferencijoje dalyvavo 87 atstovai iš 14 valstybių – Afrikos, Ukrainos, Moldovos, Sibiro, Kaliningrado srities, Rusijos... Konferencijos prezidentumą auditorijos scenoje sudarė

"Sanryšos" pirm. Alfonsas Augulis, JAV LB vicepirm. Ingrida Bublienė, JAV LB krašto valdybos pirm. V. Maciūnas, AT deputatas Stasys Kropas, AT tarybos pirmininko pavaduotojas Bronius Kuzmickas, JAV LB vicepirm. Jonas Vainius ir Birštono meras Algirdas Radauskas.

Sugiedojus tautos himną ir Lietuvos radijo diktoriui Juozui Šalkauskui padėklavus patriotišką eilę, konferencijos dalyviams pasveikino Birštono miesto meras Radauskas. AT deputatas Stasys Kropas perdavė Vytauto Landsbergio ir Aukščiausios tarybos sveikinimus iš toli atvykusiems.

Įvadinės kalbos

Pirmoji diena buvo skirta išeivijos ir Lietuvos santykių sklaidai. JAV LB vicepirm. Jonas Vainys nupasakojo išeivijos istoriją. Po jo ir man teko garbė kalbėti tema: "Kuo skiriamės? Esamės vienos šeimos vaikai, broliai ir seserys, tik likimo išblaškyti po įvairius pasaulio kraštus". V. Maciūnas apibūdino skirtingas išeivijos bangas ir jos nuotaikas Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Dr. Antanas Butkus konkrečiai

nagrinojo Lietuvos su užsienio lietuvių ryšių perspektyvas.

Valstybės kontrolierius Kazimieras Uoka griežtai reikalavo šalinti nesąžiningus asmenis ir skatino dalytis darbo sritimis, kontroliuoti pinigų teikėjimą, paruošti specialistus, juristus ir remti tautiečius Gudijoje bei Rytprūsioje. Valstybės muziejaus direktorius Henrikas Paulauskas konferencijoje matė Čikagoje įvykusio LB seimo tęsinį. Savo viešnagės Amerikos žemyn metu jis susipažino su išeivių tėvų praradimo skausmu ir gerėjosi jos pastangomis išsaugoti kultūrinės vertybes, jas rinkti ir išlaikyti. Kauno technologijos universiteto profesorius Vytautas Astasevičius siūlė užsienyje įsteigti studijų centrą, į Lietuvą kviesti užsienio dėsytuosius ir užsienio jaunimą skatinti studijuoti technikos mokslus Lietuvoje.

Kun. Petras Kastytis Kriščiūkaitis, Pelesos parapijos Gudijoje klebonas, nušvietė liūdną Gudijos lietuvių padėtį. Pelesos bažnytkaimis – vos 20 km nuo Lietuvos sienos. Jame vyrauja slavizmas, raudonojo komunizmo sužalota dvasia. Ten atvykęs jis vis dėlto rado išlai-

kytą lietuvių kalbą, papročius, giesmes. Tai jį paskatino ten pasilikti. Dabar šventovėje jau giedama lietuviškai, statomi lietuviško centro rūmai ir rudenį bus atidaryta pirmoji lietuviška mokykla Gudijoje. Tuos darbus finansuoja Lietuvos kultūros fondas. Bus steigiamos gamyklos, sudarancios lietuviams finansinę bazę. Lodozeje yra daug lietuvių, todėl reikia stengtis, kad toji sritis būtų prijungta prie Lietuvos.

AT užsienio reikalų komisijos pirm. Vidmantas Pavilonis nagrinėjo santykius su kaimynais bei tautiečiais pasaulyje ir pareiškė, kad komisijos didžiausia problema yra suderinti Lietuvos ir išeivijos santykius. Mokytojų bibliotekos vedėja Danutė Smilgienė dėkojo Australijos lietuviams už knygas. Mažosios Lietuvos atstovas Petras Sidzikas kalbėjo apie jos lietuvių tragišką padėtį ir maldavo, kad būtų rūpinamasi Kaliningrado srityje prijungimu prie Lietuvos. Tuo reikalu reikėtų tartis su lenkais.

Po oficialios konferencijos dalies ir vakarienes "Ratilio" vadovė Veronika Povilionienė su trimis dainininkėmis Kultūros centro auditorijoje atliko lietuviškų sutartinių ir Sibiro tremtinių dainų programą.

Išeivijos įvairovė

Rugpjūčio 18 d. konferencijai pirmininkavo AT deputatas Romualdas Ozolas, Connecticut LB valdybos pirm. Juozas Karmuza ir AT pirmininko pavaduotojas Bronius Kuzmickas.

Pastarasis pripažino, kad išeiviuose yra labai stipri lietuvių, bet svetur gimusi karta nėra išeiviai, todėl svarbu išnagrinėti, kodėl jie save laiko lietuviiais. Net ir tie, kurie nebe kalba lietuviškai, nėra abejingi lietuviškai veiklai, yra pasirengę padėti Lietuvai įvairiose srityse. Labai svarbu su jais palaikyti ryšius ir užmegzti santykius tarp Lietuvos ir išeivijos specialistų. Kalbėtojas spėjo, kad dalis išeivių iš Vakarų grįš į Lietuvą, bet Lietuva turi būti pasiruošusi priimti lietuvių pirmiausia iš Rytų. Jei ekonominės sąlygos nepagerės, dalis lietuvių emigruos į kitas šalis laimės ieškoti, todėl kalbėtojas reikalavo, kad būtų pataisyta pilietybės įstatymas, uždrausta

emigracijos propaganda. Svarbu pasirūpinti Rusijos ir kitų buvusių sovietinių respublikų lietuvių likimu, juos aprūpinant lietuviiais kunigais ir mokytojais. Kalbėtojas patarė palaikyti ryšius su užsienio universitetais, kuriuose yra dėstoma lietuvių kalba, siūlė steigti specialią įstaigą ryšiams su užsienio lietuviiais palaikyti.

Jūratė Laučiūtė iš Sankt Peterburgo, Rusijos lietuvių atstovė, teigė, kad lietuvių sudaro ne vien dainos ir šokiai, bet ir kultūrinis elementas bei pilietiško ugdymas, todėl privaloma apspręsti santykius su Lietuva. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas įžiebė naują lietuviškumo ugnį. Kadai Lietuvių, buvusi sąžinės reikalas, dabar tapo garbe ir įsitikinimu – būti lietuviu yra saugu ir naudinga. Į Lietuvą grįžti iš Rusijos yra taip pat sunku, kaip ir Lietuvai grįžti į Europą. Svarbu pagerinti pašto patarnavimą, spaudos, siuntų ir laiškų persiuntimą. Mažumų teisės Rusijoje neapsaugotos, o Rusijoje ar Ukrainoje yra sunku prisiskauti kunigų iš Lietuvos.

Lietuva iš tolo

Prof. L. Baškauskaitė iš Kalifornijos džiaugėsi, kad po 50 metų pagaliau atgautas "Mūsų centras", bet penki vergijos dešimtmečiai padarė daug žalos. Teroro grąsinimų sistema veikė: reikėjo būti geru kaliniu, negalvoti, tik save saugoti, kurti savo šeimos išlikimo strategiją. Dvasia buvo sužalota, nes reikėjo slėpti jausmus, meluoti, niekuo nepasitikėti. Išeivija skiriasi tuo, kad buvo rūpinamasi šeimose įgyvendinti tiesą, pasitikėjimą, drąsą pareikšti savo nuomonę ir ją ginti, mylėtis savo tarpe, nors ir nuomonės skiriasi.

Lietuvos skautų seserijos vyriausioji skautininkė Stefa Gedgaudienė į Lietuvą žiūri kaip į medį, kuris dar nespėjo įleisti savo šaknų. Jos nuomone, dabar yra svarbiausia kreipti dėmesį į jaunimą, ugdyti asmenybę, kad augtų sąmoningas žmogus, pilietis, lietuvis, todėl jį reikia įtraukti į organizacijas. Jose jis susipažins su atsakomybe ir supras, kad privilegijas seka pareiga, kad reikia tęsti žodį, išmoks tolerancijos ir bendradarbiavimo.

(Nukelta į 8-tą psl.)

PLANUOKITE RYTOJŲ SU KANADOS TAUPYMO LAKŠTAIS

Per 46 metus milijonai kanadiečių pasitikėjo Kanados taupymo lakštais nušodamiesi ateitį. Ir šiais metais jie yra vienas iš geriausių investavimo būdų. Ir jums nereikia būti Kanados piliečiu perkant tuos lakštus. Kiekvienas Kanados gyventojas gali pirkti Kanados taupymo lakštus. Jie parduodami visuose bankuose ar investavimo įstaigose nuo pirmadienio, spalio 19, iki pirmadienio, lapkričio 2, taigi jums nereikia mokėti už jūsų taupymo lakštus iki lapkričio 2 d., kai šie lakštai pradeda uždirbti nuošimčius nuo lapkričio 1 d.

Saugu ir užtikrinta. Kanados taupymo lakštai turi pilną Kanados valdžios draudą. Tai yra saugus ir užtikrintas investavimas, niekada neprarandantis savo vertės.

Iškeitimas bet kuriuo metu. Kanados taupymo lakštai gali būti iškeisti grynais pinigais bet kuriuo laiku taip, kad jūsų pinigai niekada nėra užrakinti.

Konkurenciniai nuosimčiai. Kanados taupymo lakštai siūlo konkurencinius nuosimčius, ypač jei jūs galvojate iškeisti juos grynais pinigais bet kuriuo metu. Šių metų palūkanų nuosimtis ir lakštų pirkimo kiekis bus paskelbtas spalio mėn. viduryje. Smulkesni paaiškinimai teikiami visose tuos lakštus pardavinėjančiose įstaigose.

Nesivėluokite. Atminkite, kad lapkričio 2-oji yra paskutinė diena naujųjų lakštų pirkimui pagal tą vertę. Lakštų pardavinėjimas gali būti sustabdytas bet kuriuo metu.

Canada
Savings
Bonds

Les Obligations
d'épargne
du Canada

Canada

Pirkite nuo spalio 19 iki lapkričio 2

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

• Visos paslaugos atsikviečiant jūsų giminės iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda. • Telefaksu perduodami laiškai, žinutes jūsiškiams per trumpiausią įmanomą laiką. • Iš mūsų valutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje amerikietiškais doleriais arba dažnai skrisdami perduodam asmeniškai. Kreipkitės į **ALGĮ** ar **STEFĄ MEDELIS** visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus. Į Lietuvą skrendam spalio pradžioje. Reikalingi patarnavimų nedelsdami skambinkite.

KELIONĖS Į LIETUVĄ
Pagal pageidavimą paruošiam keliones įvairiomis trasomis su vienu persėdimu: per Kopenhagą, Frankfurtą, Londoną, Berlyną, Ciurichą, Vieną, Varšuvą.

Nuo spalio 15 - \$899 +mokesčiai

Teiraukitės ir apie likusių vietų išpardavimą \$799

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

VLADAS ORLICKAS, Vankuveryje, B.C., gyvenantis keramikas, sėkmingai dalyvaujantis įvairiose menos parodose. Nuotraukoje prie savo stiklo-vitražo darbu

Lietuvos ambasada Švedijoje

Apie Lietuvą mažai težinoma

Lietuvos respublikos ambasados Stockholme patarėjas GIEDRIUS ČEKUOLIS apie ambasados darbą, rūpesčius ir laimėjimus

Tikrąją ambasados darbo pradžią turėtų tapti spalio mėnesio pradžia. Mat nuo to laiko pradėsime rašyti tikrosios ambasados metrašį, nors jau iki to laiko padaryta tikrai nemažai. Tikroji darbo pradžia buvo prieš dvejus metus, kai Stockholme pradėjo veikti informacinis biuras. Tuo metu, po kovo 11 d., kai Lietuva dar neturėjo tarptautinio pripažinimo, ir buvo įsteigta ši neoficiali atstovybė kaip interesų biuras. To meto iškaba ant durų sakė, kad tai "Lietuvos informacinis biuras".

Pagrindinis uždavinys tada buvo pilnai ir teisingai informuoti įvairias Švedijos parlamento ir vyriausybės struktūras bei visą diplomatinį korpusą, kuris nuo pat pradžių labai aktyviai bendradarbiavo su Lietuvos informaciniu biuru. Tuo metu ši veikla buvo ypač svarbi, nes iš Sovietų Sąjungos ritosi laivina dezinformacijos apie įvykius Lietuvoje, ir reikėjo atsilaikyti bei parodyti tikrąją padėtį. Tai pavyko, nes Švedijos visuomenė nuo pat pradžių labai geranoriškai žiūrėjo į Lietuvą. Kiekvieną sekmadienį centrinėje aikštėje vyko nedideli, bet gan gausūs mitingai paremti Lietuvai. Juose kalbėdavo aukšti pareigūnai (pvz. tuo laiku dar nebūdamas premjeru Karlas Biltas) ir iš Užsienio reikalų ministerijos, ir šiaip veikėjai. Taip pat yra tekę mūsų Algirdui Miškinui, kuris čia dirba nuo pat įsteigimo, kalbėti ir per Švedijos televiziją.

Taigi jau tada buvo pasiektas pakankamai oficialus lygis ir užmegzti geri santykiai su parlamento deputatais bei su vyriausybe. Tai labai svarbu pradedant.

Tiek anuo metu, tiek dabar pagrindinis dėmesys yra telkiamas politiniam informaciniam darbui. Antroje vietoje — ekonominiai ryšiai. Tai dažniausiai tarpininkavimo pareiga, nes labai trūksta informacijos apie Lietuvą. Be galo daug firmų norėtų bendradarbiauti su Lietuva. Jos kreipiasi į mus, o mes bandome, kaip sako, "suvesti galus". Kiek tai vėliau išplaukia į normalius kontaktus — prekybinius ar ekonominius, sunku pasakyti. Tačiau, mano manymu, jeigu nuo visų tų pasiūlymų, kuriems mes tarpininkaujame, nors 1% pasisektų, tai būtų labai gerai. Ir tai yra normalu, nes, kaip ir visame pasaulyje, kur paliečiamas verslas, susiduriama ir su kainų, ir su transporto, ir dar su daugeliu kitų problemų.

Pagrindinė problema Lietuvoje — neišvystyta infrastruktūra, nėra tiesioginių skrydžių, visas vyksta per Rygą ir Lenkiją. Taip pat dar nesutvarkytas Lietuvos-Lenkijos pasienis. Dėl to atsiranda didžiulės prastovos ir iš karto, kaip kortų kaladė, grūna visi tolimesni planai, nes švedai prie mūsų sistemos nepripatę ir didelių sandėlių nestato.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Lietuva ir jos išeivija

(Atkelta iš 7-to psl.)

Violeta Gegdaudienė, šeštadieninės mokyklos dėstytoja ir APPLE narė iš Kalifornijos, labai atvirai kalbėjo apie išeivių požiūrį į emigrantus iš Lietuvos. Amerika visada buvusi laimės švyturiu, bet pokarinė emigracija buvo grynai politinė. Įkvėpti tėvynės ilgesio ir skaudžios nostalgijos, išeiviai atkūrė skautus, ateitininkus, įsteigė šestadieninių mokyklų tinklą, dainų ir šokių grupes. Išeivijos daugumai lietuvių yra šventa pareiga, todėl Lietuvai remti buvo renkamos aukos. Reikalaudami Lietuvai laisvės, išeiviai rašė peticijas, organizavo protestus ir demonstracijas. Pirmieji antros bangos emigrantai, kaip Simas Kudirkas, Jurašai, Tomas Venclova, buvo herojai. Vėliau atvykę jau visiškai kitokie. Jų tarpe yra nesąžiningų materialistų, kurie nenori būti lietuviais. Jie ieško greito pasipelnymo. Jų vaikams nereikia lituanistinės mokyklos nei jaunimo stovyklų, o vietiniui lietuviui vadina "barakūdomis" ir tik reikalauja padėti į Ameriką atgabenti dukrą — čia ji rasianti turtingą vyrą... Amerikos lietuviai mielai padeda norintiems sąžiningai dirbti, tačiau taip pat sielojasi, kad jie savo emigravimu skriaudžia Lietuvą, ieškodami asmeninės naudos. Visi išeiviai nori prisidėti prie Lietuvos atstatymo, tačiau nenori girdėti apie ištisus materialistus.

Emigracija

Lietuvos geografų pirm. prof. S. Vaitekūnas smerkė dabartinės emigrantų iš Lietuvos, nes Lietuva prarasianti geriausius ir drąsiausius. Išvykę įsidarbina kitur, tačiau tai neigiamai atsiliepia Lietuvos švietimui, gydymui, mokslui. Bet imigracija atneš valiutos, padidės informacija iš užsienio, atsisiras re-emigrantai, kai Lietuva ekonomiskai susitvarkys. Kalbėtojas griežtai reikalavo, kad būtų draudžiama emigracijos propaganda, kad emigracija būtų įstatymais tvarkoma. Jis pripažino išeivijos vaidmenį ir tvirtino, kad reikalingi stiprūs ryšiai informacijos, kultūros, švietimo, sporto ir kitose srityse. Tam tikslui kalbėtojas siūlė steigti Pasaulio lie-

tuvių centrą Vilniuje, Lietuvos bičiulių klubą, rengti pasaulio lietuvių suvažiavimus Lietuvoje, turėti užsienio lietuvių atstovą Lietuvos seime, paruošti nutarimo projektą ir daugiau dėmesio skirti Gudijos lietuviams, kurie nėra išeiviai, bet lietuviai, gyvenę ne Lietuvos teritorijoje.

Julius Juodelis iš Los Angeles pareiškė Lietuvoje lankešis nuo 1970 m., bet dabar labai nusivylęs demokratijos supratimo stoka. Reikalavo gaudyti kyšininkus ir orientuotis į Vakarus. Juozas Kuzmikas pasipiktino prof. Vaitekūno siūlymu varžyti emigraciją. Toks valdymas esąs nesąmonė — niekam nereikia žinoti, kur ir kodėl kas nori keliauti.

Toliau buvo svarstoma Lenkijos lietuvių padėtis. Lietuvoje mažoms reikalauja privilegijų, bet Lenkijos lietuviams neduoda nei radio, nei tautiškių vardų, o dvasiškija veikianti lenkų naudai.

Karaliaučiuje ir Lietuvoje

Karaliaučiaus srities lietuvių bendruomenės vicepirmininkas Sigitas Šamborskis, Donelaičio, Mažvydo ir Vydušo gimtinės atstovas, su jaudinančiu patriotizmu priminė, kad "Aušra" yra pirmas lietuviškas etnografinis "Kalinin-grado srityje" muziejus. XVIII š. 80% gyventojų kalbėjo lietuviškai, bet visa tai neigiamai paveikė karas, maras, vokiečiai, kolonizacija. Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenė moko vaikus lietuviškai ir joje yra daug lietuvių bei pasiaukojusių žmonių. Į Bendruomenę jau įstojo 16 draugijų ir 61 lietuvis priėmė Lietuvą pilietybę. Tilžėje pradėdama atstatyti lietuvių šventovę.

Sigitas Marčiukaitis sielojasi politinė Lietuvos padėtimi, nes išlikusi stipri tik komunistų partija. Marius Jakulis, teisininkas-advokatas iš JAV, nuo sausio mėnesio dirbąs Lietuvoje ir rūpinąsiais prekinių ženklų įstatymu. Jo klientai yra užsienio firmos, kurios Lietuvoje registruoja savo firmų ženklus (Lógos). Esą svarbu skleistį žinias apie prekybos galimybes Lietuvoje. Jis apgailestavo, kad yra daug neaiškumų: pilietybės egzaminai vienaip rodo, bet kitaip išeina, tačiau jis siūlo nenu-

siminti — biurokratija yra visur, tik čia ilgiau užtrunka, o visos kliūtys nugalimos. Įdomu buvo išgirsti, kad Lietuvoje veikia patentų biuras, kuriam jau užregistruota 60,000 patentų. Jie turėsia didelės įtakos į Lietuvos ekonomikos ateitį.

Vakare Vilniaus keturių smuikų kvartetas, vadovaujamas Donato Kutkaus, davė super-modernios muzikos koncertą.

Pirmos dvi konferencijos dienos išryškino skirtumus tarp Rytų ir Vakarų kraštuose gyvenančių. Buvusios Sovietų Sąjungos respublikų lietuviai pirmą kartą turėjo progą viešai ir atvirai išdėstyti savo problemas, todėl ir tolimesnės diskusijose buvo nuolat pasabrėžiamas reikalas jais ypatingai rūpintis.

Teisiniai klausimai

Rugpjūčio 19 d. konferencijos prezidiumą sudarė Vijoļė Arbatė iš Kalifornijos ir Piliiečių chartijos atstovas A. Diegoraitis. Diena buvo skirta Lietuvos konstitucijos projektų ir pilietybės įstatymo nagrinėjimui. Teisininkas V. Sinkevičius kalbėjo apie tris piliiečių grupes: savaime esančius piliiečius, išsaugotos pilietybės asmenis su galimybę ją atstatyti bei jos nepraras-ti, ir asmenis, kurie iki 1940 m. birželio 15 d. buvo Lietuvos piliiečiai bei joje gyveno tarp 1919 ir 1940 m. Buvo paliestas ir dvigubos pilietybės klausimas, kuris dar neišaiškintas. Toji tema buvo plačiai gvildinama išeivijos spaudoje, bet Lietuvos vyriausybė tuo klausimu dar nėra padariusi sprendimų, taigi nieko naujo neteko išgirsti.

Vakare konferencijos dalyviams buvo surušta iškyla garlaiviui. Nuplaukus Nemunui iki Alksniakalnio misko, buvo nepamirštai įdomu vaikščioti "Atminimų taku", kurį puosė vienuolikos jaunų lietuvių skulptorių sukurto medžio skulptūros, skirtos reikšmingų Lietuvos istorinių įvykių garbei. Sukūrus milžinišką laužą, buvo vakarienuojama, šokama, dainuojama ir mezgamos pažintys.

Kultūriniai rūpesčiai

Rugpjūčio 29 d. konferencijai pirmininkavo klivlandietė Ingrida Bublienė ir poetas Justinas Marcinkevičius. Pagrindinė dienos tema — kultūra. Poetas Marcelijus Martinaitis jautriai išsireiškė, kad Lietuva tiesia rankas į išeivijos kultūros vertybes ir apgailestavo, kad politinė priklausomybė pakeitė ekonominę priklausomybę, tai ir leidyklose darbas sustojo. Jis siūlo steigti valstybinę leidyklą. Ingrida Bublienė labai tiksliai pastebėjo, kad jaunesnės išeivijos kartos iš savo tėvų paveldėjo ju atneštą ir išsaugotą lietuvišką kultūrą — tėvai jos daug atsigabene.

Prof. Albertas Zalatorius iškėlė asmeninės iniciatyvos ir idealistinės veiklos reikšmę, skatino glaudesni kultūrinį bendradarbiavimą su išeivija, pasigedo natūralios idėjų tėkmės. Kodėl vietiniai teatrai nevidina išeivijos dramų? Kodėl vyksta kultūrinis sustingimas, nepagarba talentingiausiems žmonėms? (Nebuvo aišku, apie ką jis kalba, AMB). Jo manymu, dėmesys kultūrai ir ekonomikai esąs "disproporcingas". Kultūra privalo funkcijonuoti, kol išeivija gyva". Informacijos spragą užpildyti reikia išleisti užsienio Lietuvos kultūrininkų ir organizacijų žinyną. Kuo Lietuva gali patikti išeivijai? Jis pasakė, kad išeivijos spaudai reikia redaktorių. Tai su laiku bus aktualu ir naudinga, bet sunku su-tikti su jo tvirtinimu, kad išeivijos spaudai reikia "stilistinės pagalbos", nors pats vartoja svetimžodžius ir nelietuviškus priešdėlius.

Prof. Vytautas Kubilius kalbėjo apie apgalintiną knygų padėtį Lietuvoje, o prof. Slizys nutarė "pasigirti", kad Lietuvos mokslo tarpyba esanti vieninga Lietuvos mokslo institucija, turinti savo mokslo akademiją ir mokslininkų draugiją. Dviejų metų laikotarpyje įvykę daug gerų pasiekimų mokslų srityje, bet dar esanti didelė ekspertizės ir kalbos problema, todėl stengiamasi pasitelkti visų šalių eksper-

“Lietuva-išeivija” konferencijoje Birštone svarsto iškilusias problemas JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybos vicepirmininkė INGRIDA BUBLIENė ir Lietuvos vyriausybės ministeris STASYS KROPAS

Nuotr. A. Sutkaus

ty. Lietuviai mokslininkai išsibarstę po visą pasaulį, tad reikia suintensyvinti informaciją, kad iš šalies būtų matomos mūsų problemos. Išeivija čia galėtų ateiti į talką. Užsienio mokslininkai stebisi Lietuvos mokslo darbais, bet jie yra mažai žinomi, nes stinginga informacijos.

Poetas Marcelijus Martinaitis džiaugėsi būdamas pasaulio lietuvių — trijų brolių tarpe: išeivijos, tremties ir Lietuvos. Jis nori su visais susipažinti, sužinoti, ką veikiam, nori panaikinti ribas tarp mūsų ir sujungti išblaškytą lietuvių kultūrą.

Mokyklos

Švietimo ir kultūros ministerijos atstovė prof. Vanda Zaborskienė lygino Lietuvos mokyklą sovietinės sistemos metu ir dabar. Mokykla buvusi senosios sistemos tvirtovė, bet dabar jos vaidmuo tapęs dvi-reikšmiu ir dvi-reikšmiu. Dar yra daug apatijos ir dvi-reikšmiu vargo tiek mokytojuose, tiek jaunime, nes jie buvo labiausiai prievartoti ir įsakymų išvarginti. Reikia giliai išmąstytos reformos, nes mokykla yra tautos gyvybės laidas. Jau išleisti nauji vadovėliai, naujos programos, skelbiama nauja mokyklų filosofija, kalbama apie paramą gabiams vaikams, apie tarptautines olimpiadas ir muzikos konkursus. Tiems darbams reikalinga materialinė parama. Kalbėtoja džiaugėsi, kad plečiasi kontaktai. Pui- kas buvęs APPLE seminaras, bet vaikų stovyklos nepavyko, nes priminė pionierių stovyklas. Todėl šitoje srityje skautai turėtų imtis iniciatyvos.

Mokytoja Marija Kaupienė iš Gudijos nušvietė graudžią tenyškų lietuvių mokinių padėti — vienas vadovėlis penkiems mokiniams ir visiška mokslo priemonių stoka. "Literatai, atvažiuokit pas mus", kvietė ji.

Įdomiai kalbėjo Viktoras Petkus apie pilietybės reikšmę, išskeldamas jos svarbą pasaulyje išsiklaidžiusiems lietuviams išeiviams ir jų vaikams.

Mokytoja Marija Smilgienė, iš Alytaus išvykusi mokytojauti į Pelesos rajoną, kalbėjo kaip idealistė-pedagogė. Jos pagrindinė mintis buvo ta, kad mokykloje nebūtų žalojamas vaikas — reikia dėkoti jam už dėmesį, pastebėti kiekvieną gerą ypatybę, pagirti, paskatinti.

Kultūros diena buvo užbaigta literatūros vakaru, kuriame savo kūrybą skaitė Marcelijus Martinaitis, Australijos poetė Lidija Šimkutė, Eugenijus Ališanka, Aurelija Balašaitienė ir Justinas Marcinkevičius. Gausioje publikoje matėsi ir svečių iš toliau, jų tarpe dr. prof. Petras Stirbis ir jo žmona dr. Angelė Stirbienė iš Kauno.

Remti Lietuvą

Ir taip per ištisas keturias dienas susiformavo konferencijos nuotaikos. Vietiniai kalbėtojai skundėsi informacijos ir ryšių stoka, kreipėsi į užsienyje gyvenančius lietuvius su prašymu Lietuvą remti ne vien finansiškai, bet ir mokslo žiniomis, artimais ryšiais ir konkrečiu darbu.

Susidėjus ypatingoms aplinkybėms, negalėjau dalyvauti penktadienio sesijoje, todėl nieko negaliu apie ją parašyti, tik žinau, kad tai buvo iškilminga konferencijos užda-

rymo diena, dalyvaujant AT pirmininkui Vytautui Landsbergiui, min. pirm. A. Abišalai, ir kitiems vyriausybės atstovams. Programoje numatytos temos lietė dabartinę Lietuvos politinę ir ekonominę padėtį, santykius su kaimynais ir santykių su išeivija aptarimą.

Pastabos

Kritikos žodis tektų kai kuriems konferencijos kalbėtojams už per ilgas kalbas, kurių net ir prezidiumo nedrausios pastangos nepajėgė sutrumpinti. Vienas kalbėtojas ilgokai aiškino, kad jis kalbėsias trumpai, o po ilgos kalbos dar apie dešimtį minučių kartoto "baigdamas..."

Tačiau reikia pripažinti, kad būta daug puikių idėjų, konkrečių projektų ir pasiūlymų. Vakarų išeivijos atstovai džiaugėsi nepriklausomos Lietuvos pastangomis prisikelti iš vergijos griuvėsių, tarė ir atvirą žodį. Rytų kraštų lietuviai (netikslu juos vadinti "išeiviais") supažindino konferenciją su savo gyvenamą šalių problemomis ir pateikė konkrečius siūlymus jų problemoms spręsti. Stipriai buvo pabrėžiami reikalavimai prie Lietuvos prijungti kai kurias lietuvių apgyvendintas ir kadaise Lietuvai priklaususias teritorijas, kaip Gudijos ir Kaliningrado sričių dalis.

Pastebėta daug idealizmo kaip tik ten, kur gyvenimo sąlygos sunkiausios. Vietiniai pranešėjai išdėstė savo problemas, pasidžiaugė laimėjimais ir visi pabrėžė ryšių sustiprinimo ir informacijos praplėtimo būtinumą. Iškėlė tai, kas jungia viso pasaulio lietuvių, ir vengė ieškoti skirtumų. Žodžiu, konferencija buvo turininga, bičiuliška, broliška savo nuotaika.

Atiū visiems

Nuoširdi padėka tenka ir rengėjams, ir Birštono miesto meriui bei Kultūros centro direktoriui už dalyvių globą, paslaugumą ir nuoširdumą, svečius aprūpinant nakvyne.

Konferencijos rengėjams priklauso nuoširdi padėka ir už puikų konferencijos organizavimą. Ne vien oficialia dailimi pasirūpinta, buvo sudarytos sąlygos svečiams susipažinti, bendrauti neformalioje atmosferoje. Nuostabu buvo susipažinti su Afrikos lietuvaite Diawara-Viktoria Prėsenkyte iš Mali respublikos. Ji dėsto Mali nacionaliniame institute, yra Baltijos šalių draugijos valdybos narė. Su eksperimentiniu teatru suvaidino Algirdo Landsbergio pjesę "Studie, mano karaliau". Brangus buvo man kun. Petro-Kęstutis Kriščiukaičio rankos paspaudimas ir jaudinanti buvo artimesnės pažinties su Mažosios Lietuvos patriotu Sigitu Šamborskium.

Grįžau iš konferencijos praturtėjusi idėjomis ir naujomis, nepaprastai vertingomis pažintimis. Esu įsitikinusi, kad ši konferencija labai prisidėjo prie viso pasaulio lietuvių išeivių ir buvusių tremtinių suartėjimo tarpusavy ir su tėvyne Lietuva. Abejonės nėra, kad netrukus galėsime džiaugtis konferencijos padariniais ir gerėtis įgyvendintais projektais.

• Paremkite "Tėviškes žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi — "TŽ" leidėjai.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgų sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

tybių nepriklausomybės garvežį, kadangi apie tai daugiausia rašoma spaudoje.

Kartais net keista, bet daugelis linkę ieškoti žemėlapyje Lietuvos prie Estijos ar net dar kur aukščiau. Taip yra todėl, kad estų ir latvių emigracija Švedijoje yra labai gausi. Estai net savo laikraštį leidžia, taip pat dažnai pasitaiso estų kilmės parlamentarų, firmų viceprezidentų, kurie taip pat padeda įvairaus lygio tarpvalstybiniais santykiais.

Mūsų bendruomenė, mano manymu, nors ir nedidelė, bet tikrai šauni. Žmonės labai atsidavę Lietuvai ir daug dirbantys jos labui. Jie nuoširdžiai priima atvykstančius lietuvių, globoja, vertėjauja. Tai mums, ambasados darbuotojams, didelė parama. Taip pat nuo pat pradžių, kai buvo sunkiausi laikai, ir iki šiol jie padeda atlikti techninį darbą, išduoti vizas keliaujantiems į Lietuvą Švedijos piliečiams. Lietuvių, gyvenančių pastoviai Švedijoje yra tik kelios dešimtys, tačiau be jų pagalbos būtų sunku ką nors daugiau padaryti.

Kaip jau minėjau, galima būtų įvairiai plėsti mūsų veiklą, tačiau viskas priklauso nuo lėšų. Aš pagrindinį savo uždavinį čionai suprantu taip: kuo mažiau išlaidų Lietuvai. Tai

reiškia, kad mes turime surašyti fondų ar kitokių papildomų lėšų šaltinių.

O kad visuomenė apie mus žino ir domisi, rodo keli šimtai telefoninių skambučių, ir kuriuos mes kasdieną atsakome. Tačiau, norint dar labiau pagarsėti, reikia plačiau išnaudoti tiek spauda, tiek televizija. Tačiau šios priemonės, kaip ir visame Vakarų pasaulyje, reikalauja papildomų lėšų bei ryšių. Dažnai redakcijos paties nusprendžia ką spausti, o ką ne. Pavyzdžiui, mes reaguojame prieš paskelbtą Švedijoje priekaištą, kad Lietuvoje reabilituojami žydų žudikai. Rašėme patys straipsnius, gavome straipsnius iš Lietuvos, iš suprantančių tą problemą, tačiau spaudoje buvo paminėta tik iš Užsienio reikalų ministerijos gauta protesto nota.

Manau, mūsų reikalai pajudės daug sparčiau, kai atvyks ambasadorius. Yra labai svarbu turėti ambasadoriaus rangą žmogų tokioje valstybėje kaip Švedijos karalystė. Tikimės, kad mūsų ambasadorius Romualdas Kanonaitis įteiks savo kredencialus Švedijos karaliui prieš jo vizitą į Lietuvą, kuris planuojamas apie spalio 15-17 d.

Paruošė Ugnius Trumpa, "TŽ" korespondentas

Kauno teatrui 100 metų

Jo ateities planai. "My Fair Lady" lietuviškas pastatymas

KAZYS BARONAS, Vokietija

Vaikščioldamas Kauno Laisvės alėja, neaplenkiau Romo Kalantos tragiškos mirties vietos ir didvyrio atminimui įmūrytos marmorinės lentos, kartu pastebėdamas prie teatro pastato nedidelį užrašą — 100 metų teatrui".

Radau progą plačiau pasikalbėti su Kauno miesto valstybinio muzikinio teatro meno vadovu Gintu Žiliumi (jo tėvas palaidotas Anapilio kapinėse).

Pasirodo, Kauno teatro rūmai buvo pastatyti 1892 m. Tai buvo pagrindinė carinės Kauno igulos salė. Joje vyko įvairūs spektakliai, rusiška drama. Italijos aktoriai 1901 m. pastatė "Faustą", "Sevilijos kirpėją" ir kt.

Šie rūmai yra taip pat Lietuvos profesionalaus teatro lopšys, nes čia gimė drama, 1920 m. opera, 1925 — baletas ir 1940 — operetė. Iki 1948 m. čia tilpo opera ir baletas, o nuo 1959 — tik Kauno muzikinis teatras. Šiuo metu repertuaras yra aštuonios operos, 6 operetės ir keli lengvo žanro sceninės muzikos kūriniai.

— Kokie pastatymai yra daugiausia lankomi kauniečių — paklausiau G. Žilij.

— Žiūrovai gan skirtingi. Tačiau kauniečiai ir kitų vietovių teatro lankytojų dauguma yra operėčių mėgėjai — atsakė teatro meno vadovas.

— Kodėl?

— Atsakymas trumpas: žmonės bent dviem valandom nori užmiršti kasdieninį, pilką gyvenimą ir nors mintimis persikelti į svajonių pasaulį. Lengvo žanro pastatymuose salė beveik visuomet būna pilna.

— Kiek žiūrovų telpa salėje?

— Vietų yra 500.

— Kokia teatro aktorių sudėtis?

— Aktorių solistų yra 40, baletu 30, orkestrantų 58 asmenys, choristų 45, administracijos pareigūnų 9. Aplamai, apie teatrą sukasi apie 300 asmenų.

— Kokios bilietų kainos?

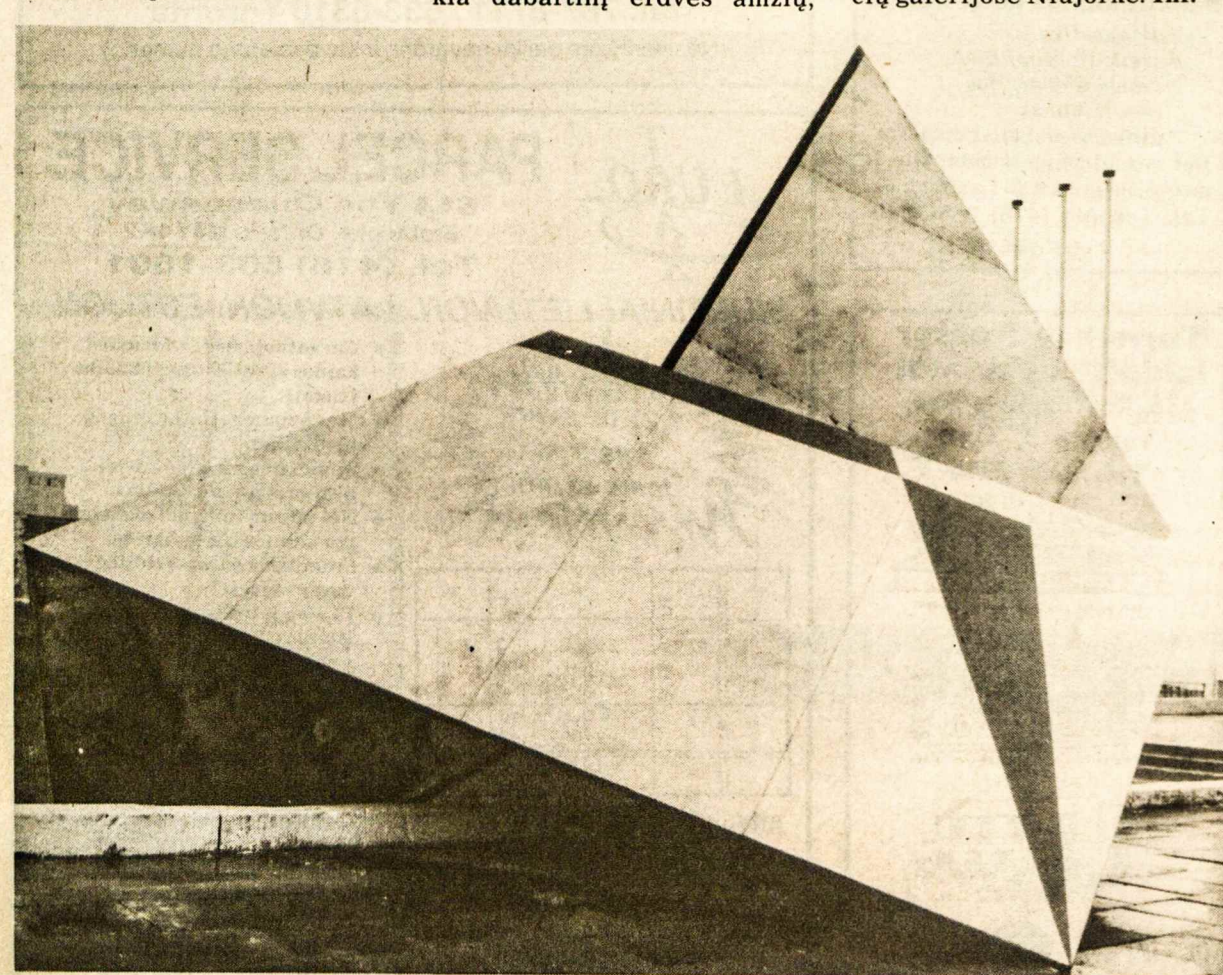
— Premjerai — 75 rb.; brangiausias bilietas — 50 rb., pigiausias — 20 rb. (Man besilankant Lietuvoje 1 dol. lygus 240 rb.).

— Žinau, kad palaikote glaudų ryšį su Vokietija?

— Taip, nuo 1972 m. palaikome ryšį su "Nordhausen" teatru. Tai nedidelis miestelis prie Erfurto. Jis turi dvi trupes — operetę ir dramą. Į Lietuvą atvažiuodavo keli solis-

Atsiųsta paminėti

ŠVENTASIS RAŠTAS. SENASIS TESTAMENTAS. Pranašų knygos. Vertimas iš hebrajų, aramėjų ir graikų kalbos. Vertė ir įvadus bei paaiškinimus parašė kun. Antanas Rubšys. Vertimo kalbą tikslino Jurgis Jankus. Išleido "Krikščionis gyvenime". Putnam, CT, JAV, 1992 m., 670 psl. Kaina — 12 dol. JAV.

ELENA URBAITYTĖ, "Erdvės skrydis" prie Spaudos rūmų Vilniuje. Nerūdyjantis plienas

tai, atlikdavo koncertą. Tuo ryšys ir pasibaigdavo. Stebėjau "Nordhausen" teatre "Žmogus iš Lamanšo". Nutarėme pastatyti Kaune, padedant vokiečių režisūrai ir scenografijai. Spalio 3 d. — premjera.

— Jūsų ateities planai?

— Mūsų plane yra Beethoveno "Fidelio". Režisūra — Berlyno, dirigentas — iš Giorlico. Prožektorius numatoma gauti iš vokiečių. Pagrindinius vaidmenis atliks penki Berlyno, Dresdeno, Leipzigo solistai. Taip pat mūsų plane yra Verdi, Puccini, Mozartas.

Nuoširdžiai padėkojau meno vadovui G. Žilijui už pasikalbėjimą ir dar tą patį vakarą direktijos ložėje stebėjau sceninės muzikos kūrinį "Mano puikioji ponė" (My Fair Lady). Du kartus mačiau šį kūrinį Vokietijoje, tačiau iš anksto turiau pasakyti, kad Kaune man geriau patiko (labai geras Violetos Paltinskaitės vertimas!), puikus orkestras, kuris drąsiai gali varžytis su Vakarų orkestrais (Jauanas vyr. dirigentas Julius Geniušas). Solistai prof. Higinso vaidmenyje Gediminas Maciulevičius (dainuoja taip pat Juozas Malikonis) ir plk. Pike-ringo — Jonas Janulevičius. Vakaro "deimantūku" reikėtų laikyti gėlininkę Elizą — Liną Kinderytę. Nenuostabu, kad jai apie 450 žiūrovų nepagalėjo ilgų katėčių. Vertėtų užjūrio lietuviams susidomėti "My Fair Lady" ir bent pagrindinius solistus pakviesti į didesnius lietuviškus teatrus.

Pastebėjau, kad nėra regimo ryšio tarp žiūrovų ir veikėjų (mažai plovama po atliktų vaidmenų), įeinant dirigentui publika nesutinka jo plovimais. Tai įprasta Vakaruose.

Niujorkietės skulptūra Vilniaus aikštėje

1992 m. rugsėjo 4 d. prie Lietuvos Spaudos rūmų Vilniuje buvo atidengta dailininkės Elenos Urbaitytės, gyvenančios Niujorke, skulptūra "Erdvės skrydis", kuri yra jos dovana Vilniaus miestui.

Skulptūra padaryta iš nerūdijančio plieno, perkirsta nudažytomis raudonomis juostomis. Tarpininkaujant architektui J. Šeibokui, kuris su projektavo Lietuvos Spaudos rūmus, ir skulptoriui V. Kančiauskui, menininkės padarytas maketas iš plieno 15"x12" buvo padidintas iki 17 pėdų aukščio.

Per skulptūros atidarymą buvo įmontuota garsiausioje viduje skulptūros, kurioje menininkė įkalbėjo trumpomis, abstrakčiomis poezijos frazėmis apie savo išeivijos kelią. "Menininkė buvo gimusi arti žemės, arti gamtos ir vėtrų buvo nublokšta į metalinę erdvę, tai dramatiškas santykis tarp savo prigimties ir aplinkos, kurioje ji dabar gyvena" ("Lietuvos rytas" 1992.IX.3). Šiuo įkalbėjimu ji ir paaiškina šios skulptūros idėją, kuri išreiškia dabartinį erdvės amžių,

LINA KINDERYTĖ — gėlininkė ELIZA "My fair lady" (Puikioji mano ponė) pastatyme Kauno teatre

Stiprinant kultūrinius ryšius su Lietuva

Dviem Kanados lietuvių veikėjom grįžus iš darbingos kelionės

NIJOLĖ BENOTIENĖ

Kai Lietuva žengė pirmuosius žingsnius į nepriklausomybę, išeiviją užplūdo gausus būrys visokiausių grupių, ansamblių. Kai kas tai vadino "mainų verslu": mes važiuojam į Lietuvą, o jie koncertuoja pas mus. Mūsų išeivijos vienetai "merdėjo", sustingimo būklėje, neretai girdėdami palyginimus: "O iš Lietuvos tai bent šoka, nepalyginsi su mūsų kiais". Kultūros ir švietimo darbuotojai, pastoviai dirbdami šioje srityje, puikiai mato savo jėgas, laiką ir lėšas. Mato ir žino, kokios pagalbos reikėtų iš Lietuvos ir kuo mes galime būti naudingi jai.

JAV lietuvių švietėjai tokius ryšius jau yra užmezgę anksčiau, įsteigdami APPLE organizaciją (American Professional Partnership for Lithuanian Education). Šios organizacijos dėka 1992 m. vasarą daugiau kaip tūkstantis Lietuvos mokytojų turėjo progos dalyvauti APPLE organizuotuose kursuose, kurie truko keturias savaites (dvi sesijos po dvi savaites). Iš Toronto šiuose kursuose dalyvavo D. Viskontienė. Ji vadovavo diskusinio pobūdžio pokalbiams muzikos srityje. Vida Juozaitytė dėstė bibliotekininkystės pagrindus.

Tokia profesinė pagalba Lietuvos švietėjams yra svarbi — supažindina juos su Š. Amerikos pedagogine sistema. Kanadoje, ypač Toronte, lietuvių kilmės mokytojų yra gana daug. Jų dalyvavimas tokiuose kursuose būtų naudingas ir jiems patiems, ir Lietuvos švietėjams.

D. Viskontienė ir R. Karasiejienė užmezgė pradinis kultūrinio bendradarbiavimo ryšius. "Lietuva yra pasiruošusi mums padėti ir kartu priimti bet kokius mūsų pageidavimus bei pasiūlymus" — pareiškė D. Viskontienė. Sudaryta keletas stovyklinio pobūdžio programų, pritaikytų išeivijos jaunimui. Būtų labai naudinga paskatinti mūsų jaunimą iš "Kretingos" ir "Romovus" stovyklų nuvykti į Lietuvą ir nors kelias savaites praleisti panašiose Lietuvos stovyklose. Tokiu būdu išeivija išsiaugintų vieną kitą vadovą. Aišku, jaunimas negalės užsimokėti kelionių. Šiam reikalui nie vienas iš mūsų neturėtų būti abejingas.

Dalia ir Rita susitiko su visa eile kultūros bei muzikos veikėjų, dalį kelionės laiko praleido Klaipėdos konservatorijoje (šio straipsnio autorės "Alma Mater"). Ten susitiko ir labai produktyviai praleido laiką su žymiu Lietuvos choreografu J. Gudavičiumi, konservatorijos prorektoriu mi Vyt. Blūšiumi. Jų dėka abi viešnios galėjo padirbėti asmeninėje J. Lingio bibliotekoje, plačiau susipažinti su naująja lietuvių kompozitorių kūryba.

Lietuvos chorvedžiai, muzikai labai domisi išeivijos kompozitorių kūryba. Vienas jų yra Toronto lietuviams gerai žinomas kompozitorius Jonas Govedas. Apie jį Lietuvos muzikai atsiliepiu kaip apie puikų chorinės muzikos meistrą,

Koks iš tikrųjų turėtų būti tas "mainų verslas" kultūros ir švietimo srityje, kad gautume abipusiai naudingų rezultatų? Kad Kanados lietuvių kultūros ir švietimo suvažiavimo nutarimai neliktų vien nutarimais, prasidėjus vasaros atostogoms, kultūros komisijos pirmininkė Dalia Viskontienė ir Toronto "Gintaro" ansamblio vadovė Rita Karasiejienė išvyko į Lietuvą ieškoti naujų kelių ir būdų pradėti tvarkingą vienetų pasikeitimą, koordinuotą su Lietuvos kultūros ir švietimo ministerija, planuotus reikalingų specialistų mainus, užmegzti ryšius su Lietuvos kultūros ir švietimo darbuotojais.

JAV lietuvių švietėjai tokius ryšius jau yra užmezgę anksčiau, įsteigdami APPLE organizaciją (American Professional Partnership for Lithuanian Education). Šios organizacijos dėka 1992 m. vasarą daugiau kaip tūkstantis Lietuvos mokytojų turėjo progos dalyvauti APPLE organizuotuose kursuose, kurie truko keturias savaites (dvi sesijos po dvi savaites). Iš Toronto šiuose kursuose dalyvavo D. Viskontienė. Ji vadovavo diskusinio pobūdžio pokalbiams muzikos srityje. Vida Juozaitytė dėstė bibliotekininkystės pagrindus.

Tokia profesinė pagalba Lietuvos švietėjams yra svarbi — supažindina juos su Š. Amerikos pedagogine sistema. Kanadoje, ypač Toronte, lietuvių kilmės mokytojų yra gana daug. Jų dalyvavimas tokiuose kursuose būtų naudingas ir jiems patiems, ir Lietuvos švietėjams.

D. Viskontienė ir R. Karasiejienė užmezgė pradinis kultūrinio bendradarbiavimo ryšius. "Lietuva yra pasiruošusi mums padėti ir kartu priimti bet kokius mūsų pageidavimus bei pasiūlymus" — pareiškė D. Viskontienė. Sudaryta keletas stovyklinio pobūdžio programų, pritaikytų išeivijos jaunimui. Būtų labai naudinga paskatinti mūsų jaunimą iš "Kretingos" ir "Romovus" stovyklų nuvykti į Lietuvą ir nors kelias savaites praleisti panašiose Lietuvos stovyklose. Tokiu būdu išeivija išsiaugintų vieną kitą vadovą. Aišku, jaunimas negalės užsimokėti kelionių. Šiam reikalui nie vienas iš mūsų neturėtų būti abejingas.

Dalia ir Rita susitiko su visa eile kultūros bei muzikos veikėjų, dalį kelionės laiko praleido Klaipėdos konservatorijoje (šio straipsnio autorės "Alma Mater"). Ten susitiko ir labai produktyviai praleido laiką su žymiu Lietuvos choreografu J. Gudavičiumi, konservatorijos prorektoriu mi Vyt. Blūšiumi. Jų dėka abi viešnios galėjo padirbėti asmeninėje J. Lingio bibliotekoje, plačiau susipažinti su naująja lietuvių kompozitorių kūryba.

Lietuvos chorvedžiai, muzikai labai domisi išeivijos kompozitorių kūryba. Vienas jų yra Toronto lietuviams gerai žinomas kompozitorius Jonas Govedas. Apie jį Lietuvos muzikai atsiliepiu kaip apie puikų chorinės muzikos meistrą,

iki subtilumo jaučiantį balso lankstumą, diapazoną ir tesitūrą. Jie, o kartu ir mes, laukiame naujų J. Govedo kūrinų.

D. Viskontienė ir R. Karasiejienė nemažą dalį laiko praleido bendraudamos su žmonėmis, kurie tiesiogiai atlieka darbą liečiantį išeivijos kultūros ir švietimo reikalus. Viešnių dėka jie galėjo daugiau įsigilinti ir suprasti, kokios pagalbos išeivijai reikia, kokiomis sąlygomis mes dirbame, kokia mūsų jaunimo psichologija ir, svarbiausia, kiek mažai laiko mūsų jaunimas tegali paskirti lietuviųbei. Atsižvelgiant į visus šiuos aspektus, Lietuva turėtų parinkti vadovus, kurie, trumpam laikui atvykę Kanadon, pagelbėtų reikalingoje srityje. Vienas iš atsakingų darbuotojų — Audrys Antanaitis dvejų metų laikotarpį pažadėjo atsiųsti bent po vieną specialistą dainos ir šokio srityje.

Toronto "Gintaro" ansamblis jau prieš keletą metų įsteigė liaudies instrumentų grupę. Jų koncertuose suskamba kanklių muzika, kuriai pradžią davė iš Lietuvos atkviesti specialistai. Vyrėsnės šios grupės merginos beveik jau galėtų būti vadovėmis pradedantiems groti kanklėmis! Bet pagalba dar reikalinga. Šį kartą pažadėjo atvykti Vilniaus universiteto ansamblio dėstytoja, liaudies instrumentų specialistė Daiva Čičinskienė.

Išpūdingiausias D. Viskontienė ir R. Karasiejienė buvo susitikimas su Lietuvos kultūros ir švietimo ministru Darius Kuoliu. Jis yra lankęsis ir mūsų lietuvių kolonijoj, domisi ir gal daugiausia yra susipažinęs su mūsų veikla. Šio susitikimo maloniausias vaisius buvo tas, kad D. Kuolis pakvietė išeivijos atliekėjas dainos ir šokio mylėtojas į 1994 m. rengiamą Lietuvai, Pasaulio lietuvių dainų šventę, kuri su tampa su 70 metų sukaktimi nuo pirmosios dainų šventės (1924 m.). Abi viešnios buvo pakviestos būti išeivijos dainų ir šokių vadovėmis.

JONAS NEVERDAUSKAS

Turtingas sodas

Geroji būtybė, kas tu bebūtum, vieną tavo rankoj yra saulė, antroji — neramus kamuolys — žemė. Kada tu pakreipi kamuolio ašį, keturi vėjai iš amžių pasikėlė, keturi vardai savaip ošė ir užė...

Metų laikai pereina per sodą, pabėrdami ką tik jie turi, bet siauras šis takas rudeniu: sunkios pintinės ir platus vežimais, dažnai — užkliūva už sodo vartų...

Į sodą ateina naktis, ateina kaip į atskirą miestą; kalmynų krūmai suglaudžia šakas ir uogas: šakos tai rankos jų — uogos tai raudonos lūpos jų — taip vystosi sodo naktis, po stogu dangaus žvaigždžių.

Soduose saulės dovana gyvybei, prindinkta karštos vasaros, žiedų kvėpėjimo ir bičių dūzgimo. Soduose atgaiva slėiai pailsinti, su kvėpiančiu medum — beieškant gyvenimo prasmės... Montrealis, 1992

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių rašytojų draugijos \$2.000 premija šiemet bus paskirta už geriausią 1991 m. išleistą grožinės literatūros knygą. Jų sąrašą jau yra sudaręs Alfonsas Tyruolis-Šešplaukis. Šios premijos mecenatas — JAV lietuvių fondas. Vertintojų komisijos paskirtą premiją laureatui numatoma įteikti specialiaame renginyje Niujorko lietuviams Kultūros židinyje Bruklyne.

M. K. Čiurlionio tautinio meno ansamblį Vilniuje 1940 m. sausio 15 d. suorganizavo ir jam išeivijoje iki mirties vadovavo kompozitorius Alfonsas Mikulskis (1909-1983). Ansamblis didžiausius savo pėdsakus paliko pokarinėje Vokietijoje ir JAV, ten atvykęs 1949 m. birželio 17 d. ir įsikūręs Klivlande. Darbą jau baigusio ansamblio archyvus dabar perima Lietuvos valstybės muziejus Vilniuje. Sutartį liepos 11 d. Klivlande pasirašė to muziejaus direktorius Henrikas Paulauskas ir ansamblio kanklių orkestrėlio vadovė Ona Mikulskienė. Klivlande 1983 m. spalio 14 d. mirusio Alfonso Mikulskio našlė. Lietuvos valstybės muziejus sudarys specialų M. K. Čiurlionio ansamblio archyvinės medžiagos fondą parodomis rengti. Sutekta medžiaga taipgi bus prieinama lietuvių išeivijos tyrinėtojams.

Trisdešimt devintoji Europos lietuviškųjų studijų savaitė rugpjūčio 16-23 d.d. įvyko kurortiniame Austrijos Tirolio Berwang miestelyje. Jos pagrindinė organizatorė — Irena Naudžiūnaitė-Joerg. Savaitės įsijungė tik apie 80 dalyvių. Mat tuo pačiu laiku Birštone buvo surengta pasaulio lietuvių konferencija "Lietuva — išeivija: ryšiai ir neišnaudotos galimybės". Tradicinėje savaitėje sumažėjo ne tik dalyvių, bet ir paskaitininkų skaičius. Kapelionė pareigos teko Mišias atnaujinti. Paskaitas vyko. Antanui Deksnui. Vyskai skaitė: Lietuvos kultūros ir švietimo ministeris Darius Kuolys — "Istorinė ir politinė lietuvių tautos savivoka", Vincas Natkevičius — "Broniaus Krievicko poezija", Alfred Bamberger — "Archeologija ir lyginamoji kalbotyra", Lietuvos atstovybės prie Šv. Sosto pirmasis sekretorius Vytautas Ališauskas — "Lietuvos katalikų inteligentijos būklė", Lietuvos sąjūdžio seimo tarybos pirm. Juozas Tumelis — "Lietuva nuo rinkimų iki rinkimų", "Laisvės radijo" Europoj lietuvių skyriaus vedėjas dr. Kęstutis Girmius — "Lietuvos politinės darnos žlugimo priežastys", Ričardas Kabelis — "Kompozitoriaus Rytio Mažulio kūryba". Aukščiausiosios tarybos pirm. Vytauto Landsbergio pavaduotojas Kazimieras Motieka kalbėjo apie Lietuvos pilietybės įstatymus, padidėjusį valdžios aparatą, nusavinto turto grąžinimą. Į vienietes svarstymas, skirtas Lietuvos problemoms, įsijungė keturi jos atstovai — Darius Kuolys, Kazimieras Motieka, Justas Vincas Paleckis ir Juozas Tumelis su išeivijai atstovaujantiu moderatoriumi dr. Kęstutiu Girmiumi. Pagrindinis dėmesys teko artėjantiems Lietuvos seimo rinkimams, sociologinių politinės nuomonės tyrimų duomenims.

Tradicinė "Tėvynės valandėlė" šiemet buvo sujungta su religiniu koncertu. Programą atliko dvi viešnios iš JAV, aktorė Dalila Majauskaitė-Mackalienė — atsivežta lietuvių poetų eilėraščių pyne ir sol. Laima Smalenskaitė-Stepaitienė, sopranas — pasirinktais religiniais Europos kompozitorių kūriniais, vargonais palydėta Tomo Bakučionio, svečio iš Lietuvos, gilinancio studijas Štutgarte. Dr. Kęstutis Ivinskis vadovavo ilgomis diskusijoms, lietušioms Europos lietuviškųjų savaitių ateiti. Mat buvo pasiūlymų šį metinį renginį perkelti nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje. Tačiau tokiu atveju užsieniečiams dalyviams rimtam darbui neleistų susikaupti susitikimams su gimtinėmis. Balsų dauguma buvo nutarta Keturiasdešimtąją Europos lietuviškųjų studijų savaitę surengti 1993 m. rugpjūčio 1-8 d.d. Vokietijos Augsburg, vietinės vyskupijos St. Ulrich-Haus patalpose. Būsimieji dalyviai prašomi įsidėmėti šią datą ir gauti atostogas tuo laiku. Juos registruoja ir informacija teikia Alina Grininė. Jos adresas — Frau A. Grinius, Diamantstr. 7, D-8000 Muenchen 50. Tel. 089-1504471. Registracijos mokeskis suaugusiems — 100 DM, jaunimui — 50 DM.

Sukautvinį dvidešimtmečio koncertą Šiaulių pedagoginio instituto liaudiškos muzikos ansamblis "Saulė" surengė šio miesto dramos teatre. Šis šiaulių ansamblis respublikinėje Lietuvos dainų šventėje 1980 m. buvo pripažintas geriausiu kaimiška kapela. Sukautviniam koncerte "Saulės" ansamblio muzikantai, pasipuošę naujais autentiškais tautiniais drabužiais, atliko dviejų dalių programą "Sakmė apie bičių šalį".

Prof. dr. Tado Ivanausko (1882-1970) zoologijos muziejuje Kaune surengta tarptautinė medžioklės trofėjų paroda "Medžioklė ir gamta" buvo skirta šio žymaus gamtininko šimtas dešimtosios gimimo metinėms. Lankytojai susipažino ne tik su Lietuvos, bet ir Gudijos, Bulgarijos medžiotojų trofėjais, Vokietijos Suhlfirms medžiokliniais šautuvais. Kauniečiai ir šio miesto svečiai labiausiai domėjosi bulgarų medžiotojų atvežtais elnio ragais, gudų medžiotojų — reto dydžio šerno iltimis, lietuvių medžiotojų — aukso medalius tarptautinėse parodose laimėjusiais Lietuvos briedžių ragais.

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių institutas Baltupiuose pirmuosius mokslo metų pradėjo rugsėjo 3 d. Institui 100.000 JAV dolerių paskyrė ir savo archyvus pažadėjo atiduoti Lietuvos laisvinimo veiklą užbaigusio VLiko valdyba su savo pirm. dr. Kaziu Bobeliu. Tarptautinių santykių institutas ruoš būsimuosius ambasadorius, konsulus bei kitus Lietuvos diplomatus. Tad į jo atidarymą ir mokslo metų pradžios iškilmes atvyko Lietuvai paskirti diplomatai, užsienio reikalų ministerijos pareigūnai, instituto steigėjai bei talkininkai. Atidarymas buvo pradėtas Vilniaus universiteto rektoriaus dr. Rolando Pavilionio tartu žodžiu. Dr. K. Bobelis, pasidžiaugęs, kad Lietuva dabar pati paruošė savo diplomatus, atidengė lentas, didžiausią auditoriją ir biblioteką pavadinusius VLiko vardu. Vilniaus kvartetui pagrįso L. Beethoveno ir J. Naujalio kūrinių, buvo įteikti keturiasdešimt keturių studijų knygutės pirmiesiems studentams.

Naujojo instituto pirmieji studentai turėjo išlaikyti stojamuosius egzaminus. Pareiškimų buvo gauta tik apie 140. Pasak direktoriaus Egidijaus Kūrio, daugeli išgąsdino nelengvi užsienio kalbos, ekonomikos teorijos, filosofijos, politologijos egzaminai, atsakymai į bandomuosius tarptautinės politikos klausimus, bendro pažangumo apskaičiavimai. Tarptautinių santykių institutui buvo priimti 44 studentai, padalinii į dvi grupes. Pirmąją sudarė 32 studentai, daugiausia ekonomistai, baigę tris Vilniaus universiteto kursus. Antroji grupė įsijungė dvyliką studentų, jau turinčių aukštojo mokslo diplomus. Instituto studentai mokysis dviejų užsienio kalbų. Jiems bus skaitomos paskaitos apie Lietuvos vidaus ir užsienio politiką, Europos institucijas, politinę ekonomiką, tarptautinį saugumą, tarptautinių santykių istoriją, psichologiją ir etiką.

Rytų apeigų vysk. dr. Pranciškus Būčys, MIC, gimęs 1872 m. rugpjūčio 20 d. Silgaliuose, dabartiniame Šakių rajone, mirė Romoje 1951 m. spalio 25 d. Jo gimimo 120-tųjų metų minėjimą rugsėjo 5 d. Vilniuje surengė Lietuvių katalikų mokslo akademija. Minėjimas pradėtas Mišiomis Šv. Kazimiero šventovėje, baigtas zakristijos salėje skaitytais pranešimais. Kun. V. Aliulis minėjimo dalyvius supažindino su šakota vysk. P. Būčio, MIC, veikla. Juk jam su kitais lietuviams 1905 m. teko būti Vilniaus Didžiojo seimo pirmininku, Lietuvių katalikų mokslo akademijos steigėju, Vytauto Didžiojo universiteto rektoriu, teologijos filosofijos fakulteto dekanu, marjonų ordino generolu, daugelio knygų autoriu ir netgi Čikagos "Draugo" redaktoriu. Pranešimą apie vysk. P. Būčio, MIC, nuopelnus Lietuvių katalikų mokslo akademijai skaitė istorikė A. Vasiliauskienė. Atsiminimais dalijosi marjonų provincijolas kun. P. Račūnas. Sukautvininko atminimui skirtą žodį tarė ir jėzuitų provincijolas kun. J. Boruta. Minėjimą įsijungė ir iš Ukrainos atvykę Rytų apeigų kunigai. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.75%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 4.75%	nuo 8.75%
1 metų term. indėlius 4.75%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 4.75%	nuo 8.75%
3 metų term. indėlius 5.00%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 5.25%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 5.50%	1 metų 7.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.50%	2 metų 8.00%
1 metų GIC-met. palūk. 6.25%	3 metų 8.75%
2 metų GIC-met. palūk. 6.25%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 6.75%	1, 2 ir 3 metų 7.75%
4 metų GIC-met. palūk. 7.00%	
5 metų GIC-met. palūk. 7.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP. 3.75%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 6.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 7.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 7.00%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 7.00%	
Taupomąją sąskaitą 3.75%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX 1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windsor – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857
Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Torontieškis veteranas sportininkas ANTANAS SUPRONAS, antros eilės viduryje, tarp Kanados olimpiečių Barcelonoje

SPORTAS
— Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS, 32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5, telefonas (416) 766-5367

Lietuvis teisėjo olimpiadoje

Tarptautinės kategorijos krepšinio (FIBA) teisėjas Romualdas Brazauskas teisėjo olimpinį žaidinių krepšinio turnyrą.

Gimė jis ir augo Biržuose. Krepšinio meno sėmėsi pas Vladą Garasą. Baigęs Vilniaus pedagoginį institutą ir nuo 1983 m. iki šių dienų dirba fizinio lavinimo mokytoju Vilniaus rajone. Tarptautinę krepšinio teisėjo kategoriją įsigijo 1987 m., o 1990 m. rudenį, Vienoje išlaikęs FIBA seminarą egzaminus, gavo leidimą.

Lietuvoje yra dar trys FIBA leidimus gavę teisėjai: Jonavietis J. Storpirts ir kauniečiai V. Dovidavičius bei K. Pilipauskas. Yra žinoma, kad nuo šio rudens visiems keturiems teks teisėjauti Europos šalių krepšinio taurių turnyruose. Sovietiniais laikais negalima buvo nė svajoti, kad tiek Lietuvos teisėjų būtų kviečiama į tarptautinius turnyrus. Nebuvo galima pralįsti pro jų krepšinio mafiją...

Su Lietuvos vyrų olimpine rinktinė, vykstančia į atrankinį turnyrą Badachose, buvo ir viena teisėjo vieta, kuri patikėta daugiausia patyrimo tarptautinėse varžybose turinčiam Romualdui Brazauskui. Saragojoje, antrajame šio turnyro etape, kur buvo "atsijotos" 4 komandos iš Europos, teisėjas neutralūs teisėjai. Kai paaiškėjo, kad Lietuva laimėjo teisę į olimpiadą, buvo vėl iškvieistas R. Brazauskas. Barcelonoje jis viso dalyvavo 29 tarptautinės kategorijos krepšinio teisėjas.

Prieš išvykdamas su olimpine mūsų rinktinė, Romualdas buvo truputį neramus. Jis pirmą kartą buvo kvieistas tokioms pareigoms ir, kaip jis išsireiškė, atstovauti ne klubui ar miestui, o Lietuvai. Nuo 1989 m.

gruodžio, kai Lietuvos krepšinio komandos ir teisėjai atsisakė dalyvauti sovietų sistemos turnyruose, nebuvo tarptautinio masto varžybų. Tiesa, jis per tą laiką teisėjo respublikos čempionato varžybose, Baltijos šalių turnyruose, draugiškose rungtynėse. Du kartus lydėjo Kauno "Žalgirį" viešnagėje po JAV. Susipažino su įvairių šalių arbitrais ir užmezgė asmeninius ryšius. Tai svarbu, kad teisėjas žinotų kolegos ir su juo skaitytųsi.

Barcelonoje Romualdas Brazauskas vadovavo trejoms rungtynėms: Brazilijos – Angolos ir Venezuelos – Kinijos vyrų bei JAV – Čekoslovakijos moterų. Savo teisėjavimu liko patenkintas. Jokių priekaištų nesulaukė nei iš trenerių, nei iš FIBA peržiūros komisijos.

Kol kas naujų tendencijų krepšinio taisyklėse nepastebima. Šiomis dienomis Prancūzijoje pirmajame Europos vedančiųjų teisėjų seminare apie tai paaiškino. Romualdas Brazauskas ten pakviestas dalyvauti.

"Vyčio" žinios

Šio sezono metu krepšinio treniruotės vyks kaip ir praeitais metais Priskelimo parapijos salėje (1011 College St.) antradieniais nuo 6.30 v.v. "Vytiš" kviečia 7-14 metų amžiaus lietuvių kilmės mergaites ir berniukus įsijungti į krepšinio komandas. Registracija ir pirmoji treniruotė – spalio 6 d., 6.30 v.v. Dėl papildomos informacijos prašom kreiptis į Tomą Akelaitį tel. 253-0943, Andrių Klimą tel. 245-7210 arba Rimą Sonda tel. 769-0671.

Mūsų veteranas Pranas Berneckas šiuo metu svečiuojasi Lietuvoje. Jis klubo vardu pasveikino ten nuvykusį ir šeimos židinį sukūrusį su Van-

da Tamulytė iš Kauno "Vyčio" mecenatą Leonardą Kirkilį.

Naujo sezono planus, o praeito pergalės bei klaidas valdybos, darbuotojų, sportininkų šeimos kartu su veteranais aptarė Vidos ir Arūno Duliūno namuose suruoštame pobūvyje. Nuširdus acii šeiminkams. Tuo patiu klubas dėkoja veteranui sportininkui Vladui Bakūniui, gyvenančiam Pembroke, Ont. ir kitiems rėmėjams už nuolatinę paramą.

R. Sonda

Metinis visuotinis ŠALFAS suvažiavimas

Metinis visuotinis ŠALFAS-gos suvažiavimas įvyks 1992 m. lapkričio 7 d. Klivlando Lietuvių namuose, 877 East 185-th St., Cleveland, Ohio, tel. (216) 531-2131. Suvažiavimo pradžia – 11 v.r.

Pagal ŠALFAS-gos statutą, suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja: sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFAS-gos rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFAS-gos garbės nariai. Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportininkų gyvenimu besidomintys asmenys.

Smulkios informacijos pranešamos sporto klubams ir ŠALFAS-gos pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, norintys gauti smulkesnių informacijų ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFAS-gos centro valdybos pirmininką Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada, tel. (416) 767-6520.

Šalia rutininių, einamųjų ŠALFAS-gos reikalų vienu iš svarbiausių šio suvažiavimo punktų bus sportinis bendravimas su Lietuva.

ŠALFAS-gos centro valdyba

Baltiečių golfo turnyras

Šiais metais Kanados baltiečių golfo turnyras eilės tvarka buvo suorganizuotas ir pravaistas estų. Jis vyko 1992 m. rugsėjo 12 d. "Fawn Brook" golfo laukuose, dalyvaujant estų, latvių, lietuvių ir suomių rinktinėms.

Kaip įprasta, pagal iš seno įsigaliojusią taisyklę, komandos ir šį kartą buvo sudarytos iš 9 žaidėjų, iš kurių šeši geriausiai rezultata pasiekusieji, bendra taškų suma lėmė laimėtojų eilės nustatymą.

Lietuvių komandai atstovavo: A. Stauskas, pasiekęs 73 taškus, J. Rūnaitis – 80, W. Ubeika – 80, K. Eimantas – 84, R. Saplys – 85, P. Stauskas – 89, V. Mickėvičius – 89 ir S. Podadeckis – 95. Su 491 tašku "kraičiu" lietuvių laimėjo antrąją vietą. Pirmoji vieta teko estams – 485, trečioji – suomiams – 509 ir ketvirtąją liko latvių su 514 tašku.

1993 m. baltiečių metinis golfo turnyras bus organizuojamas latvių.

Skautų veikla

• Toronto skautams-tėms vadovauja "Rambyn" ir "Šatrijos" tūntininkai – S. A. Senkus ir ps. V. Senkuvienė. Jų tel. 233-9092. LS serijos registracijos duomenimis, "Šatrijos" tuntas yra pats didžiausias.

• Skautauti normaliai pradeda vilkiukų ar paukštyčių draugovėse. Toronte vilkiukams vadovauja ps. M. Rusinas, tel. 848-0320. Talkina ps. fil. N. Simonavičienė ir s.v. vsl. A. Paškus, tel. 766-7984. Paukštytėms vadovauja ps. A. Puzyrytė, tel. 769-1240, pavaduotoja v.sk. vsl. A. Karasiejūtė, tel. 896-7239, globėja v.s. P. Saplienė, tel. 654-9052, talkina – V. Underytė ir A. Skrinkskaitė. M.

Metinė "TĖVIŠKOS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių višose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

AUDRONĖ KAIRYS makrobiotikos konsultantė

- * diagnostika
 - * sveikatingumo dieta
 - * svorio ir energijos reguliavimas
 - * gydymas maistu ir mankšta
- Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotikų centrą "It's a great life".
Tel. Toronte (416) 255-1049 (voice message)

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.25% už 90 dienų term. indėlius
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius
5.25% už 1 m. term. indėlius
5.25% už 2 m. term. indėlius
5.75% už 3 m. term. indėlius
6.00% už 4 m. term. indėlius
6.00% už 5 m. term. indėlius
5.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
6.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
6.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
6.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
6.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.50% už OHOSP (variable rate)
3.50% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
2.75% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
2.00% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.25% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo	9.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.75%
2 metų	8.00%
3 metų	8.75%
(fixed rate)	

su keičiamu nuosimčiu

1, 2 ar 3 metų	7.75%
(variable rate)	
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 95 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatives & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operatives).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMŲ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
PATARNAUS **STASYS JOKUBAITIS.**
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

LEDAS REFRIGERATION
Remontuoju, išvalau, aptarnauju visų rūšių

- Namų vėsinimo sistemas
- Languose įstatomus vėsinimo aparatus
- Automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo aparatus (ledaines) ir drėgmės kontroliavimo aparatus (dehumidifiers)

Specialūs "Carrier" vėsinimo aparatai langams 5000, 6000, 8000... Btu nuo \$450 (su įrengimu)
Atlieku įvairius vandentiekio sistemos (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 767-8711 / 533-6310 Toronte
(Nesivaržykite palikti pavardės ir savo telefono numerio)

EURO **PARCEL SERVICE**
614 The Queensway
Etobicoke, Ontario M8Y 1K2
Tel. (416) 503-1601
SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos siuntiniams pristatant į namus.
- Mes paimeame siuntinius iš jūsų namų.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigus iš rankų į rankas.
- Greitas 3 savaitių siuntinių pristatymas iktuvu.

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r.-6 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r.-4 v.p.p. Neapmokama automobiliams vieta prie rastišės.

Mūsų atstovai Fort Erie: Donald V. French ar Danguolė 921 Concession Rd., Fort Erie, Ont. L2A 6B7, tel. (416) 871-1799

POLIMEX
PREKYBA • KELIONĖS • SIUNTINIAI
Ar jūs siunčiate siuntinius į LIETUVĄ?
Kodėl turėtumėte mokėti daugiau?
TIK 60 CENTŲ už svarą*
Laivu ir lėktuvu – greitas pristatymas.
Pasinaudokite žemiausiomis kainomis Kanadoje tik per POLIMEX garantuotą patarnavimą.
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų – Toronte, Mississauga, Scarborough.
Head office: 141 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2L2
Tel. (416) 537-7914
Branch: 3615 Dixie Rd., Unit 11 Mississauga, Ontario L4Y 4H4
Tel. (416) 238-6683
*Plius pristatymas į namus.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nomistų ir opozicinių partijų protesto. Premjerui Bob Rae buvo priminta, kad Ontario provinciją dėl sumažėjusių darbų jau dabar slegia gero-kai padidėjusios ekonominės problemos. Jai reikia daugiau investicijų iš užsienio nedar-bui sumažinti. Investuotojai neduos savo kapitalo, matyda-mi nepalankias sąlygas, įstaty-mu sustiprintų streikų grėsmę.

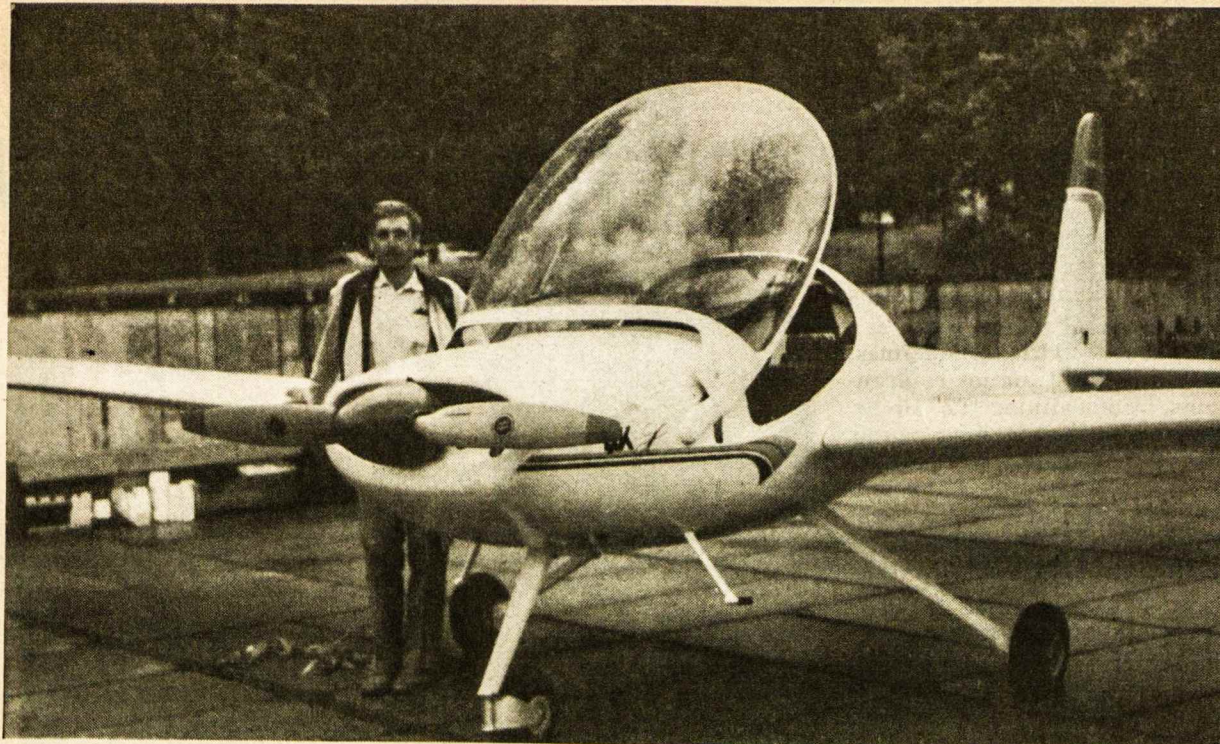
Ontario darbo ministeris R. Mackenzie prisipažino, kad 55 padaryti įstatymo projekto pakeitimai yra daugiau ar mažiau palankūs darbdaviams. Tačiau jais turbūt nebus patenkinti kapitalo investuotojai iš už-sienio. Mat naujasis įstatymas neleis darbdaviams streikuo-jančių darbininkų pakeisti ki-tais, kai už streiką balsavo 60% unijos narių. Tad iš tikrųjų draudimas paliekamas, tik jam įvesti reikia didesnio unijos narių nuosimčio, remiančio streiką. Praktika betgi liudija, kad 60% unijos narių pritarimo lengvai susilaukiama beveik visuose streikuose.

Darbdaviams palankesnis kitas pakeitimas, leidžiantis vadovaujanti personalą darbi iš vieno streikuojančio sky-riaus perkelti į kitą, jeigu juos abu naujos sutarties derybose jungia ta pati unija. Įstatymo projekto sušvelninimu nėra patenkinti Ontario opozicinių partijų vadai. Juo nesidžiau-gia ir Kanados pramonininkų draugijos vicepirm. Paul Ny-

kanen. Vis dėlto šį projektą turbūt patvirtins Ontario par-lamentas, kuriame NDP socia-listai turi užtikrintą atstovų daugumą.

Ontario vyriausybė yra suvar-žiusi ligoninių ir sveikatos draudos OHIP paslaugas pro-vincijos gyventojams užsieny-je. Suvaržymai labiausiai lie-čia tuos, kurie žiemodavo šil-toje Floridoje. Nenorėdami prarasti Ontario sveikatos kor-telės, jie šešis mėnesius per metus turi praleisti savo nuo-latinėje šios provincijos gyven-vietėje. Anksčiau užtekdavo keturių mėnesių, čia praleistų be nutraukimo. Dabar šeši mė-nesiai gali būti padalinti į ma-žesnius laikotarpius. Ontario OHIP draudos sveikatos kor-telė Floridoje pilnai nepaden-gia ten brangesnių gydymosi išlaidų.

Skirtumą jau ir anksčiau pa-pildydavo "Blue Cross" drau-da, kiekvienam asmeniui kai-navusi trims mėnesiams — \$347, pusei metų — \$945. Dabar "Blue Cross" drauda yra per-tvarkyta pagal apsidraudžian-čių išvykelių amžių. Iki 55-rių metų trims mėnesiams ji kai-nuoja \$233, šešiams — \$521, vy-resnėje 55–69-rių metų grupė-je — \$533 ir \$1.244. Sulauku-siems amžiaus septyniadešimtmečio už tris mėnesius reikia mokėti \$1.135, už šešis — \$2.599. Atrodo, daugeliui vy-resnio amžiaus pensininkų teks atsisakyti šiltų žiemų sau-lėtoje Floridoje. V. Kst.

VILNIUJE 1992 METŲ BIRŽELIO MĖNESĮ veikusioje mugėje "Lietuva 92" buvo rodomas ir lietuviškos gamy-bos lėktuvas

SKAITYTOJAI PASISAKO

K. MARKSAS KLYDO

V. Ignaitis, atsiliepdamas į "TŽ" rugpjūčio 18 d. vedamąjį "Klaidos ar nusikaltimai", rašo: "Komunis-tinio režimo klaidų ar nusikaltimų pradžia reikia ieškoti K. Markso klaidingame socialinio gyvenimo aiškinime ir pritaikyme praktiš-kai gyvenime".

PUIKI DOVANA

Šilutės centrinės bibliotekos darbuotoja Giedrė Leškytė laiške-liu savo geradariams dėkoja už bibliotekai siunčiamus "Tėviškes žiburius". Tarp kitko rašo: "Tai pirmas išseivijos lietuvių leidinys, kurį 1992 m. gavo jūsų dėka šilu-tiškiai."

VOKIETIS APIE MATULIONĮ

Perskaitęs vokiškąją laidą apie arkiv. Teofilij Matulionį, rašo "TŽ" redakcijai:

"Šią knygą skačiau su dideliu sukrėtimu ir užuojauta. Kiek kan-čios komunistinėje santvarkoje!! Kartais sunku įsivaizduoti, kad žmogus gali tiek daug iškenėti ir nepaluoti. Tikėkimės, kad tasai blogas laikotarpis baigiasi, kad Marksas yra galutinai miręs. Ar Kristus bus pripažintas Rytų tau-tų kaip tikrasis Viešpats? Mels-kimės ta intencija.

Šią knygą duosiu ir kitiems žmo-nėm, kad jie sužinotų teisybę ir iš to mokytųsi."

Dr. Ernst Pakebusch,
Koeln, Vokietija

DALYVAUKIME BALSAVIME

Kiek tenka pastebėti, kai kurie lietuviai Kanadoje yra pesimistiš-kai nusiteikę. Tą pesimizmą didi-na kai kurie, apsilankę Lietuvoje ir pamatę kas Lietuvoje dedasi: "Kaimas nusistatęs prieš valdžią. Kaimas visur sako – buvo geriau". Nors žinios iš Tėvynės kol kas nėra džiuginančios, mes neturėtume mestis į nusivylimą ir nieko ne-daryti. Dažnai girdisi sakant: "Neisiu balsuoti, per toli važiuoti, nežinau už ką balsuoti..." Toks nusiteikimas rodo, kad tas balsavimas reikalingas kažkam Kanadoje, o ne Lietuvai. Kažin ar rasime Kanadoje lietuvi, kuris ne-žinotų bent kelių (trijų ar keturių) nekomunistų kandidatų į Lietuvos seimą. Taigi ir balsuok už juos. Tuo pakelsi jų surinktų balsų skaičių. Kas laimės, jei neisime balsuoti? Aišku, komunistai, nes juo mažesnis skaičių balsų surinks nekomunistai, juo anų surinktas skaičius, kad ir ne tiesiogiai, pa-kils. Nebalsuodami padėsime ko-munistams. Taigi eikime ir atli-kime tėvynei pareigą – balsuokime. Skundžiamasi: "Per toli važiuoti į balsavimo vietą". Bet mūsų se-sėms ir broliams Sibiras buvo ne-palyginamai toliau. J. Uleckas

Red. pastaba. Balsavimai į Lietu-vos seimą – š.m. spalio 25, sekma-dienį. Kanados lietuviai, atstave Lietuvos pilietybę, kviečiami bal-suoti Lietuvos konsulate Toronte arba paštu. Užsiregistravę balsa-vimui gaus iš konsulato atitinka-mas korteles ir instrukcijas.

Šypsėnos

Kodėl trys pavaduotojai
Kodėl Auksčiausiosios tary-bos pirmininkas Landsbergis pasirinko tris pavaduotojus?
— ?
— Todėl, kad fortepijonas turi tris kojas.

O jeigu laimėsime?

Auksčiausioji taryba svars-to, kokią rasti išeitį iš Lietu-voje susidariusios padėties. Vienas deputatas siūlo:
— Reikia paskelbti Rusijai karą. Juk tik pažūrėkit: Japo-niją, Suomiją, Vokietiją ka-rą pralaimėjo, o kaip dabar gyvena.

Suabejojo Landsbergis:
— O jeigu karas bus laimė-sime?

VEŽU DOVANĄ Į GIMTINĘ

Prieš nusileisdamas į nežinomo krašto – Kanados padangę, net ne-galvojau, kad sursiu čia tokį jau-tinį ir šiltą lietuvišką židinį, tar-si apsviestą tėviškes žiburių. Per taip greitai prabėgusį pusmetį te-ko pajusti tikrą lietuvišką dvasią, kurią išseivijoje skleidžia šeima, mokykla ir parapijų veikla. Kur tik keliauau, svečiavausi, visur lydėjo lietuviška kalba, daina, papročiai, tradicijos. Čia akty-viai veikia lietuviškos organiza-cijos. Pasigėrėjimą kelia Punsko ir viso Suvalkų trikampio lietu-vių atkakli kova su jų krašto nu-tautinimu. Šią kovą dar labiau galėtų paremti visi lietuviai. Ne-užmirština demonstracija Otavo-je dėl rusų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos. Kad šis reikalas da-bar jau kiek pajudėjo į priekį – tai dalėlė ir išseivijos tautiečių pastangų.

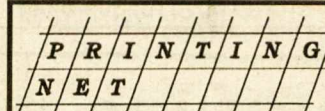
Man kaip mokytojui įdomu buvo papabuoti Maironio lietuviškoje mokykloje mokslo metų užbaig-me ir naujųjų atidaryme. Sveikin-damas su naujais mokslo metais šios mokyklos mokytojus, moki-nius ir jų tėvus, noriu palinkėti jiems dar didesnio ryžto ir ištver-mės mokant ir mokantis lietuvių kalbos, kad ateityje nuvykus į tėvų ir protėvių šalę Lietuva, nereik-tų kalbėtis per vertėją, kaip šiomet atsitiko vienam sutiktam lietuvių kilmės specialistui, to-rontiečiui, pakviestam dėstyti verslo mokslo į Vilnių.

Toronte, skaitydamas seną "Ka-rio" žurnalo numerį, užtikau gyvo išlikusio liudininko aprašytus paskutinius gyvenimo pėdsakus mano tėvo – Juozo Januškos, Lie-tuvos kariuomenės viršilos, antrą karo dieną (1941.VI.23) žuvusio

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:
* staliaus darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
* kiemų sutvarkymas (landscaping)
* priepilaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte
Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

66 MEMICO AVE.
ETOBICOKE, ONT. M9V 1R3
TEL. (416) 252-6741
Savininkas Jurgis Kuliešius

NAUJA LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

Renkame tekstus lietuviškai ir angliškai.
Spausdiname: rašinius raikmenis (laiškus, vokus, vizitines korteles); bekalbinio (carbon-less) popieriaus blankus; lankstinukus ir reklami-nius lapelius (flyers); knygas, kalendorius; vestuvinius ir kitus kvietimus; koncertams bi-lietus ir programas.
Susitarus užsakymus palaimo ir pristatome. Priėmamos kainos. Lietuviams nuolaida.

LIETUVOS-KANADOS KOMERCINĖ-GAMYBINĖ PASLAUGŲ ĮMONĖ

TORVIL

SIUNTINIŲ PATARNAVIMAS

ATSIMINKITE! – ARTĖJA KALĖDOS!

Pabūkite Kalėdų seneliu – siųskite dabar!

☑ STANDARTINIAI SIUNTINIAI

☑ SKUBŲSI SIUNTINIAI

☑ PINIGŲ PERVEDIMAI

SPECIALUS SIUNTINYS SX-1
Cukrus 10 kg • Miltai 10 kg
Kumpis 0.5 kg • Ryžiai 10 kg
Kava 0.9 kg • Arbata 250
maišelių • Valgomoji alyva 3 l
35 kg tik už \$99
Riboti kiekiai

GERIAUSIAS IR GREIČIAUSIAS KOKS GALI BŪTI PATARNAVIMAS

MŪSŲ SIUNTINIAI BUVO, YRA IR BUS PRISTATOMI
nuo durų iki durų garantuotai

KANADA	JAV
Head office: 63 Galaxy Blvd., Unit 7 Rexdale, Ontario M9W 5P1 tel: (416) 799-3320 fax: (416) 799-3321	Head office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 tel: 1-312-278-5258 fax: 1-312-278-0875
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 tel: (416) 533-3850 fax: (416) 533-4910	Branch: R&R INTERPOSTAIR 1055 Broadway Buffalo, NY 14212 tel: 1-716-894-9880 fax: 1-716-894-9880

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9

Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus)

Telefonas: 530-1070

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

prie Windermere Ave.

Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas

įstaigos (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Bloor ir Jane gatvių kampas

Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence
E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALIACIJAS

• VĖSINIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS

• ELEKTRINES PLYTELES

• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 236-9071 arba (page) 237-2121, Toronte.

Greitas • sąžiningas • pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

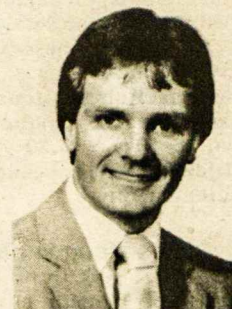
\$500.00

Remkime svarbius lietuvių projektus.
Jei pirksite ar parduosite namus per mane
iki 1992 metų pabaigos, paaukosiu \$500
jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų
statybos vajui arba
Kanados lietuvių bendruomenės
medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet
kurioiu laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER Ltd.

Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į
Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkute) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

REMKITE
LIETUVIŠKUS
VERSLUS!
Naudokitės mūsų
vienintelio Kanadoje
lietuviško kelionių
biuro paslaugomis!

GRUPĖS Į LIETUVĄ:

KOMERSANTŲ GRUPĖ į Tarptautinę parodą

Vilniuje "BALTIC INFO '92"

1993 m. gegužės 8-23 d.d.

Teatro mėgėjų grupė į pirmą lietuvišką

Pasaulinį teatro festivalį Vilniuje.

Bilietai ir vietų skaičius labai ribotas. Užsisakykite vietas dabar.

Mūsų biure:

* Siūlome geriausias kainas patogiausiomis kelionėms į Lietuvą

ir iš Lietuvos, pradedant \$799

* Parduodame kelionių ir sveikatos draudas Kanados

gyventojams ir jų svečiams

* Naujovė – mašinų drauda atvykusiems pasisvečiuoti į Kanadą

* Pasiūgusiems saulės ir gero poilsio, rekomenduojame puikias

poilsia vietas šiltuose kraštuose kiekvienam už prieinamas kainas

* Organizuojame individualias ir grupines keliones slidinėjimo ir

golfo mėgėjams bei keliones pramoginiams laivais urmo kalna

* Pervežame gimines Lietuvoje vaistus ir pinigų.

* Rugsėjo mėnesį – pati artimiausia proga

SMULKESNĖ INFORMACIJA VISAIS KELIONIŲ KLAUSIMAIS TEIKIAMA:

pirmadieniais–penktadieniais: 9.30 – 17.00 val.

šeštadieniais – pagal išankstinį susitarimą.

1605 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Tel. (416) 533-8443 FAX (416) 533-6279

Rinkimai į Lietuvos seimą

Lietuvos generalinio konsulato pranešimas dėl rinkimų į Lietuvos respublikos seimą

Lietuvos respublikos seimo rinkimuose dalyvaujančių politinių partijų, visuomeninių politinių judėjimų ir koalicijų pasiūlytų kandidatų sąrašai yra įteikti rinkiminių komisijų pirmininkams ir išskirti rinkiminių partijų ar Lietuvos namų salėse. Balsavimo kortelės Lietuvoje bus pradedamos spausti spalio 11 dieną ir spalio 14 dieną bus pristatytos konsulatui Toronte. Iš konsulato balsavimo kortelės užsiregistravusiems balsuoti Lietuvos piliečiams, gyvenantiems Toronte, bus išsiųstos paštu, o gyvenantiems kituose miestuose – perduotos rinkiminių apylinkių pirmininkams.

Balsuotojas gaus dvi korteles (biuletenius):
1. Vienmandatinę, kurioje surašyti jo rinkiminės apylinkės kandidatai, ir kuriai partijai, judėjimui jie atstovauja.
2. Daugmandatinę, kurioje surašytos partijos ir judėjimai.

Balsuotojas pirmoje kortelėje pažymi savo pasirinktą kandidatą, o antroje – savo pasirinktą partiją/judėjimą; sudeda abi korteles į voką ir jį užlipdęs, ne vėliau kaip spalio 20 dieną, grąžina:

Toronte – konsulatui paštu arba asmeniškai, kituose miestuose – savo rinkiminės komisijos pirmininkui.

Visi vokai, neatidaryti, išlaikant slaptumą, bus sudėti į vieną dėžę ir diplomatinio paketu pristatyti vyriausiajai rinkiminei komisijai Vilniuje.

Tenelieka nė vieno Lietuvos piliečio, neatidavusio savo balsą šio istorinio seimo rinkimuose!

TORONTONT

Anapilio žinios

— Vysk. Paulius Baltakis skatina visus šį mėnesį pradėti maldos žygį už pilnutinę Lietuvos laisvę ir religinį jos atgimimą. Skatiname visus parapijiečius į tą žygį įsijungti, sukalbant bent vieną Rožinio paslapčių kas dieną.

— Praeitą sekmadienį Toronto Maironio mokyklos mokiniai, pradėdami savo mokslo metus, iškilmingai dalyvavo mūsų šventovėje 11 v.r. Mišiose ir skaitė skaitinius bei nešė aukas.

— Rugsėjo 29 d. palaidotas a.a. Jonas Gaigalas, 66 m. amžiaus.
— Pirmajai Komunijai norinčių ruošti vaikų tėveliai prašomi vaikčius jau dabar registruoti klebonijoje.

— Mišios, spalio 11, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Mamertą Girį, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Feliksą Noreiką.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 220 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: D. Markevičienė, p-lė Mačiulytė iš Vilkaviškio, R. Rutkauskaitė iš Kybartų, J. S. Mačiulaitė iš Sunny Hills, FL, JAV, L. Rutkauskas iš Tillsonburgo. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narė Aldona Oleinikienė-Barysaitė.

— LN moterų būrelis šaukia metinį susirinkimą spalio 25, sekmadienį, 1 v.p.p. LN sekyčioje. Narių dalyvavimas būtinas. Kviečiamos naujos narės. Vaisės, loterija.

— Spalio 24, šeštadienį, Lietuvių namuose rengiamas bazaras paramai slaugos namų statybai. Kreipiamės į visuomenę šį bazarą paramai daiktams, pyragais ir talka. Daiktai priimami LN drabužinėje pirmadieniais—penktadieniais darbo valandomis nuo 9 v.r. – 5 v.p.p.

— LN valdybos posėdis – spalio 8, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Dail. Roberto Jonavičiaus paveikslų paroda – spalio 11, sekmadienį, 11.30 v.r. – 2.30 v.p.p. Vytauto Didžiojo menės scenoje per sekmadienio popietę.

Aukos slaugos namams

\$100 – K. Starkutis, a.a. sūnaus Eugenijaus 9 metų mirties sukakties atminimui. Iš viso statybos fondo yra \$814,981. Aukos priimamos Toronte ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

NORDLAND EXPRESS

Pagalbos siuntos į Lietuvą.
\$1.50 už kg (\$0.68 už sv) ar \$7.50 už kubinę pėdą, priklausomai kas yra pigiau.

Palyginkime:	Kaina pagal svorį	Kaina pagal tūrį
Du ar trys siuntiniai, sveriantys 50 kg ir esantys 3 kubinių pėdų	75.00	22.50
Bet koks siuntinių skaičius iki 50 kg pristatomas į namus už	15.00	15.00
Iš viso	90.00	37.50
Iš viso už kg	\$1.80	\$0.75
Iš viso už svarą \$0.82	\$0.34	

- Specialios stiprios dėžės parūpinamos nemokamai (arba naudokite savo).
- Kiekvienas siuntinys apdraustas \$100 verte, plius persiuntimo išlaidos nemokamos.
- Kiekvienas siuntinys saugiai surišamas ir sutvarkomas nemokamai.
- Gavėjo pasirašytas patvirtinimas pasiunčiamas siuntėjui nemokamai.

Nordland Express bendrovės adresas: 1650 Bloor St. W., Toronto, (Indian Rd. gatvės kampe, du kvartalai į rytus nuo Keele gatvės)

Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. – 8 v.v. Norėdami gauti daugiau informacijų, paskambinkite

tel. (416) 535-5000, arba paklauskite savo draugų, kuriuos jau aptarnavome.

Per kapinių lankymą lapkričio 1, sekmadienį, Anapilio Parodų salėje rengiama paroda, kurioje dalyvauja dail. Snaigė Šileikienė su grafikos darbais (šilkografija ir akvarelė) ir keramikė Gražina Krašauskienė su keramikos ir sidabro dirbiniais. Parodos atidarymas sekmadienį po 9.30 v.r. Mišių. Parodą globoja KLKMD Lietuvos kankinių parapijos skyrius.

Kanados valdžios skelbimas, liečiantis konstitucijos referendumą, išspausdintas "TŽ" šio nr. trečiame puslapyje, buvo gautas iš skelbimų agentūros su reikalavimu jo tekste nieko nekeisti. Dėl to ir jo lietuvių kalba, ir rašyba netaisyta. Redakcija už tai nesiima atsakomybės.

Darius ir Girėno tragiško skrydžio atminimui yra statomas paminklas Kaune. Reikalinga išsivijos lietuvių parama. Kanados šauliai renka tam tikslui aukas. Norintieji paskirti auką, Toronte gali kreiptis pas Vytautą Pečių li tel. 247-2221.

Iš vieno "TŽ" skaitytojo gauta brošiūra anglų kalba. Joje išspausdintas sąrašas daugybės įmonių Lietuvoje. Visos tos įmonės dabar yra privatizuojamos ir parduodamos privatiems asmenims už valiutą. Tai Lietuvos vyriausybės informacijos instituto leidinys "Lithuania Survey, A Businessman's Guide, 3rd Edition, Vilnius 1992". Jis gaunamas šiuo adresu: Lithuanian Information Institute, Foreign Economic Relations Department, Kalvarijų 3, 2659 Vilnius, Lithuania. Telefonas: 7-0122-751-604. Faksas: 7-0122-353-017. Suinteresuoti verslininkai galėtų šia proga pasinaudoti ir prisidėti prie ekonominės Lietuvos gerovės.

International Drama Ensemble (Tarptautinis dramos ansamblis) spalio 4 d. pradėjo naujų Rytų Europos ir Pietų Amerikos scenos veiklų skaitymą Toronte, 25 St. Nicholas St., Studio 205 (Wellesley ir Yonge). Skaitymai vyks sekmadieniais, 7.30 v.p.p. Įėjimas – \$5, pensininkams ir studentams – \$3. Dėl informacijos skambinti tel. 966-1522. Inf.

Kanados lietuvių fondo pranešimu, pasitraukus H. Stepaiciui iš KL fondo išdinininko pareigų, š.m. spalio 1 d. įvyksiam tarybos posėdyje buvo sudaryta nauja fondo valdyba: pirm. J. Stanukas, vicepirm. B. Saplys, išd. V. Vaičiūnas, sekr. L. Kulavičienė, narys G. Skaitys. KL fondo taryba dėkoja K. Čepaičiui už labai kruopščiai sutvarkytas atskaitomybės knygas ir įrašymą jų į kompiuterį. Inf.

- Kas atitrūksta nuo lietuviškos spaudos, atitrūksta ir nuo savo tautos.

ATOSTOGOS SAULETOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitė \$150. Arti paroduotųjų ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

Ar jūsų vaikai ir draugai yra Lietuvių namų nariai?

Stiprinkite LIETUVIŲ NAMŲ ateitį, stokite į narius! Informaciją teikia: Aldona Barysaitė tel. 763-3362, Valteris Drešeris tel. 233-3334, Lietuvių namų raštinė tel. 532-3311.

LN verbavimo komitetas

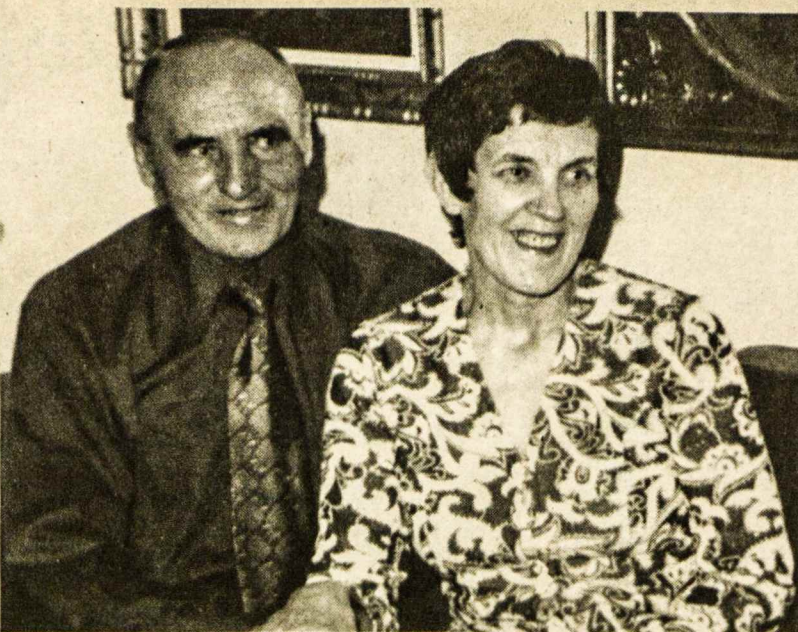
MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staltiesius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

REIKALINGA vaikam auklė, kalbanti rusiškai, galinti gyventi kartu ir atlikti lengvus namų ruošos darbus. Skambinti tel. 224-2043 arba 737-6067.

REIKALINGA vaikam auklė, mokanti rusų kalbą, nerūkanti, galinti gyventi kartu, atlikti namų ruošos darbus ir prižiūrėti du vaikus – 2 ir 10 metų amžiaus. Skambinti tel. 660-7000 iki 6 v.v. ir po 6 v.v. tel. 736-1419. Klausiti Viki.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronte.

PASLAUGOS "RŪTA" PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kaina \$5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Telrautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.r. iki 11 v.v. Toronte.

Inž. ANTANAS MASIONIS ir AUGUSTA MASIONIENĖ

Nuotr. J. Norvaiša-Girinis

Išsteigtas inž. Antano Masionio stipendijų fondas

Antanas ir Augusta Masioniai Kanadon atvyko 1948 m. Įsikūrė Ontario provincijoje, Wasagos vasarvietėje. Pagal valstybinę Kanados darbo sutartį A. Masionis atliko įvairius įsipareigojimo darbus, vėliau buvo pakviestas dirbti inžinieriumi statybos darbuose. Reiškėsi stant didesnius tiltus bei kitus projektus.

A. Masionis gimė 1908 m. Vyžuonos valsčiuje, Utenos apskr. Baigęs Utenos vidurinę mokyklą, toliau lankė hidrotechnikos ir geodezijos institutus. Kaune Vytauto Didžiojo universitete baigė inžinieriją.

Studentavimo dienomis A. Masionis artimai bendradarbiavo su studentų Varpininkų sąjunga, buvo jos narys ir rėmėjas. Gyvendamas Kanadoje, tebesilaiko varpininkų liaudininkų principų. Siekia, kad

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojų: \$20 – B. Patrick.

Gerojo Ganytojo koplyčios remonto vajui aukojų: \$200 – T. A. Sekonai; \$100 – V. A. Ulbinai.

A.a. Antano Budreikis (Delhi) atminimui "Vaiko tėviškės namams" Vanda Jasinevičienė aukojų \$20.
Mėniškų kalėdinių puošmenų paroda, remiama "Civic Garden Centre", lapkričio 5-7 d.d. rengia parodą 777 Lawrence Ave. E. (Edwards Gardens) parko rajone. Bus atidaryta ketvirtadienį ir penktadienį 10 v.r. – 9 v.v., šeštadienį 10 v.r. – 5 v.v. Įėjimas – \$4. Neapmokama autoakstė. Inf.

Gautas pranešimas "TŽ" redakcijoje, kad Lietuvos laikraščiuose pasirodė skelbimai, viliojantys Lietuvos gyventojus įsidarbinti įvairiuose pasaulio kraštuose ir siūlantys didelius atlyginimus JAV doleriais. Kai kurie tokių skelbimų nurodo savo adresus Kanadoje ir prašo suinteresuotus atsiųsti 3 JAV dolerius už paslaugas nurodytu adresu – pašto dėžutę. Tai abejotino patikimumo skelbimai. Nuo jų jau daug kas nukentėjo, ypač merginos. Kanadoje ir kituose kraštuose yra žmonių, bandančių pasinaudoti kitų vargų ir lengvai uždirbti dolerius. Reikėtų perspėti Lietuvos gyventojus, kad nepatektų į tokių vilionių tinklą.

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Giminių pervežimas iš Montrealio Mirabel orauosto į Torontą ir atgal.

- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS – Toronto-Kopenhaga-Vilnius \$1299 įskaitant mokesčius. Kaina priklauso nuo sezono.
- 21st Century Travel Insurance Co. Drauda Kanados lankytojus – \$1.15 dienai.
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Automobilų pristatymas laivais į Baltijos kraštus.
- Naujų "Bielarus" traktorių, naujų automobilių "Lada" pristatymas.

Mūsų adresas:

257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE

V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai St. Catharines:

ANNA KUSYJ
40 Facer St.
(416) 937-1385

WHITE
EAGLE MEAT
169 Pelham Rd.
(416) 684-9717

PANORAMA
TRAVEL AGENCY
363 Vine St.
(416) 646-9909

MEATLAND
RED & WHITE
150 Bunting Rd.
(416) 685-8863

EUROPE
MEAT & DELI
359 Carlton St.
(416) 934-9334

POLONIA
MEAT & DELI
89 Pelham Rd.
(416) 684-3188

Niagara Peninsula: RAINBOW PRINTING
73 Ontario Rd., Welland, Ont.
(416) 646-9909

Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

MONTREAL

Mgr. Mario Paquette, Montrealio arkivyskupijos vikaras tautinėms parapijoms, rugsėjo 27 d. oficialiai aplankė AV parapiją. Per 10 ir 11 val. Mišias sakė pamokslus, o po pamaldų salėje susitiko su parapijiečiais. Čia padarė pranešimą apie arkivyskupijos apimtį: ji yra didžiausia Kanadoje, turi 200 prancūzų, 35 anglų ir 40 tautinių parapijų. Jos apjungia per 1,5 milijono tikinčiųjų. Atsakinėdamas į klausimus aiškino apie parapijų veiklą. Prie kavos ir užkandžių dar turėjo laiko pasikalbėti su pavieniais parapijiečiais, kurių susirinko apie 80.

I Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos suvažiavimą rugsėjo 20 d. atvyko ir du Lietuvos atstovai: susisiekimo viceministras Algimantas Kišonas ir civilinės aviacijos departamento direktorius Domas Balandis. Šios organizacijos centras yra Montrealyje ir jam priklauso 173 valstybės.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. –	5 1/4%	Taupymo – special.	3 %
Certifikatus 2 m.	6 1/2%	Taupymo – su gyv. dr.	2 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo – kasdienines	2 1/4%
1 metų	5 %	Einamos sąsk.	1 1/2%
180 d. - 364 d.	4 3/4%	RRIF-RRSP – 1 m.term.	5 1/4%
120 d. - 179 d.	4 1/2%	RRIF-RRSP – 2 m.term.	6 1/2%
60 d. - 119 d.	4 1/2%	RRIF – RRSP – taup.	2 1/4%
30 d. - 59 d.	3 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 7 1/4%, asmenines – nuo 8 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ

AIR CARGO

TIK 4⁹⁵ už kg

(LAIVU - \$4.40 už kg)

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra nei maksimumo, nei minimumo svorio. Neskaitykite už C.O.D.

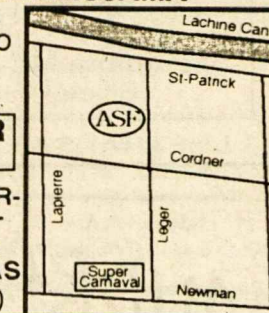
Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p.

MONTREALYJE 2600 RUE LEGER LASALLE, QUE.

Naujas numeris: 931-9389

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS

Vytas Gruodis Jr. (or Alexander Khalimov)

Marlin Travel

Petersen world tours inc.

Sutaupysite pasinaudodami specialiu skrydžiu
Torontas - Vilnius

tik už \$799 + mokesčiai

Išskrendame spalio 29 d.,
sugrįžtame gruodžio 2 d. su
Sterling Airways/Lithuanian Airlines

Skambinti Raimundui Valadkai Marlin Travel
tel. (416) 231-1061 arba vakarais tel. (416) 272-0666

2959 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1B1
Registracijos nr. 2522003

KZR ROOFING

Dengiamie, taisomos stogus. Atliekame kitus statybinius darbus. Skambinti tel. 604-3992 Toronte.

REIKALINGA (Bathurst ir Steeles gatvių rajone) namų ūkėdė ir dviem vaikams auklė, kuri galėtų gyventi kartu. Skambinti iki 2 v.p.p. tel. 533-1736 bei vakarais tel. 229-0477, klausiti Anna.

JAUNA INŽINIERĖ LIETUVAITĖ iš Lietuvos nori susirašinėti su lietuviu, lietuvaite Kanadoje ar JAV. Prašome rašyti V. Tereikytę, Šermukšnių 20, Tauragė, Lithuania.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygnę.